

Makroekonomická predikce České republiky

červenec 2003

Ministerstvo financí České republiky
odbor 31 – finanční politiky

Obsah:

Predikce makroekonomického vývoje na roky 2003 a 2004	4
A. Východiska predikce	4
B. Ekonomický cyklus	6
C. Predikce vývoje makroekonomických indikátorů	9
D. Monitoring predikcí ostatních institucí.....	17
E. Statistický popis operací vládního sektoru	18
F. Metodologie odhadu cyklicky očištěného deficitu.....	21
Tabulky a grafy	23
1. Ekonomický výkon.....	23
2. Ceny zboží a služeb	27
3. Trh práce a domácnosti.....	29
4. Vztahy k zahraničí	33
5. Úspory a investice	38
6. Demografie	39
7. Úrokové sazby	41
8. Vládní sektor.....	44
9. Světová ekonomika.....	49
10. Mezinárodní srovnání	52

Tato predikce byla použita při přípravě makroekonomického rámce Předvstupního ekonomického programu (pro vstup do Evropské unie) 2003.

Makroekonomická predikce je zpracovávána v odboru Finanční politiky MF ČR se čtvrtletní periodicitou. Je publikována zpravidla v poslední dekádě prvního měsíce každého čtvrtletí a je rovněž dostupná na internetových stránkách MF ČR na adrese:

<http://www.mfcr.cz/scripts/Hp/default.asp?MakroPre>

Poznámka:

V prognózách uvádíme **střední intervalových odhadů**. Publikované součtové údaje v tabulkách jsou v některých případech zatíženy nepřesností na posledním desetinném místě vzhledem k zaokrouhlování.

Seznam použitých zkratk:

b.c.....	běžné ceny
BÚ.....	běžný účet platební bilance
HDP.....	hrubý domácí produkt
NFC.....	nepalivové komodity
NZI.....	neziskové instituce
obd.....	období
proc. bod, p.b.	procentní bod
předb.....	předběžně
s.c.....	stálé ceny
st.obd.p.r.	stejně období předchozího roku
VS.....	vládní sektor

Základní pojmy:

předb. (předběžné údaje).....	data z čtvrtletních národních účtů, zveřejněná ČSÚ, která dosud nebyla ověřena ročními národními účty
odhad.....	prognóza minulých čísel, z různých důvodů nedostupných v termínu zpracování publikace, např. HDP z předcházejícího čtvrtletí
predikce.....	prognóza budoucích čísel, používající expertní i matematické metody
výhled.....	prognóza vzdálenějších budoucích čísel, používající především extrapolací metody

Uzávěrka datových zdrojů: 9.6.2003

Predikce makroekonomického vývoje na roky 2003 a 2004

A. Východiska predikce

1. Vnější prostředí

Předpoklady o vývoji vnějšího prostředí pro účely této predikce byly podle zadání Předvstupního ekonomického programu (PEP) v zásadě převzaty z Jarní prognózy ekonomického vývoje v zemích Evropské unie. Drobné modifikace vzhledem k pozdější uzávěrce datových zdrojů byly provedeny u cen ropy a kurzu USD/EUR.

Rozšíření EU vstoupilo do poslední fáze. Referenda o přistoupení v 10 přístupujících zemích probíhají úspěšně, v ČR byl přístup schválen referendem konaným 13. a 14. června 2003. V této chvíli už lze s rozšířením v květnu 2004 počítat zcela reálně a do popředí se dostávají problémy běžné agendy, zejména završení práce Konventu návrhem ústavy přijatelným pro všechny zúčastněné země.

Stav světové ekonomiky se mírně zlepšil vzhledem k ukončení nejistoty spojené s válkou v Iráku a k poklesu cen ropy. Oživení však zatím nastupuje jen pomalu a v různých oblastech nestejně.

Ekonomický růst v USA zatím do značné míry závisel na expanzivní fiskální a monetární politice. Vývoj na akciových trzích i předstihové indikátory v poslední době naznačují možnost přechodu americké ekonomiky k dynamičtějšímú růstu, nebezpečně se však rozvíjí dvojitý deficit běžného účtu a veřejných financí.

Ekonomický růst v EU a zejména v Německu je velmi slabý, blízký stagnaci. Ekonomiky Unie trpí nedostatečnou vnitřní poptávkou a růst závisí převážně na exportu. Vzhledem k tomu, že tři největší ekonomiky eurozóny (německá, francouzská a italská) mají vleklé problémy s veřejnými financemi, předpokládáme jen mírné zrychlování ekonomického růstu v Unii.

U cen ropy očekáváme, že po rekordní výši v 1. čtvrtletí dosáhne průměrná cena v roce 2003 úroveň kolem 26 USD za barel ropy Brent; pro rok 2004 pak očekáváme další pokles asi do pásma 23 až 24 USD za barel.

2. Měnová politika

Měnová politika je prováděna v režimu cílování inflace na základě Dlouhodobé měnové

strategie České národní banky. Inflační cíl má v období let 2002 až 2005 podobu pásma pro meziroční růst indexu spotřebitelských cen. Cílové pásmo rovnoměrně klesá z úrovně 3 – 5 % v lednu 2002 na úroveň 2 – 4 % v prosinci 2005.

Index spotřebitelských cen v současnosti stagnuje jak v meziročním tak v řetězovém vyjádření. Inflace se pohybuje hluboko pod úrovní cílového pásma. Předpoklad postupné akcelerace inflace v letech 2003 a 2004 je v současnosti zatížen spíše riziky směrem k nižšímu než očekávanému růstu cen. Zesílení dezinflačních rizik v posledním období a snížení úrokových sazeb Evropské centrální banky vedly v červnu ke snížení domácích měnověpolitických sazeb směrem dolů.

Predikce vychází z předpokladu poklesu základních úrokových sazeb v roce 2003 a zvýšení úrokových sazeb v roce 2004.

3. Fiskální politika

V posledních letech dochází k prohlubování deficitů veřejných rozpočtů, a to i přes poměrně dynamický ekonomický růst. Fiskální deficity se zvyšují, přestože jsou k jejich financování využívány jednorázové příjmy, a vedou k akceleraci růstu vládního dluhu. Veřejné rozpočty svými deficity vysílají impuls k růstu agregátních výdajů. Nůžky mezi příjmy a výdaji veřejných rozpočtů se stále více rozevírají. Na straně příjmů dochází k mírnému nárůstu složené daňové kvóty, zvyšuje se váha přímých daní. Struktura výdajové strany je zatížena rostoucím podílem sociálních mandatorních výdajů.

Vedle přímých nákladů transformace nesou veřejné rozpočty náklady spojené s přibližováním úrovně infrastruktury a ekologických norem standardům zemí EU a náklady spojené s přizpůsobováním politik a právního a institucionálního rámce. To vše vytváří úzký manévrovací prostor pro realizaci efektivní fiskální politiky a současně neumožňuje bez realizace reformních kroků snížit podíl veřejných výdajů na HDP. Z vývoje veřejných financí je patrná existence strukturálních problémů; deficity veřejných rozpočtů nemají cyklickou povahu. Výdaje jsou pouze zčásti alokovány do oblastí, které by z dlouhodobého hlediska vyvolávaly pozitivní multiplikační efekty.

V roce 2003 budou veřejné rozpočty ovlivňovány obdobnými faktory jako v předchozím roce. I nadále se budou promítat náklady spojené s obnovou infrastruktury a bytového fondu v důsledku odstraňování povodňových škod.

Vzhledem k uvedenému negativnímu vývoji v oblasti veřejných financí se politická reprezentace shodla na potřebě jejich reformy. Koncept reformy veřejných rozpočtů vypracovalo Ministerstvo financí a vláda ji schválila 23. 6. 2003. Reforma bude realizována jako souhrn opatření na příjmové a výdajové straně veřejných rozpočtů s těžištěm na straně výdajů. Jejím cílem je snaha o dosažení trvalé redukce fiskálních deficitů. Vláda stanovila fiskální cíl pro rok 2006 v podobě podílu deficitu vládního sektoru na HDP a trajektorii poklesu deficitu.

Základním nástrojem k zajištění poklesu fiskálního deficitu a dosažení cíle bude stanovení závazných střednědobých výdajových rámců, které budou limitovat objem výdajů státního rozpočtu a státních fondů v horizontu let 2004 až 2006. Ty umožní získat kontrolu nad vývojem mandatorních výdajů a omezit růst diskrečních výdajů. Výdajové stropy a pravidla postavená na střednědobém rozhodování povedou k adresnějšímu stanovení výdajových priorit a tím i vyšší efektivnosti rozpočtové alokace. Současně dojde k posílení programového financování v rámci státního rozpočtu. Zákonná opatření k realizaci reformy by Poslanecká sněmovna měla schválit do konce září 2003.

Podrobnější údaje o vývoji veřejných rozpočtů jsou uvedeny v kapitole C 8.

4. Strukturální politiky

Strukturální opatření na trzích produktů, práce a kapitálu budou zaměřena na vytváření podmínek pro zvyšování růstového potenciálu ekonomiky, zaměstnanosti a konkurenceschopnosti ekonomiky i pracovníků. Měla by přispět k efektivnějšímu fungování trhů v souladu se strategickými cíli, definovanými na summitu Evropské rady v březnu 2000 v Lisabonu a navazujícími na cardiffský a lucemburský proces. Reformní opatření by měla zvyšovat adaptabilitu ekonomiky vůči šokům, stimulovat příliv zahraničních investic při vyváženém rozvoji regionů a zachování sociálního smíru.

Mělo by jít zejména o zkvalitnění právního a institucionálního rámce, včetně zvyšování finanční disciplíny a zlepšování vymahatelnosti práva. S tím souvisí i zjednodušování administrativní zátěže pro podnikatele při zakládání a vedení firem, při zabezpečování finančních zdrojů i při výstupu z trhu. Výsledkem bude zkrácení doby reakce nabídkové strany ekonomiky na poptávkové impulzy, lepší alokace zdrojů a tvorba nových pracovních příležitostí. Předpokládáme pokračování restrukturalizačních procesů, privatizace a nápravy cenových distorzí.

Atraktivnost české ekonomiky pro zahraniční investory daná makroekonomickou stabilitou, hospodářskou perspektivou, geografickou polohou a umocněná kodifikovaným systémem investičních pobídek se ještě zvýší po přistoupení k Evropské unii.

Regionálně orientovaná opatření se budou i nadále zaměřovat především na zvýšení zaměstnanosti a snížení nezaměstnanosti v problémových a útlumových oblastech a na určité skupiny obyvatelstva, kterým hrozí sociální vyloučení (obtížněji adaptabilní, s minimálním vzděláním). Opatření na trhu práce budou celkově usilovat o pružnější podmínky, o zvýšení mobility pracovníků mezi profesemi, odvětvími a regiony. Sociální politika se bude orientovat na zvýšení motivace praceschopného obyvatelstva k preferenci práce před závislostí na sociálních dávkách.

B. Ekonomický cyklus

1. Pozice v rámci hospodářského cyklu

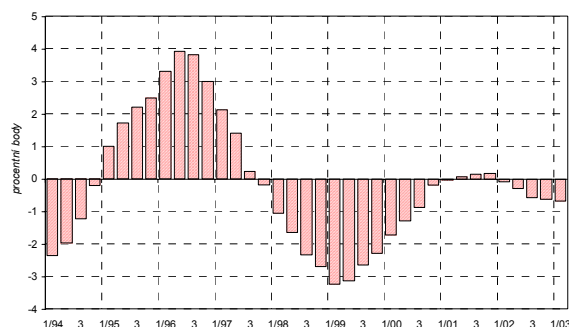
Koncept produkční mezery a potenciálního produktu je používán pro analýzu a hodnocení ekonomického vývoje, pro výpočty strukturální bilance veřejných rozpočtů a v neposlední řadě i jako jeden z indikátorů pro rozhodovací proces při tvorbě ekonomických politik.

Potenciální produkt, specifikovaný na základě výpočtu Cobb-Douglasovy produkční funkce, udává úroveň hrubého domácího produktu při průměrném využití výrobních faktorů, tedy nezávisle na pozici

v ekonomickém cyklu. Růst potenciálního produktu, který je klíčovým ukazatelem reálné konvergence, lze rozložit na příspěvky růstu pracovní síly, zásoby kapitálu a úhrnné produktivity výrobních faktorů.

Produkční mezera identifikuje cyklickou pozici ekonomiky a vyjadřuje vztah mezi hrubým domácím produktem, odhadnutým statistickým úřadem, a potenciálním produktem.

Graf B.1.1: Produkční mezera

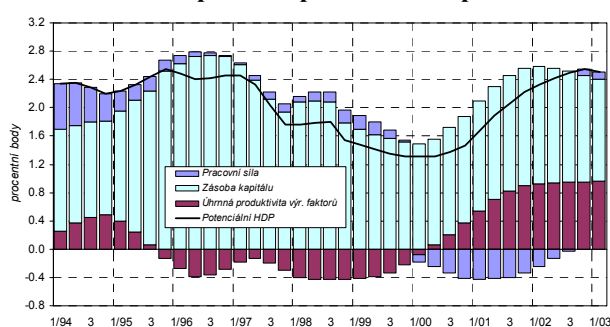
Výpočty produkční mezery naznačují, že se česká ekonomika pohybuje mírně pod svým potenciálním produktem. Záporná produkční mezera od poloviny roku 2002 dosahuje cca 0,7 % potenciálního HDP.

Využití volných kapacit však podle našeho názoru není vhodné stimulovat příliš expanzivními politikami vzhledem k poměrně vysokému deficitu běžného účtu platební bilance. Případná fiskální expanze je znemožněna vysokým podílem strukturálního deficitu veřejných rozpočtů na HDP.

Podle našich propočtů potenciální produkt v české ekonomice meziročně roste tempem okolo 2,5 %. Vzhledem k tomu, že tento růst v zemích Evropské unie se podle údajů OECD pohybuje okolo 2 %, současný potenciální růst české ekonomiky nezaručuje dostatečně rychlou reálnou konvergenci k ekonomické úrovni EU¹.

K růstu potenciálního produktu pozitivně přispívá příliv přímých zahraničních investic a s ním spojené zlepšování nabídkové strany ekonomiky. Pozitivní dopad mělo rovněž opatření z poloviny roku 2001, odstraňující zvýhodnění předčasného odchodu do důchodu. Pokles počtu starobních

Graf B.1.2: Tempo růstu potenciálního produktu

důchodců vedl ke zvýšení míry participace a k nárůstu pracovní síly.

Za hlavní bariéry bránící vyšší dynamice potenciálního produktu a posilování konkurenční schopnosti ekonomiky považujeme některé parametry institucionálního prostředí, které jsou rovněž předmětem kritiky ze strany mezinárodních institucí.

Jedná se zejména o:

- nedostatečnou pružnost trhu práce, která vede k růstu strukturální nezaměstnanosti,
- korupční prostředí, které narušuje fungování řádné hospodářské soutěže,
- špatnou vymahatelnost práva – příliš dlouhá doba trvání soudních řízení a obtížná vykonatelnost rozsudků, které deformují chování ekonomických subjektů,
- existující bariéry vstupu ekonomických subjektů na trh, které brzdí rozvoj podnikání; naopak při výstupu z trhu přílišná délka trvání bankrotových procedur vede k umrtvení kapitálu a posiluje rizika znehodnocení majetku.

¹ Za předpokladu dlouhodobé stability uvedených temp růstu potenciálního produktu by proces dohánění ekonomické úrovně zemí EU trval více než 100 let.

2. Individuální konjunkturální indikátory

Konjunkturální ukazatele vyjadřují názory respondentů na současnou situaci a vývoj v blízké budoucnosti. Hlavní výhodou spočívá v rychlé dostupnosti výsledků, do kterých se promítá široký

okruh vlivů formujících očekávání ekonomických subjektů.

Grafy B.2.1: Indikátory důvěry

V lednu až květnu 2003 byl vývoj v průmyslu podle respondentů relativně úspěšný, a to i přes pokračující stagnaci v zahraničí. Ta se promítla hlavně do horšího hodnocení zahraniční poptávky. Ekonomická situace firem byla zatím dobrá. Ve svém výhledu však podniky vidí problémy. Pro příští tři měsíce očekávají zpomalení u výrobní činnosti a neměnnost ve vývoji zaměstnanosti. S tím souvisí očekávané zhoršení ekonomické situace pro příštích šest měsíců. Zde se mohlo v odpovědích projevit dlouhé čekání na oživení především v zemích Evropské unie.

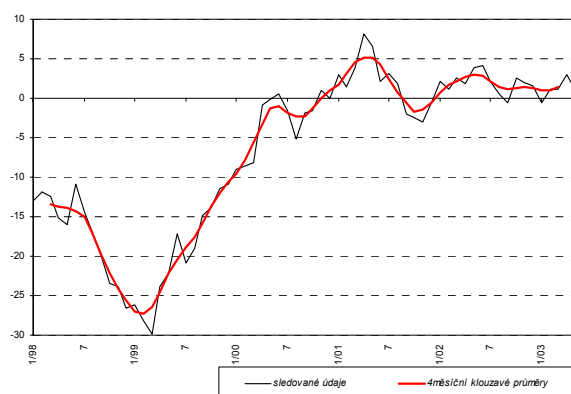
Ve stavebnictví hodnotili respondenti v prvních pěti měsících domácí i zahraniční poptávku jako klesající. Odpovídal tomu i vývoj stavebních prací v lednu až dubnu 2003. V příštích šesti měsících očekává většina respondentů udržení své ekonomické situace. Příznivé je hodnocení zaměstnanosti.

Z odpovědí respondentů v obchodě vyplývá, že jejich ekonomická situace se zhoršila a pro příštích šest měsíců očekávají spíše její neměnnost než zlepšení.

Spotřebitelé v květnovém šetření předpokládají, že v příštích dvanácti měsících se jejich finanční i ekonomická situace zhorší. Zmenšil se však počet těch, kteří očekávají zvýšení nezaměstnanosti. Podíl respondentů, kteří mají v úmyslu spořit, se zvýšil. Tomu odpovídá snížený podíl respondentů, kteří chtějí v příštích dvanácti měsících nakupovat zboží dlouhodobé spotřeby.

Ze čtyř základních dílčích indikátorů důvěry je složen souhrnný indikátor důvěry, který je jejich váženým průměrem. Tento souhrnný indikátor zůstal v průběhu prvních pěti měsíců roku 2003 relativně stabilní.

Graf B.2.2: Souhrnný indikátor důvěry

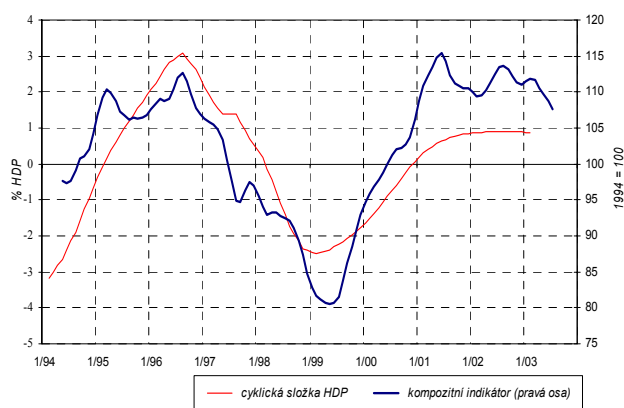

3. Kompozitní konjunkturální indikátor

Experimentální předstihový kompozitní indikátor je sestaven z výsledků konjunkturálních průzkumů, které vykazují vlastnosti předstihových indikátorů cykličnosti (ekonomická interpretovatelnost, statisticky pozorovatelný vztah k průběhu cyklu, rychlá a pravidelná dostupnost dat). Ukazatel je k dispozici téměř 5 měsíců před publikací prvního odhadu HDP. Je třeba zdůraznit, že nestabilita ekonomického prostředí v průběhu transformace limituje spolehlivost předstihových indikátorů v České republice.

Trend předstihového indikátoru se počínaje 2. pololetím 2001 výrazně změnil. Došlo k zastavení rychlého nárůstu a následné stabilizaci úrovně indikátoru. V souladu s vývojem indikátoru naznačuje cyklická složka HDP odhadnutá pomocí statistických metod (viz graf B.3.1) a prostřednictvím produkční funkce (viz kap. B.1), že se česká ekonomika nachází za vrcholem hospodářského cyklu nebo přinejmenším zaznamenala zpomalení v průběhu vzestupné fáze.

Graf B.3.1: Kompozitní předstihový indikátor (synchronizovaný s průběhem HDP)

Ve 2. čtvrtletí 2003 se zatím prosazuje tendence k poklesu indikátoru. Na základě toho je možné očekávat mírný pokles cyklické složky a tedy zpomalení dynamiky HDP. Jednoznačný signál ohledně obratu ve vývoji HDP indikátor neposkytuje.

C. Predikce vývoje makroekonomických indikátorů

Změny proti předchozí predikci z dubna 2003 jsou vyznačeny kurzívou. Údaje vztahující se k rokům 2005 a 2006 jsou extrapolačním scénářem, který naznačuje směr možného vývoje, a jako takový není v dalším textu komentován.

Vývoj hlavních makroekonomických indikátorů české ekonomiky a jejich predikce jsou shrnuty v následující tabulce:

Tabulka C.1: Hlavní makroekonomické indikátory

		1998	1999	2000	2001	2002	2003 <i>Predikce</i>	2004 <i>Predikce</i>
Hrubý domácí produkt	<i>růst v %, s.c.</i>	-1,0	0,5	3,3	3,1	2,0	2,4	2,8
Spotřeba domácností	<i>růst v %, s.c.</i>	-1,6	1,7	2,5	3,6	4,0	4,3	2,5
Spotřeba vlády	<i>růst v %, s.c.</i>	-4,4	2,3	-1,0	(5,3)	5,7	3,2	-0,5
Tvorba fixního kapitálu	<i>růst v %, s.c.</i>	0,7	-1,0	5,3	(5,5)	0,6	-0,5	3,0
Deflátor HDP	<i>růst v %</i>	10,6	3,0	1,1	6,3	2,6	1,9	2,7
Průměrná míra inflace	<i>%</i>	10,7	2,1	3,9	4,7	1,8	0,4	2,6
Zaměstnanost (VŠPS)	<i>růst v %</i>	-1,4	-2,1	-0,7	-0,1	(0,8)	0,1	0,2
Míra reg.nezaměstnanosti (MPSV)	<i>průměr v %</i>	6,0	8,5	9,0	8,5	9,2	10,0	10,3
Objem mezd a platů	<i>růst v %, b.c.</i>	4,8	3,5	4,8	7,0	6,2	5,3	5,4
Podíl BÚ na HDP	<i>%</i>	-2,2	-2,7	-5,3	-5,7	-6,5	-6,7	-6,8

Údaje o růstu spotřeby vlády, hrubé tvorby fixního kapitálu za rok 2001 a zaměstnanosti za rok 2002 jsou uvedeny v závorce vzhledem k metodickým změnám těchto ukazatelů, které jsou popsány v pozn. č. 2 a 3.

Vstup do Evropské unie v květnu 2004 s sebou nepřinese zlom ve vývoji makroekonomických veličin. Spíše se projeví postupným zvyrazňováním trendů a tendencí nastartovaných v předstředním období. Česká ekonomika začne postupně využívat výhody plynoucí ze základních ekonomických svobod a ze zlepšování institucionálního prostředí.

1. Ekonomický výkon²

V 1. čtvrtletí 2003 došlo v České republice k mírnému zrychlení ekonomického růstu. Při ekonomické stagnaci v zemích EU a současném silném směnném kurzu české koruny si vývozci zboží i v náročných podmínkách udrželi dostatečnou exportní výkonnost.

Meziroční přírůstek HDP ve stálých cenách dosáhl 2,2 % (*proti odhadu 1,7 % v dubnové predikci*), byl tažen převážně spotřebou domácností a vlády. Sezónně očištěný HDP vzrostl proti 4. čtvrtletí 2002 o 0,6 %. To znamená proti předchozímu období zrychlení mezičtvrtletního růstu o 0,1 procentního bodu. Předpokládáme, že po určitém zpomalení se

dynamika výkonu bude postupně obnovovat. V roce 2003 růst HDP odhadujeme na cca 2,4 % (*proti 2,3 %*), pro rok 2004 očekáváme růst HDP na úrovni 2,8 % (*proti 3,0 %*).

Růst výdajů na finální spotřebu domácností se v 1. čtvrtletí 2003 dále zrychlil a dosáhl ve srovnání se stejným obdobím předchozího roku 4,6 % (*proti 3,8 %*). Výdaje domácností jsou stimulovány zejména rychlým růstem mezd při nízké inflaci a úrokových sazbách. Část spotřeby se realizuje nákupy zboží dlouhodobé spotřeby při využívání různých forem spotřebitelských úvěrů – tedy na úkor tvorby úspor. Celoročně předpokládáme, že růst spotřeby domácností dosáhne 4,3 % (*proti 3,6 %*). V roce 2004 vzhledem k opatřením reformy veřejných financí očekáváme mírné zpomalení dynamiky na 2,5 % (*proti 3,0 %*).

Spotřeba vlády v 1. čtvrtletí 2003 stoupla o 5,2 % (*proti 2,0 %*). Nárůst vládních výdajů na konečnou spotřebu byl zčásti důsledkem vyšších neinvestičních výdajů rozpočtových organizací především za služby v odvětvích správy, školství a zdravotnictví, kde se projeví náklady v souvislosti s převodem kompetencí na územní samosprávu. V roce 2003 by měl přírůstek spotřeby vlády činit cca 3,2 % (*proti 1,2 %*). V roce 2004 předpokládáme, že reforma veřejných financí povede k úspornému chování vládních institucí jak z hlediska zaměstnanosti ve vládním sektoru, tak i nákupů zboží a služeb. Očekáváme pokles o 0,5 % (*proti stagnaci*).

² V datové základně jsou do roku 2000 dodávky vojenské destruktivní techniky (především bitevníků L-159) zařazeny v hrubé tvorbě fixního kapitálu (HTFK), od roku 2001 byly přesunuty v souladu s metodikou ESA 95 do výdajů vlády. Tato nekonzistentnost ovlivňuje pouze strukturu a nikoli výši HDP. Meziroční indexy 2001/2000 u HTFK a spotřeby vlády jsou tedy touto nesrovnalostí ovlivněny.

C Predikce vývoje makroekonomických indikátorů

Investiční aktivity nefinančního sektoru v 1. čtvrtletí klesaly, naopak v sektoru domácností, které využívají nízkých úrokových sazeb a různých motivačních programů k masivním investicím do bydlení, rostla tvorba fixního kapitálu dynamicky. Celkový objem investic v 1. čtvrtletí 2003 poklesl proti stejnému období předchozího roku o 2,5 % (proti růstu 0,5 %). V celém roce 2003 by měly investice poklesnout o 0,5 % (proti růstu o 0,5 %). V roce 2004 očekáváme obnovení dynamiky investic s přírůstkem 3,0 % (odhad neměníme).

Rizikem pro ekonomický růst v letech 2003 i 2004 zůstává vývoj vnějšího prostředí. Nejvýznamnějším problémem ve střednědobém horizontu by zůstala nerovnováha veřejných financí v případě, kdy by se nepodařilo prosadit jejich reformu.

2. Ceny zboží a služeb

Současnou situaci v oblasti většiny okruhů je možné charakterizovat jako cenovou stabilitu (viz graf 2.4). Hladina spotřebitelských cen se již od poloviny roku 2001 pohybuje ve velmi úzkém koridoru. V 1. čtvrtletí 2003 byl poprvé od počátku transformace zaznamenán její meziroční pokles. Případné obavy z možného negativního deflačního vývoje se v průběhu 2. čtvrtletí 2003 ukázaly jako neopodstatněné vzhledem k tomu, že některé nákladové faktory, např. směnný kurz a světové ceny potravin a surovin, postupně přestávaly tlačit na pokles cen.

Na základě dosavadního vývoje spotřebitelských cen v roce 2003 očekáváme dosažení nižší průměrné míry inflace než v předchozím roce, a to v intervalu se středem 0,4 % (proti 0,7 %), což by byla nejmenší hodnota od roku 1988. Koncem roku očekáváme přírůstek cca 1,5 % meziročně (proti 2,1 %) při příspěvku administrativních cenových opatření ve výši 0,4 procentního bodu (proti 0,9 p.b.). Důvodem změny je přesun zvýšení spotřebních daní z cigaret a lihu z roku 2003 (0,4 p.b.) na počátek roku 2004. Proti růstu cen by mělo nadále působit zejména silné konkurenční prostředí na domácím trhu. Rovněž předpokládaná stabilizace cen minerálních paliv na světových trzích okolo 25 USD/barel bude tlumit růst cen pohonných hmot.

Očekáváme, že v roce 2004 dojde ke zrychlení růstu cen a ke zvýšení průměrné míry inflace především v důsledku zavedení nezbytných harmonizačních úprav v oblasti nepřímých daní nejpozději ke dni vstupu ČR do EU. Průměrnou míru inflace odhadujeme v intervalu se středem 2,6 % (proti 2,9 %) při příspěvku administrativních cenových opatření ve výši 1,8 p.b. (proti 2,2 p.b.).

Poptávkový efekt vyplývající z přistoupení k EU uvažujeme pouze v minimálním rozsahu.

Odhad růstu implicitního deflátoru HDP pro rok 2003 činí 1,9 % (proti 1,8 %), pro rok 2004 jej zvyšujeme a odhadujeme okolo 2,7 % (proti 3,1 %).

3. Trh práce a domácnosti

Trh práce je nadále ovlivněn zpomalením ekonomického růstu, přetrvávají základní problémy nabídkové strany a společně se jako nejvýznamnější faktory odrážejí v poměrně vysoké a rostoucí úrovni registrované nezaměstnanosti. Rigidita nabídky (nízká adaptabilita, regionální i profesní imobilita, obtížná zaměstnatelnost některých segmentů populace) přetrvává zejména díky nezměněným podmínkám v podpoře a dosažitelnosti sociálních příjmů. Ekonomické podmínky navíc zvyrazňují nezájem zaměstnavatelů o některé skupiny zaměstnanců (např. osoby bez praxe, matky s malými dětmi, handicapované osoby apod.).

Zaměstnanost

(v metodice VŠPS)

V kvantitativním vyjádření je třeba přihlídnout k metodické změně ve výběrových šetřeních pracovních sil (VŠPS)³.

Ve vývoji zaměstnanosti působily v 1. čtvrtletí 2003 směrem k růstu zejména vlastní aktivity uvolňovaných zaměstnanců směřující k využívání všech možností pracovního uplatnění. Projevují se v poměrně výrazném přírůstku v podnikatelském sektoru, odvětvově zejména ve službách a dále i ve stavebnictví. Tvorba pracovních míst v rámci aktivní politiky zaměstnanosti byla obdobně jako v roce 2002 omezená. Stabilizačně na zaměstnanost působily přímé i nepřímé (přes dodavatelsko-odběratelské vztahy) dopady přílivu zahraničních investic.

³ Harmonizace dotazníku se standardem Eurostatu od 1. čtvrtletí 2002 mimo jiné znamenala předřazení otázky, zda osoba ve sledovaném období pracovala za mzdu či jinou odměnu alespoň 1 hodinu. Tato úprava proti předchozímu období patrně psychologicky zapůsobila na respondenty a změnila v roce 2002 výstupy přesunem části osob z kategorie nezaměstnaných do zaměstnaných, a to převážně mezi podnikatele bez zaměstnanců. Vliv takto vykázaného růstu zaměstnanosti ve VŠPS se rovněž statisticky promítá do zpomalování růstu míry registrované nezaměstnanosti, neboť zaměstnanost je při jejím výpočtu součástí jmenovatele.

ČSÚ současně s publikací dat za 1. čtvrtletí 2003 přepočítal i údaje za roky 2001 a 2002 tak, aby byly konzistentní s publikovanými demografickými údaji navazujícími na Sčítání lidu 2001. Výsledkem úpravy bylo snížení úrovně zaměstnanosti o cca 30 tis. osob. Meziroční růst 2002/2001, ovlivněný výše zmíněnou metodickou změnou, se snížil z 1,0 % na 0,8 %.

C Predikce vývoje makroekonomických indikátorů

Pokračující restrukturalizace a připravované omezování počtu státních zaměstnanců povedou v nejbližším období k dalšímu mírnému poklesu počtu zaměstnanců, v menší míře než dosud kompenzovanému přírůstkem podnikatelů.

V roce 2003 očekáváme stagnaci celkové zaměstnanosti (růst o 0,1 % *proti 0,6 %*), v roce 2004 růst o 0,2 %.

Nezaměstnanost

(registrovaná úřady práce)

Míra registrované nezaměstnanosti dosáhla v 1. čtvrtletí 2003 v průměru 10,1 %, v dalších dvou měsících po sezónním očištění dat mírně roste.

Nezaměstnanost je přes mnohá opatření, realizovaná zejména v problémových severních regionech, již chronickým jevem s velmi negativními sociálními i ekonomickými důsledky. Stále se zvyšuje počet dlouhodobě nezaměstnaných. Podle údajů VŠPS roste počet registrovaných nezaměstnaných, kteří aktivně nehledají nové zaměstnání. Na základě rozdílných výsledků obou způsobů zjišťování lze dovozovat, že někteří nezaměstnaní jsou ekonomicky aktivní v šedé ekonomice.

Počet registrovaných nezaměstnaných v průběhu roku 2003 dále mírně poroste a koncem roku míra nezaměstnanosti opět překročí 10 %. Problémy se mohou zvýraznit, pokud nebudou přijata nová radikální opatření stimulující aktivní přístup současných i potenciálních nezaměstnaných k řešení vlastních problémů. Ekonomický tlak na růst produktivity práce bude nadále zvyšovat nároky na kvalitu a připravenost stávajících či nově přijímaných zaměstnanců a bude docházet k dalšímu propouštění pracovníků, kteří nebudou splňovat rostoucí požadavky. Regionální diference v míře nezaměstnanosti budou přetrvávat vzhledem k nabídkovým rigiditám a omezené poptávce po nekvalifikované pracovní síle v problémových regionech.

V roce 2003 očekáváme pokračování růstu míry registrované nezaměstnanosti na průměr 10,0 % (*predikci neměníme*) s koncovou hodnotou 10,5 % (*predikci neměníme*). V roce 2004 předpokládáme postupné zpomalení růstu nezaměstnanosti na průměr 10,3 % (*proti 10,4 %*) s koncovou hodnotou 10,5 % (*predikci neměníme*).

Domácnosti

(v metodice národních účtů)

Podle předběžných výsledků došlo v 1. čtvrtletí 2003 k výraznějšímu nárůstu disponibilních příjmů domácností danému zrychlením růstu běžných příjmů a zpomalením běžných výdajů. Na rozdíl od předchozího období byly disponibilní příjmy užity poměrně méně na aktuální spotřebu než na tvorbu hrubých úspor, růst hrubého fixního kapitálu naznačuje pokračující investování domácností do bydlení.

Vlivem poklesu spotřebitelských cen v tomto období předstihl reálný růst příjmů jejich nominální hodnoty.

V nominálním vyjádření došlo k růstu objemu mezd o 6,2 %. V meziročním srovnání se v tomto čtvrtletí projevil navíc vliv lednové valorizace mzdových tarifů ve státní sféře, která byla v roce 2002 provedena až od března.

Nárůst průměrné mzdy na 15407 Kč byl velmi výrazný (nominálně o 7,4 %, reálně o 7,8 %). Při jejím používání je však více než v předchozím období nutné vzít v úvahu, že tato běžně používaná mzda „oficiálně vyhlášená ČSÚ“ není průměrnou mzdou zjišťovanou za celé národní hospodářství, ale v podnikatelském sektoru pouze za podniky nad 20 zaměstnanců, tedy bez menších subjektů vyplácejících většinou nižší mzdy. Navíc pro porovnávání s důchody není od 1. čtvrtletí 2003 optimální, neboť nově zahrnuje i mzdy v ozbrojených složkách, zatímco běžně publikované průměrné důchody jsou uváděny pouze za civilní sektor.

Stejně jako v předchozím období rostl objem sociálních dávek (o 9,0 %) rychleji než objem mezd.

Ve zbývajících částech roku 2003 i v roce 2004 lze vzhledem k růstu zaměstnanosti v oborech s vysokými nároky na kvalifikaci a výsledkům kolektivních vyjednávání očekávat nominální přírůstek objemu mezd a platů v rozmezí 5,0 % až 5,5 %. (*predikci neměníme*). V roce 2004 je možné, že v důsledku reformy veřejných financí bude růst sociálních dávek poprvé od začátku časových řad národních účtů (od roku 1995) pomalejší než růst mezd.

4. Vztahy k zahraničí⁴

(v metodice souhrnné platební bilance)

Deficit běžného účtu (BÚ) se od konce roku 2000 pohybuje v koridoru 5 – 7 % HDP. Zhoršení běžného účtu ve 3. a 4. čtvrtletí 2002 považujeme především za efekt povodní na příjmy v bilanci turistiky. K lepšímu výsledku BÚ v 1. čtvrtletí 2003 přispělo kromě mírného zlepšení obchodní bilance hlavně meziroční zlepšení příjmů bilance převodů a bilance výnosů. V následujících letech však bude

⁴ *Současné s publikací údajů o platební bilanci za 1. čtvrtletí 2003 došlo ke zpřesnění dat za rok 2002. Revize zohledňuje to, že na základě výběrového šetření u velkých firem byl zvýšen odhad objemu reinvestovaného zisku v bilanci výnosů (o 28 mld. Kč). Ve stejném rozsahu byl navýšen objem přílivu kapitálu formou přílivu přímých zahraničních investic na finančním účtu.*

Vlivem zpřesnění došlo ke zvýšení podílu deficitu BÚ na HDP v roce 2002 ze 5,3 % na 6,5 % zhoršením deficitu bilance výnosů.

C Predikce vývoje makroekonomických indikátorů

deficit BÚ stále více determinován spíše rostoucím schodkem bilance výnosů než vývojem obchodní bilance.

Deficit obchodní bilance podle celní statistiky na bázi 12měsíčních klouzavých úhrnů se od dosažení maxima v dubnu 2001 (136 mld. Kč) prakticky plynule snižuje, a to i přes nárůst světových cen ropy v 1. čtvrtletí 2003. Na konci roku 2002 činil 75 mld. Kč, v květnu 2003 dosáhl nejnižší hodnoty 69 mld. Kč od konce roku 1999.

Tento vývoj je do značné míry překvapivý s ohledem na silné posílení koruny v roce 2002 a ekonomické ochlazení v zemích EU, zejména v Německu, kam směřuje rozhodující část vývozu (podíl na celkovém vývozu téměř 37 %). Udržení exportní výkonnosti prokazuje růst necenové konkurenceschopnosti domácích výrobců. Významně se projevil náběh nových exportně orientovaných kapacit, zejména v oblasti informačních a komunikačních technologií.

Čenový vliv (pohyb vývozních a dovozních cen včetně meziročního zhodnocení kurzu koruny) na obchodní bilanci byl v 1. čtvrtletí příznivý vzhledem k pomalejšímu poklesu vývozních cen než dovozních. Vývoj kurzu vůči euru (od počátku roku do konce května stagnace) nepředstavuje již v roce 2003 riziko pro obchodní bilanci, cenové efekty zhodnocení proti USD (od počátku roku posílení koruny o 11,2 %) by měly působit ke zlepšení bilance. Vážným rizikem je problém ekonomického oživení v EU a zejména v Německu, kde prognózy růstu pro rok 2003 zůstávají pod dřívějším očekáváním a předpoklady překonání stávající stagnace se odsunuly až na rok 2004.

V roce 2003 očekáváme s ohledem na vývoj v oblasti cen surovin a se zohledněním uvedených rizik mírné snížení schodku obchodní bilance na cca 70 mld. Kč (*predikci neměníme*) a pro rok 2004 odhad deficitu jen mírně zhoršujeme na cca 74 mld. Kč (*proti 75 mld. Kč*).

V roce 2002 klesal přebytek bilance služeb. Pokles byl zapříčiněn nízkými příjmy z vývozu služeb jednak v oblasti cestovního ruchu, ale hlavně u tzv. ostatních služeb (většinou služby pro podniky – možný vliv zpomalení růstu v EU). Výsledek bilance služeb v roce 2003 očekáváme zhruba na úrovni předchozího roku, v roce 2004 by mělo dojít k mírnému zlepšení v závislosti na zrychlení růstu v EU.

Bilance výnosů, zahrnující repatriované i reinvestované zisky zahraničních investorů, stále více přispívá k deficitu běžného účtu. Tento negativní vliv na bilanci běžného účtu se bude v čase dále zintenzivňovat.

Bilance převodů je pozitivně ovlivněna přílivem zdrojů na výplaty náhrad za povodňové škody od zahraničních zajišťoven i příspěvkem EU.

V roce 2003 očekáváme schodek běžného účtu na HDP 6,7 % (*proti 5,4 %*). V roce 2004 pak na

zhruba stejné úrovni okolo 6,8 % HDP (*proti 5,6 %*). Tato úroveň by zatím neměla představovat makroekonomické riziko vzhledem k tomu, že deficit je z podstatné části tvořen reinvestovaným ziskem. Schodek bude pokryt přebytkem finančního účtu, založeném především na přílivu přímých zahraničních investic.

Ze střednědobého pohledu bude významné, zda se podaří udržet deficit běžného účtu na takové úrovni, aby nevznikly problémy s jeho financováním. Vážnějším rizikem se může stát (vzhledem k dosavadnímu vývoji úspor a investic jednotlivých sektorů ekonomiky a jejich příspěvkům k deficitu běžného účtu) tzv. dvojité deficit („twin deficit“), kde deficit hospodaření vlády v roce 2003 se může stát rozhodujícím faktorem deficitu běžného účtu (viz kap. 5. Úspory a investice).

5. Úspory a investice

Ukazuje se, že od poloviny roku 1998 dochází k téměř monotónnímu poklesu podílu hrubých národních úspor na HDP. Tento jev zvyšuje riziko nárůstu vnější nerovnováhy při takové míře investic, která je nezbytná pro zajištění restrukturalizace ekonomiky a pokračování konvergenčního procesu.

Z hlediska podílu jednotlivých sektorů na deficitu běžného účtu platební bilance (viz graf 5.2) dochází k významnému zhoršení pozice sektoru vlády, ve kterém je největší rozdíl mezi úsporami a investicemi. Zvyšující se deficit finanční bilance vládního sektoru i snížená míra úspor domácností je zatím plně kompenzována zvýšenou tvorbou úspor a v letech 2002 a 2003 i sníženou investiční aktivitou v nefinančním i finančním sektoru. Očekávaný vývoj v roce 2003 však již signalizuje riziko toho, že nízká tvorba úspor ve vládním sektoru by v budoucnosti mohla začít generovat nárůst deficitu běžného účtu platební bilance, což by vedlo ke vzniku dvojitého deficitu. Tomuto vývoji by měla zabránit navrhovaná reforma veřejných financí.

6. Demografie⁵

Současná demografická struktura je ze statického pohledu zjevně nejpříznivější v celé historii doložené údaji o vývoji populace. V roce 2003 dosáhne podíl počtu obyvatel ve věkové

⁵ *Datová základna do roku 2002 vychází z kompletních definitivních výsledků Sčítání lidu 2001. Naproti tomu údaje o budoucím vývoji populace jsou zatím založeny na demografické projekci ČSÚ z roku 1999. Navazující nová demografická projekce by měla být publikována koncem roku 2003.*

C Predikce vývoje makroekonomických indikátorů

skupině 20 – 59 let rekordní úrovně (viz graf 6.1), neboť se v ní současně vyskytují početně silné ročníky narozené na konci 2. světové války i krátce po ní a současně i silná generace z konce 70. a 80. let. Vedle toho klesá počet mladých lidí a roste počet seniorů ve věku 60 let a více.

Z dynamického pohledu jsme svědky počátku procesu stárnutí obyvatelstva, který bude eskalovat na konci této dekády. Vzhledem k vysoké setrvačnosti demografických statistik lze očekávat pokračující snižování podílu mladých věkových kategorií. Příčinou je minulá i současná extrémně nízká míra porodnosti související nejen se změnou životního stylu, ale i s velmi obtížnou dostupností bydlení pro mladé rodiny v nižších příjmových pásmech. Naopak počet i podíl seniorů v populaci poroste v důsledku prodlužování střední délky života. Demografický vývoj představuje časovanou bombu pro vývoj ekonomiky ve středním a dlouhém období.

Vyspělé státy, které jsou v podobné dočasně příznivé demografické situaci jako Česká republika, obvykle využívají tohoto stavu k vytváření rezerv na pokrytí budoucího neodvratného procesu stárnutí populace.

Vývoj v ČR po roce 1997 byl naopak charakterizován rostoucím deficitem důchodového účtu a prudkým nárůstem počtu starobních důchodců zejména v kategorii předčasných důchodů. Přitom nepříznivé důsledky růstu počtu seniorů jsou až do roku 2007 přiměřeným způsobem pokryty zákonem o prodlužování věku odchodu do důchodu.

Ke zmírnění této nepříznivé situace přijala vláda opatření typu parametrické reformy. Od poloviny roku 2001 bylo odstraněno zvýhodnění předčasných a znevýhodnění opožděných odchodů do starobního důchodu. Překvapivým výsledkem bylo, že koncem roku 2002 meziročně poklesl počet starobních důchodů o cca 15 tis., tj. o 0,7 %. Tento pozitivní vývoj však do budoucnosti tváří v tvář procesu stárnutí obyvatelstva neodstraní enormní tlak na vyrovnanost důchodového účtu. V nejbližším období by měl být v rámci reformy veřejných financí podpořen dalšími parametrickými reformami – dalším omezením předčasných důchodů, valorizací důchodů pouze v zákonem požadované výši, dalším zvyšováním zákonného věku odchodu do důchodu po roce 2007 apod.

Z dlouhodobého pohledu považujeme zachování konstantního poměru průměrného důchodu k průměrné mzdě (vyžadující pravidelnou indexaci na úrovni růstu průměrných mezd) za fiskálně neudržitelné. V delším horizontu bude situace i přes pozitivní výsledky parametrických reforem vyžadovat systémové řešení.

7. Úrokové sazby

Dlouhodobý pokles úrokových sazeb se na přelomu 1. a 2. čtvrtletí 2003 dočasně zastavil, v květnu a zejména červnu však sazby opět poklesly na svá historická minima. Základní měnověpolitické sazby, od ledna stabilní, ČNB v červnu 2003 snížila o 0,25 p.b. Dvoutýdenní limitní repo sazba je nastavena na úrovni 2,25 %.

Předpoklad snížení základních sazeb na základě očekávání finančního trhu se projevil poklesem krátkodobých úrokových sazeb a zvýšením negativního sklonu výnosové křivky sazeb PRIBOR.

Rovněž dlouhodobé úrokové sazby v březnu a dubnu přechodně vzrostly, od května pak v souladu s vývojem na peněžním trhu pokračovaly v poklesu.

Hlavním faktorem poklesu úrokových sazeb zůstává velmi nízká inflace hluboko pod úrovní inflačního cíle. Tlaky směrem k poklesu sazeb se odvíjejí i od přetrvávajících ekonomických problémů v zahraničí a dalšího posunu ohledně předpokládaného začátku oživení.

Predikci úrokových sazeb opět mírně snižujeme. Průměrnou hodnotu tříměsíční sazby PRIBOR odhadujeme v roce 2003 na úrovni 2,4 % (*proti 2,5 %*), v roce 2004 očekáváme nárůst na 2,7 % (*proti 3,2 %*). Výnos do doby splatnosti 10letých státních dluhopisů odhadujeme v roce 2003 na 4,0 % (*proti 4,2 %*) a v roce 2004 na úrovni 4,4 % (*proti 4,8 %*).

8. Vládní sektor

(v metodice GFS - Government Finance Statistics Mezinárodního měnového fondu)

Metodologie statistického popisu operací vládního sektoru je popsána v části E.

Aktualizace dat o hospodaření jednotlivých segmentů vládního sektoru za rok 2002 představuje upřesnění předběžných údajů

Celkový deficit veřejných rozpočtů včetně čistých půjček činil 11,7 mld. Kč (*proti 11,8 mld. Kč*), což představuje 0,5 % HDP. Toto upřesnění je dáno pouze zaokrouhlením dat při provedení konsolidací. Po vyloučení čistých půjček (tj. především příjmů z privatizace a ostatních operací finančního charakteru) se podle našich odhadů takto upravený deficit veřejných rozpočtů meziročně zvýšil a dosáhl 153,4 mld. Kč (*proti 153,5 mld. Kč*), tj. 6,7 % HDP. Deficit veřejných rozpočtů očištěný o čisté půjčky a dotace transformačním institucím zůstal pro rok 2002 ve srovnání s dubnovou predikcí beze změn a činil 3,9 % HDP.

Příčinou deficitů veřejných rozpočtů jsou přetrvávající problémy na jejich příjmové i výdajové straně. Konsolidovaná daňová kvóta v roce 2002 se ve srovnání s rokem 2001 mírně

C Predikce vývoje makroekonomických indikátorů

zvýšila. Je stejná jako v dubnové predikci a činí 36,6 % HDP, přičemž se zvyšuje váha přímých daní na úkor zdanění spotřeby. Tento vývoj byl ovlivněn zlepšením inkasa daňových příjmů, které byly o 14,1 mld. Kč vyšší než předpokládal rozpočet. Dále byla příjmová strana posílena jednorázovým příjmem z postoupení pohledávek deblokátorům (zejména tzv. ruský dluh) ve výši 20 mld. Kč. Nejvýrazněji ale celkové příjmy veřejných rozpočtů ovlivnilo vysoké inkaso privatizačních příjmů, které ve srovnání s rokem 2001 vzrostly o 2,8 p.b. na 5,6 % HDP, a byly tak zatím nejvyšší v rámci celého privatizačního procesu.

Odhadovaný podíl výdajů bez čistých půjček v roce 2002 se nezměnil, dosáhl 46,6 % HDP a ve srovnání s rokem 2001 se zvýšil o 2,4 p.b. Rychlý růst výdajů vládního sektoru je dán jednak dynamickým růstem mandatorních výdajů, jednak úhradou nákladů transformačních institucí. Rostoucí podíl mandatorních a kvazi-mandatorních výdajů a nastartované výdajové programy podvazují v krátkém časovém horizontu flexibilitu výdajové strany veřejných rozpočtů vůči straně příjmové.

Schodek veřejných rozpočtů ovlivnil růst vládního dluhu, který ke konci roku 2002 činil 444,5 mld. Kč (*proti 444,3 mld. Kč*) – tedy 19,5 % HDP a meziročně tak jeho podíl vzrostl o 0,9 p.b. Nejvyšší váhu ve struktuře celkového dluhu má dluh státní, jehož podíl v roce 2002 činil 88,4 %. Zpomalení růstu státního dluhu bylo hlavní příčinou poklesu dynamiky růstu dluhu vládního, která po více než 20procentním nárůstu v roce 2001 zmírnila na 9,9 %. Rozdíl mezi dubnovým a současným stavem vládního dluhu je dán upřesněním údajů o Fondu národního majetku.

Negativní tendence ve vývoji veřejných financí budou pokračovat také v roce 2003. Deficit veřejných rozpočtů včetně čistých půjček odhadujeme na 190,2 mld. Kč (*oproti 171,5 mld. Kč*), resp. 8,0 % HDP; bez zahrnutí čistých půjček dosáhne 196,4 mld. Kč (*proti 176,3 mld. Kč*), tj. 8,3 % HDP. Změna v objemu čistých půjček (o 1,4 mld. Kč) je dána především upřesněním struktury státního rozpočtu, která při přípravě dubnové predikce nebyla v detailním členění k dispozici. Deficit bez zahrnutí čistých půjček a dotací transformačním institucím bude činit 7,0 % HDP (*proti 6,2 % HDP*).

I přes pokračující růstové tendence v ekonomice tedy očekáváme vysoké deficity vládního sektoru. Vedle transformačních nákladů je hlavní příčinou tohoto vývoje rostoucí podíl mandatorních výdajů, zejména pak výdajů sociálních. Tyto výdaje nadále porostou rychleji než příjmy. Konsolidovaná daňová kvóta v roce 2003 podle našich odhadů mírně vzroste a bude činit 37,1 % HDP, podíl výdajů na HDP se ve srovnání s rokem 2002 zvýší o 1,9 p. b. na 48,3 %. V souvislosti s výdajovou stranou vládního sektoru se jako zajímavá jeví skutečnost, že realizovaný nárůst mezd

neovlivnil celkový objem mzdových prostředků, jehož očekávaná výše v roce 2003 je přibližně na úrovni roku 2002. Příčinou je pokles počtu pracovníků v důsledku reformy veřejné správy. Zrušení okresů vedlo k přesunu části pracovníků mimo vládní sektor.

Změny v našich prognózách byly ovlivněny těmito faktory: nejvýznamnější změnou je realizovaná úhrada závazku z arbitrážního sporu CME vůči ČR ve výši 10,7 mld. Kč, o kterou byl upraven schválený deficit státního rozpočtu. Pro rok 2003 je tak očekáván schodek ve výši 129,4 mld. Kč, tj. 5,4 % HDP (mimo výše uvedených 10,7 mld. Kč je oproti schválenému rozpočtu navýšen o výdaje spojené s loňskými povodněmi ve výši 7,4 mld. Kč, financovanými půjčkou od EIB). Vysoký nárůst deficitu státního rozpočtu zůstává hlavní příčinou prohlubující se deficitnosti veřejných rozpočtů.

Revidované odhady dále ukázaly, že u Státního fondu dopravní infrastruktury došlo ke zvýšení výdajů o 9,6 mld. Kč, které představují přesun nerealizovaných výdajů z roku 2002 do roku 2003, po mírném navýšení příjmů se tak odhad deficitu zvýšil o 9 mld. Kč. Naopak u Národního fondu došlo ke zlepšení deficitu o 0,7 mld. Kč, neboť předpokládá změny v přísunu prostředků z EU a zčásti také změny při realizaci programů spolufinancovaných EU.

Dynamika růstu vládního dluhu se v roce 2003 ve srovnání s rokem 2002 zvýší. Očekávaný vládní dluh dosáhne 582,5 mld. Kč, v podílovém vyjádření ve srovnání s rokem 2002 vzroste o 5,0 p.b. na 24,5 % HDP a zaznamená tak nejvyšší nárůst od roku 1993. Odhad vládního dluhu se ve srovnání s dubnovou predikcí mírně zvýšil. Projevilo se zde zvýšení odhadu zadluženosti územně samosprávných celků, dané zejména emisí dluhopisů hl. města Prahy ve výši 5,3 mld. Kč. Tyto prostředky budou použity k financování investic směřujících především do infrastruktury. Mírné zvýšení zadluženosti se očekává také v souvislosti se zvýšením pravomocí krajů. Státní dluh se ve srovnání s předchozí predikcí mírně snížil, neboť k financování deficitu roku 2003 bude použita rezerva finančních prostředků z výnosů emisí státních dluhopisů z roku 2002, stále však má na celkovém vládním zadlužení nejvyšší podíl. Ten se ve srovnání s rokem 2002 nezmění a bude činit 88,4 %. Uvedené údaje zahrnují změnu spojenou s půjčkou od Evropské investiční banky a úhradou závazku z arbitrážního sporu CME vůči ČR.

9. Světová ekonomika

Po ukončení války v Iráku se perspektivy růstu světové ekonomiky zlepšily, zatím však k výraznějšímu oživení nedošlo

C Predikce vývoje makroekonomických indikátorů

Ekonomika USA vysílá smíšené signály. V 1. čtvrtletí 2003 činil anualizovaný mezičtvrtletní růst HDP 1,9 %. Oživení bylo dosud značně závislé na vládních prorůstových intervencích, které už pomalu končí, i na monetární politice Fedu, který snížil základní úrokovou sazbu až na současných 1,25 %, což je čtyřicetileté minimum. Za dlouhodobě působící prorůstový faktor je možné označit návrh daňových škrtů, který už prošel Kongresem. Předchozí pokles zbavil ekonomiku některých předchozích nerovnováh. Dolar se propadl vůči euru o 23 %, což bude mít vliv na konkurenceschopnost amerického zboží v zahraničí i na vývoj platební bilance. Také nadhodnocené akciové trhy prošly značným poklesem (Dow-Jonesův index poklesl v průběhu roku 2002 asi o 14 %), v posledních týdnech však ožívají. Naproti tomu stávající deficit BÚ nad 5 % HDP je nově doprovázen prudce se zvyšujícím rozpočtovým deficitem, který má letos podle odhadů dosáhnout 4,5 % HDP.

Vzhledem ke skončení nejistot kolem vývoje iráckého konfliktu lze očekávat postupný návrat k vyššímu růstu, jak naznačují i nejnovější předstihové indikátory. Odhad růstu pro rok 2003 činí 2,3 % (*predikce beze změny*), pro rok 2004 očekáváme 3,2 % (*rovněž beze změny*).

V EU-15 růst HDP v roce 2002 dále zpomalil na 1,0 %. Ještě pomalejší byl v eurozóně, kde za rok 2002 dosáhl jen 0,8 % a v 1. čtvrtletí 2003 došlo dokonce k mezičtvrtletní stagnaci. Evropská unie trpí nedostatečnou vnitřní poptávkou a růst závisí převážně na exportu. Zpomalením je v současnosti nejvíce postížena německá ekonomika, kde HDP v anualizovaném mezičtvrtletním vyjádření poklesl o 0,9 %, a dále ekonomiky Itálie, Nizozemska a Rakouska. U tří největších ekonomik eurozóny, německé, francouzské a zřejmě i italské dojde v tomto roce k porušení tříprocentního stropu pro deficit veřejných financí, vyžadovaného Paktem stability a růstu. Je třeba počítat jenom s velmi pomalým oživováním v eurozóně, zejména v SRN, která trpí významnými strukturálními problémy. V celé eurozóně je předpokladem oživení obnovení spotřeby domácností, což tím více platí po apreciaci eura, která poškozují export. Současná fiskální politika v eurozóně a udržitelnost Paktu stability v jeho nynější podobě se stává předmětem diskusí úměrně tomu, jak v řadě zemí rostou protesty proti reformám veřejných financí.

V roce 2003 očekáváme v souladu s Jarní prognózou EK, že ekonomický růst v EU-15 dosáhne 1,3 % (*proti 1,0 %*), pro rok 2004 očekáváme pro EU-15 růst 2,4 % (*proti 2,2 %*). Je však třeba poznamenat, že toto je spíše optimistický scénář. Růst HDP v SRN odhadujeme letos na 0,3 % (*proti 0,4 %*), v roce 2004 by se měl zvýšit na 1,5 % (*proti 1,6 %*).

Vývoj v západní Evropě se zatím promítá do střední Evropy v omezené míře. Přestože je celý region silně navázaný na obchod s EU, překvapivě reaguje jen mírným zpomalením. Výjimku tvoří

Polsko, kde měnová restrikce vedla k poklesu růstu v období 2000-2002 a vláda navíc vedla s centrální bankou spor o snižování úroků. Rok 2003 je už ve znamení silícího oživení. Stále velmi vysoká je nezaměstnanost, která dosáhla 20 %. Pro rok 2003 předpokládáme pokračující oživení růstu na 2,5 % (*beze změny*), pro rok 2004 růst HDP o 3,1 % (*rovněž beze změny*).

V Maďarsku v 1. čtvrtletí 2003 došlo ke zpomalení růstu na 2,7 %, což je nejméně za posledních 6 let. devalvace forintu z počátku června ukazuje na obtíže spojené s udržením vysokého tempa růstu. Pro rok 2004 vytyčila maďarská centrální banka v souvislosti se snahou o rychlé připojení k euru cíl snížit inflaci na polovinu proti roku 2002. To společně s ochlazením na exportních trzích oslabuje očekávaný růst. Pro rok 2003 předpokládáme růst 3,7 % (*proti 3,8 %*), pro rok 2004 rovněž 3,7 % (*beze změny*).

Slovenská ekonomika těžila ze strukturálních reforem i z konsolidace veřejných financí provedených ve dvou předchozích letech a rostla v roce 2002 až nečekaně dynamicky o 4,4 %. Riziko představuje vývoj běžného účtu, jehož deficit dosáhl až 8 % HDP. Vysoká zůstává nezaměstnanost, ale pokles v 1. čtvrtletí pod 18 % může signalizovat obrát v trendu vzhledem k restrikci výplat dávek v nezaměstnanosti. Vláda zahájila razantní reformu veřejných financí, která v nejbližší době nepochybně zostří sociální situaci. Pro rok 2003 předpokládáme růst HDP o 4,1 % (*beze změny*), pro rok 2004 pak o 4,0 % (*beze změny*).

Cena ropy pod vlivem neklidu na Středním východě rostla a v 1. čtvrtletí 2003 v nervózním ovzduší před počátkem války dosáhla průměru 31,4 USD/barel. Dopad tohoto nárůstu na světovou ekonomiku byl však ztlumen poklesem dolaru. V současnosti se očekává výraznější pokles ceny. Obchodování s ropou je ovlivňováno dvěma souvisejícími faktory: politikou kartelu OPEC, který po válce v Iráku opět bojuje o kontrolu produkční politiky členských zemí, a současně nově vzniklou situací mezi producenty. Očekáváme, že dojde k postupné stabilizaci ceny na úrovni kolem 24 USD za barel ropy Brent. Pro rok 2003 očekáváme průměrnou cenu 26,2 USD za barel (*proti 26,1 USD*), pro rok 2004 pak 23,5 USD (*proti 23,1 USD*).

10. Mezinárodní srovnání

Srovnání obsahuje výsledky Srovnávacího projektu parit kupní síly a mezinárodního porovnání reálného HDP za rok 1999. Údaje za roky 2000 až 2002 jsou extrapolovány na základě podkladů OECD, od roku 2003 jsou použity vlastní propočty na bázi reálných směnných kurzů.

C Predikce vývoje makroekonomických indikátorů

Pro porovnání ekonomické úrovně jednotlivých zemí je doporučováno využívání parity kupní síly, což je takový poměr mezi měnami, který vyjadřuje schopnost zakoupit stejný soubor statků v obou zemích.

Lze odhadnout, že v roce 2002 hrubý domácí produkt České republiky vztahený na obyvatele při přepočtu pomocí běžné parity kupní síly dosáhl cca 15 600 USD, což odpovídá dosažení hranice 60 % ekonomické úrovně EU-15. Ostatní středoevropské kandidátské země (s výjimkou Slovinska) mají nižší ekonomickou úroveň v porovnání s ČR.

Proces ekonomické konvergence ČR směrem ke státům EU je ze střednědobého pohledu poněkud nevyrovnaný (viz graf 12.1) vlivem velikých výkyvů v ekonomické dynamice v devadesátých letech.

Alternativní přepočet prostřednictvím běžného směnného kurzu bere v úvahu tržní ocenění měny

(jako důsledek ekonomické konkurenceschopnosti) a z něho vyplývající různou úroveň cenových hladin. Odhad HDP na obyvatele v roce 2002 pak činí cca 6 800 USD, což je 30 % úrovně EU-15. V tomto vyjádření dosahuje česká ekonomika zhruba polovičního výkonu proti ekonomikám Řecka, Portugalska či Slovinska.

Rozdíl mezi přepočtem pomocí běžné parity kupní síly a pomocí směnného kurzu je dán komparativní cenovou hladinou HDP. Ta je v České republice i přes nedávné zhodnocení směnného kurzu stále ještě poměrně nízká, dosahuje pouze cca dvou třetin úrovně nejméně rozvinutých zemí EU a poloviny vzhledem k EU-15.

Sbližování cenových hladin je však limitováno konkurenceschopností ekonomiky v mezinárodním porovnání.

D. Monitoring predikcí ostatních institucí

MF ČR pořádá dvakrát ročně setkání zástupců institucí, které se zabývají analýzou a prognózováním makroekonomického vývoje české ekonomiky – Kolokvium. Posledního Kolokvia, které se konalo 22.5.2003, se zúčastnilo 17 institucí, které předložily orientační předpovědi. Jedná se o instituce státní správy, ČNB, tuzemské bankovní ústavy, pobočky zahraničních bank, investiční společnosti a výzkumná pracoviště.

(Vzhledem k termínu konání neměli respondenti Kolokvia ještě k dispozici data o vývoji HDP a jeho složek, platební bilance a zaměstnanosti v 1. čtvrtletí a o vývoji inflace a nezaměstnanosti za květen.)

Okruh respondentů je již stabilizovaný, počet institucí zabývajících se makroekonomickým prognózováním je v mezinárodním porovnání vysoký. V rámci této akce zúčastněné instituce předkládají své představy o očekávaném vývoji ekonomiky v běžném a následujícím roce, jejichž průměr (konsenzuální předpověď) je reprezentativním přehledem názoru české ekonomické veřejnosti na budoucí vývoj.

Shrnutí předpovědí je uvedeno v tabulce:

Tabulka D.1: Konsenzuální předpověď

		2003				2004			
		květen 2003		konsenzus	červenec 2003 predikce MF	květen 2003		červenec 2003 predikce MF	
		min.	max.			min.	max.		
Hrubý domácí produkt	růst v %, s.c.	1,2	3,2	2,3	2,4	1,5	4,3	3,0	2,8
Spotřeba domácností	růst v %, s.c.	1,5	4,9	3,6	4,3	1,8	5,2	3,3	2,5
Spotřeba vlády	růst v %, s.c.	0,0	6,0	2,9	3,2	-2,3	4,5	1,3	-0,5
Tvorba fixního kapitálu	růst v %, s.c.	-0,5	3,3	1,5	-0,5	1,0	5,5	3,3	3,0
Průměrná míra inflace	%	0,2	1,5	0,9	0,4	2,0	4,8	3,4	2,6
Zaměstnanost	růst v %	0,0	1,0	0,5	0,1	-0,1	0,8	0,3	0,2
Míra reg. nezaměstnanosti	konec roku v %	9,5	11,0	10,2	10,0	8,5	11,0	9,9	10,3
Objem mezd a platů	růst v %, b.c.	3,0	6,7	5,1	5,3	2,0	7,8	5,7	5,4
Podíl BÚ na HDP	%	-7,2	-4,0	-5,4	-6,7	-6,9	-3,2	-5,1	-6,8

Predikce MF ohledně růstu HDP i jeho jednotlivých složek v roce 2004 je mírně konzervativnější, což zřejmě vyplývá ze zahrnutí dopadů reformy veřejných rozpočtů.

Rozdíly v očekávaném vývoji inflace v letech 2004 lze zřejmě přičíst obavám z nárůstu cenové hladiny po vstupu do EU, které přetrvávají v části české ekonomické obce.

Většina institucí předpovídá u míry registrované nezaměstnanosti koncem let 2003 i 2004 úroveň kolem 10,0 %.

Oproti konsenzuální předpovědi podílu běžného účtu platební bilance na HDP, která je mírně

pod -5 %, je názor MF pesimističtější, a to pro oba roky okolo -6,7 %. Pravděpodobně to je důsledek revize dat za rok 2002, kterou neměli respondenti k dispozici.

Instituce se shodly, že hlavní rizika pro rok 2003 představují ekonomická stagnace v EU, válka v Iráku a výkyvy v cenách ropy.

Konsenzuální předpověď bude užita jako dodatek k Předvstupnímu ekonomickému programu (PEP) i jako standardní součást přípravy makroekonomického rámce státního rozpočtu pro rok 2004.

E. Statistický popis operací vládního sektoru

A. Metodika GFS

Vládní sektor (veřejné rozpočty) v metodice GFS zahrnuje:

- **Státní rozpočet** vč. operací na účtech Národního fondu
- **Mimorozpočtové fondy⁶:**
Státní fondy:
  1. Státní fond životního prostředí,
  2. Státní fond pro zúrodnování půdy,
  3. Státní fond kultury,
  4. Státní fond pro podporu a rozvoj české kinematografie,
  5. Státní fond dopravní infrastruktury (od r. 2000),
  6. Státní fond rozvoje bydlení (od r. 2000),
  7. Státní intervenční zemědělský fond (od r. 2001).

Privatizační fondy:

8. Fond národního majetku (FNM),
  9. Pozemkový fond ČR.
- **Zdravotní pojišťovny** (VZP i oborové pojišťovny)
  - **Rozpočty územních samosprávných celků:**
do r. 2000 tato položka zahrnovala obce a okresy (od r. 2001 do r. 2002 byly okresy kapitolou státního rozpočtu, k 31. 12. 2002 byly zrušeny), od roku 2001 jsou zde zahrnuty obce a nově vzniklé kraje.

Metodologie

Data jsou vykazována na základě metodologie vládní finanční statistiky - GFS 1986 Mezinárodního měnového fondu. Pokrývají institucionální jednotky všech úrovní vlád. Vládní statistika je konstruována jako součet jednotlivých složek vládního sektoru, kde je následně uplatněna konsolidace příjmů a výdajů za účelem vyloučení vzájemných vztahů mezi jednotlivými složkami vlády. Operace běžného roku

jsou sledovány na pokladním tzv. cash principu, tedy v okamžiku, kdy je příjmová, resp. výdajová operace peněžně realizována. Saldo hospodaření je výsledkem všech peněžních transakcí v průběhu fiskálního roku.

Operace složek vlády jsou rozděleny tzv. čarou; příjmové a výdajové operace nad „čarou“ definují přebytek/deficit, operace pod „čarou“ pak vysvětlují jak byl deficit financován, resp. přebytek užít. Metodika GFS z roku 1986 zavedla 2 základní dělicí čáry. První z nich odděluje typické rozpočtové příjmy a výdaje od operací, které mají spíše finanční charakter a definuje tzv. saldo bez čistých půjček tj. operací týkajících se pouze změn ve struktuře finančních aktiv. Druhá je pak vedena tak, aby ukázala výslednou potřebu financování deficitu z finančních trhů (resp. symetricky umístění přebytků) – tzv. saldo včetně čistých půjček. Pro analytické potřeby se běžně pracuje i s dalšími „čarami“, které např. definují běžné saldo hospodaření veřejných rozpočtů jako rozdíl běžných příjmů a běžných výdajů.

- Výhody GFS 1986 - včasnost, transparentnost (ve většině případů díky přímé vazbě na rozpočtovou skladbu), nižší nároky na zdrojová data.
- Nedostatky GFS 1986 - systematicky nesleduje pohledávky a závazky, nejsou zohledněny náklady a výnosy, není k dispozici rozvaha vládního sektoru, pouze vybrané položky na straně pasiv (dluh v nominální hodnotě).

Po konzultaci s MMF byly v rámci metodiky GFS revidovány časové řady v souvislosti se zaklasifikováním prémie z emisí státních dluhopisů. Tyto částky byly vyloučeny z příjmů státního rozpočtu a zároveň byly o stejné částky sníženy výdaje placených úroků. Další metodologickou úpravu představuje změna časových řad kapitálových výdajů, ze kterých byly překlasifikovány výdaje na destruktivní techniku do běžných výdajů.

Výše uvedené nedostatky překonává standard národních účtů ESA 95. Kompilace dat za vládní sektor na bázi ESA 95 je v kompetenci ČSÚ.

⁶ Státní fondy se řídí zákonem o rozpočtových pravidlech. Podle tohoto zákona musí tyto fondy dodržovat vůči ministerstvu financí stejnou informační povinnost jako ministerstva a jiné státní orgány, tj. předkládat rozpočet příjmů a výdajů klasifikovaný podle rozpočtové skladby včetně financování. Jejich rozpočet je pak schvalován parlamentem. Výjimku tvoří oba privatizační fondy, na které se tento zákon nevztahuje a mají vlastní účetní výkazy.

Druhy sledovaných deficitů:

1. saldo vládního sektoru včetně čistých půjček

Saldo celkového hospodaření veřejných rozpočtů zahrnuje i některé příjmy a výdaje spojené pouze se změnou struktury finančních aktiv. Finanční aktiva představují finanční majetek (akcie, majetkové cenné papíry, dlužné cenné papíry k obchodování, ostatní cenné papíry), pohledávky a peníze. Operacemi s finančními aktivy, které zachycují pouze přeměnu jednoho finančního aktiva v jinou formu finančního aktiva s vlivem na výši celkového salda veřejných rozpočtů je např. poskytování půjček jako akt rozpočtové politiky, kdy se peníze mění v pohledávku za daným subjektem nebo nákup akcií a jiných cenných papírů opět z důvodu hospodářské politiky státu. Tento deficit má přímou vazbu na vykazování deficitu dle národní metodiky a na úrovni jednotlivých složek veřejných rozpočtů poměrně přesně vyjadřuje absolutní změnu dluhu oproti předešlému roku.

2. saldo vládního sektoru bez čistých půjček

Je používáno pro lepší identifikaci možných vlivů na agregátní poptávku. Ekonomické zdůvodnění vylučování tzv. čistých půjček je takové, že operace, které vytvářejí či umožňují finanční závazek nejsou prvotním výdajem, a tudíž agregátní poptávku přímo neovlivňují. Stejně tak jako příjmy z emise dluhopisů či úvěrů nebo splátky jistiny vládního dluhu nevstupují do deficitu (tj. jedná se o financování), tak symetricky poskytnuté půjčky nebo splátky dříve poskytnutých půjček jsou z deficitu vylučovány. Obdobný úhel pohledu je i na vylučování operací týkajících se nákupu a prodeje finančního majetku. Zde se jedná opět pouze o změnu ve struktuře finančních aktiv, tj. přeměnu jednoho finančního aktiva (např. cenného papíru) v jinou formu finančního aktiva (peníze) a opačně, a to bez přímého vlivu na agregátní poptávku. Jako konkrétní příklad těchto finančních operací lze uvést např. prodej majetkových účastí státu (tj. příjmy z privatizace), splátky ruského dluhu nebo prodej akcií a hlasovacích práv k akciím distribučních společností obcemi.

3. saldo vládního sektoru očištěné o čisté půjčky a dotace transformačním institucím

Toto saldo představuje celkové saldo očištěné jednak o výše popisované operace finančního charakteru a dále o dotace tzv. transformačním institucím, tj. úhradu ztrát ČKA/KoB ze státního rozpočtu a o dotace z FNM pro finanční skupinu ČKA/KoB a Českou inkasní. Cílem těchto úprav je očistit saldo na příjmové i výdajové straně o finanční operace a operace jednorázového dočasného charakteru (především náklady spojené se stabilizací transformující se ekonomiky), navíc bez přímého vlivu na agregátní poptávku. Tento ukazatel je používán především pro analytické účely a pro přípravu projekcí trendů veřejných rozpočtů. Vzhledem k tomu, že je očištěn o jednorázové příjmy (např. příjmy z privatizace, splátka ruského dluhu) i o jednorázové/dočasné výdaje (dotace transformačním institucím), které jsou v daném roce již předurčeny minulými rozhodnutími vlády, poskytuje možnost hodnotit trendový vývoj v oblasti veřejných financí. Zároveň je takto vymezené saldo navrhováno jako výchozí ukazatel při stanovení střednědobých fiskálních rámců.

Ani jeden z těchto ukazatelů nelze ztotožňovat s Maastrichtským kritériem pro deficit. Relevantní metodologii pro vykazování deficitu i dluhu v souladu s Maastrichtskými kritérii je národní účetnictví (European System of Accounts – ESA 95), které je v kompetenci ČSÚ a je postaveno na akruálním principu vykazování dat (viz část B).

Publikované údaje na bázi GFS - oproti institucionálnímu pokrytí v ESA 95 - dosud nezahrnují celkové hospodaření České konsolidační agentury, Podpůrného garančního rolnického a lesnického fondu, Správy železniční a dopravní cesty (zařazena do vládního sektoru rozhodnutím ČSÚ od 1. 1. 2003), vysokých škol a dále celkové hospodaření příspěvkových organizací zařazených do vládního sektoru, které jsou v současnosti napojeny na příslušné složky vlády pouze dotačním vztahem.

E Statistický popis operací vládního sektoru

Tabulka E.1: Rok vzniku a rok úhrady ztrát KOB/ČKA hrazených ze státního rozpočtu

		1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
		<i>Predikce</i>						
ztráta za rok 1996	<i>mld. Kč</i>	5,1						
ztráta za rok 1997	<i>mld. Kč</i>		10,4					
ztráta za rok 1998	<i>mld. Kč</i>				14,4			
ztráta za rok 1999 - 1. část	<i>mld. Kč</i>					24,0		
ztráta za rok 1999 - 2. část	<i>mld. Kč</i>						12,1	
ztráta za rok 2000	<i>mld. Kč</i>					3,6		
ztráta za rok 2001 - 1. část	<i>mld. Kč</i>						33,2	
ztráta za rok 2001 - 2. část	<i>mld. Kč</i>							18,6
Celkem	<i>mld. Kč</i>	5,1	10,4	0,0	14,4	27,6	45,3	18,6

Pramen: ČKA, MF

B. Metodika národních účtů (ESA 95)

Národní účty za vládní sektor zachycují transakce daného fiskálního roku na předpisovém (akruálním) principu. Operace jsou sledovány tehdy, kdy se ekonomická hodnota vytváří, transformuje nebo zaniká, když se zvyšují pohledávky a závazky, transformují nebo zanikají. Tím se zohledňuje hospodaření vlády nejen z krátkodobého hlediska, ale také z hlediska dlouhodobé perspektivy.

Konečné saldo se označuje jako čisté výpůjčky nebo čisté půjčky vládního sektoru (potřeba nebo schopnost financování) a je svým charakterem určitou obdobou hospodářského výsledku. Udává se jak celkově pro celý vládní sektor, tak i jednotlivě, pro centrální vládu, místní vládu a fondy sociálního zabezpečení, přičemž standard národních účtů ESA 95 více vyhovuje potřebám analýzy makroekonomických dopadů hospodaření vládního sektoru. Data v této metodologii vykazují od roku 1993 ČSÚ; nyní jsou publikována s časovým zpožděním 18 měsíců. To výrazně snižuje možnost užití národních účtů vládního sektoru pro včasnou reakci fiskální politiky na aktuální vývoj veřejných financí.

Fiskální Maastrichtská kritéria:

Kritérium deficitu vládního sektoru

Poměr plánovaného nebo skutečného schodku vládního sektoru k hrubému domácímu produktu v tržních cenách by neměl překročit referenční hodnotu 3 %. Deficit a hrubý domácí produkt jsou vykazovány v metodice ESA 95.

Kritérium hrubého vládního dluhu

Poměr vládního dluhu v nominální hodnotě k hrubému domácímu produktu v tržních cenách by neměl překročit referenční hodnotu 60 %. Vládní dluh znamená hrubý úhrn dluhů (emitované cenné papíry, přijaté úvěry a vklady) ke konci roku, konsolidovaných uvnitř a mezi jednotlivými subsektory vlády, jak je definován u kritéria vládního deficitu. Tento ukazatel je rovněž vykazován v metodice ESA 95.

Cílem maastrichtských kritérií je zejména snaha přimět země k dodržování fiskální disciplíny tak, aby snižovaly své deficity pod referenční kritérium deficitu a směřovaly k vyrovnanému či přebytkovému hospodaření, které by poskytlo prostor pro snižování vládního dluhu a umožnilo fungování automatických stabilizátorů.

Tabulka E.2: Vládní deficit a vládní dluh podle ESA 95 (v % HDP)

		1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
deficit	%	3,9	12,3	1,9	2,4	4,7	3,7	4,0
dluh	%	17,9	15,9	13,8	13,3	13,6	14,9	16,9

Pozn.: údaje za rok 2001 nejsou k dispozici.

F. Metodologie odhadu cyklicky očištěného deficitu

Odhad cyklické složky salda veřejných rozpočtů se opírá o metodologii vyvinutou Organizací pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD)⁷. Odhad probíhá ve třech fázích:

1. Nejprve jsou identifikovány příjmové a výdajové položky, které vykazují citlivost ve vztahu k cyklickému vývoji HDP. V případě ČR se jedná o většinu daňových příjmů – DPPO, DPFO, pojistné na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění, DPH, spotřební daně a cla. Na straně veřejných výdajů se zpravidla za jedinou položku vykazující cyklické chování považují výdaje spojené s nezaměstnaností (v užším smyslu podpory v nezaměstnanosti). Pro výpočet cyklické složky salda veřejných rozpočtů je nezbytné odhadnout elasticitu uvedených položek ve vztahu k HDP, respektive k jeho cyklické složce. Elasticita jednotlivých daní vzhledem k HDP závisí na elasticitě daně vzhledem k makroekonomické daňové

základně a na elasticitě příslušné základny vzhledem k HDP. V prvním kroku byla stanovena elasticita jednotlivých daní vzhledem k makroekonomické základně, a to jako jednotková (s výjimkou DPFO), což je v souladu s konstrukcí výpočtu daňové povinnosti. U DPFO byla elasticita daňového výnosu na poplatníka vzhledem k průměrné mzdě ve výši 2,3 odvozena z mikroekonomických dat. V druhém kroku byla odhadnuta krátkodobá elasticita makroekonomické základny vzhledem k HDP regresní technikou.

Výsledky obou kroků shrnuje následující tabulka:

Tabulka F.1: Elasticita jednotlivých daní vzhledem k HDP

	DPH	Spotřební daně	DPPO	DPFO	Pojistné	Clo	Dávky v nezaměstnanosti
Elasticita vůči HDP	1,0	1,0	1,5	1,0	0,6	1,5	-4,4

2. Podstatou druhé fáze je dekompozice HDP na trendovou a cyklickou složku. K odhadu potenciálního produktu (trendové složky) slouží Cobb-Douglasova produkční funkce. Rozdíl mezi skutečnou a potenciální úrovní HDP vyjadřuje produkční mezeru (cyklickou složku), která je další vstupní proměnnou pro výpočet cyklické složky příjmů a výdajů.

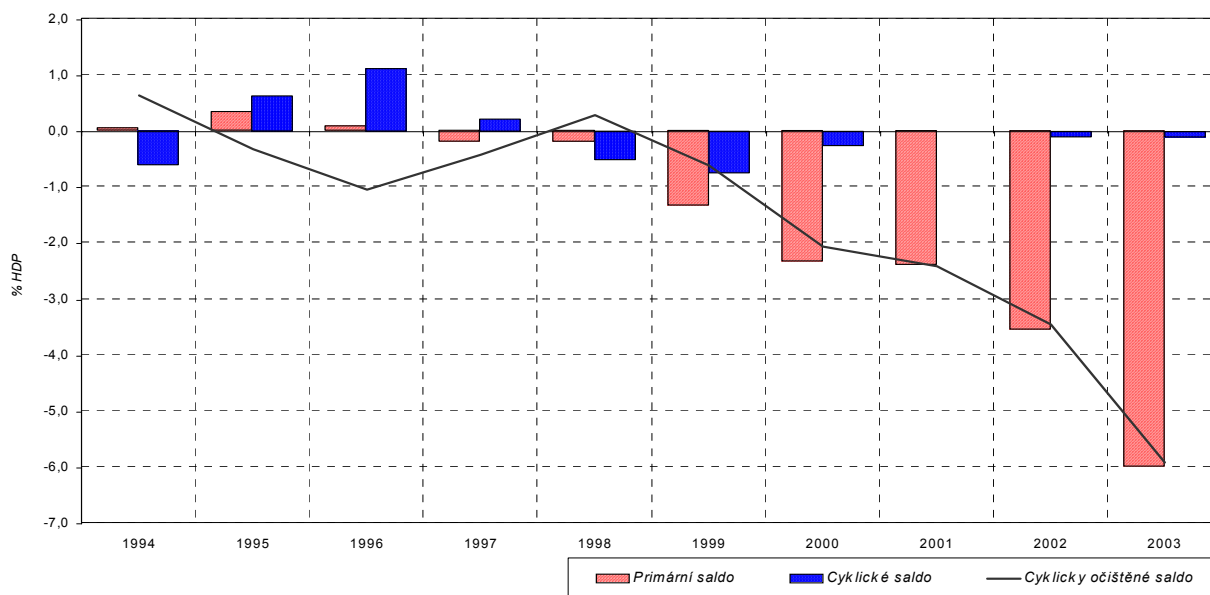
3. Cyklicky očištěné saldo je rovno rozdílu mezi skutečným saldem a cyklickou složkou příjmů a výdajů. Cyklickou složku jednotlivých daní (dávek v nezaměstnanosti) lze vyjádřit jako součin elasticity jednotlivých daní (dávek v nezaměstnanosti), produkční mezery a podílu jednotlivých daní (dávek

v nezaměstnanosti) na HDP. Z relativního podílu jednotlivých daní a dávek v nezaměstnanosti lze odvodit i celkovou citlivost podílu salda veřejných rozpočtů na HDP vzhledem k ekonomickému cyklu. V průměru za minulé období vedlo zvýšení tempa růstu HDP ke zlepšení podílu salda veřejných rozpočtů na HDP o 0,3 až 0,4 procentního bodu. V realitě se elasticita daňových příjmů vzhledem k HDP může měnit z roku na rok v daleko větší míře v závislosti na zdrojích ekonomického růstu. Ekonomický růst tažený růstem domácí poptávky (zejména spotřeby) vede k vyššímu růstu inkasa daní než stejně vysoký růst vyvolaný zvýšením zahraniční poptávky.

⁷ Van den Noord P.: „The Size and Role of Automatic Fiscal Stabilisers in the 1990s and Beyond“, Economics Department Working Papers No. 230, OECD 2000, Technical Appendix: „Determining the Cyclical Components of Budget Balances“.

F Metodologie odhadu cyklicky očištěného deficitu

Graf F.1: Cyklicky očištěné saldo

Pramen: ČSÚ, MF

1 Ekonomický výkon

Tabulka 1.1: HDP ve stálých cenách - roční

		1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
						<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>	<i>Výhled</i>	<i>Výhled</i>
Hrubý domácí produkt	<i>ml. Kč s.c. 1995</i> <i>předch.r.=100</i>	1429,3	1414,4	1421,0	1467,3	1512,6	1542,2	1579	1622	1674	1735
		99,2	99,0	100,5	103,3	103,1	102,0	102,4	102,8	103,2	103,6
Spotřeba domácností (vč. NZI)	<i>ml. Kč s.c. 1995</i> <i>předch.r.=100</i>	775,5	763,1	776,2	795,3	824,3	857,2	894	916	944	976
		102,4	98,4	101,7	102,5	103,6	104,0	104,3	102,5	103,0	103,4
Spotřeba vlády	<i>ml. Kč s.c. 1995</i> <i>předch.r.=100</i>	272,4	260,3	266,2	263,6	277,7	293,5	303	301	301	301
		95,6	95,6	102,3	99,0	(105,3)	105,7	103,2	99,5	100,0	100,0
Hrubá tvorba kapitálu	<i>ml. Kč s.c. 1995</i> <i>předch.r.=100</i>	494,2	481,4	467,4	511,2	547,8	554,9	556	579	601	628
		96,8	97,4	97,1	109,4	107,2	101,3	100,2	104,1	103,9	104,3
- fixní kapitál	<i>ml. Kč s.c. 1995</i> <i>předch.r.=100</i>	464,7	467,9	463,1	487,9	514,9	518,2	515	531	550	573
		97,1	100,7	99,0	105,3	(105,5)	100,6	99,5	103,0	103,5	104,2
- změna zásob a cenností	<i>ml. Kč s.c. 1995</i>	29,5	13,5	4,3	23,4	32,9	36,7	40	48	52	55
Saldo zahraničního obchodu	<i>ml. Kč s.c. 1995</i>	-112,8	-90,4	-88,7	-102,9	-137,3	-163,5	-174	-174	-172	-170
- vývoz zboží a služeb	<i>ml. Kč s.c. 1995</i> <i>předch.r.=100</i>	875,3	962,6	1021,3	1195,5	1337,4	1374,4	1428	1494	1558	1636
		109,2	110,0	106,1	117,0	111,9	102,8	103,9	104,6	104,3	105,0
- dovoz zboží a služeb	<i>ml. Kč s.c. 1995</i> <i>předch.r.=100</i>	988,0	1053,0	1110,1	1298,4	1474,7	1537,9	1602	1668	1730	1806
		108,1	106,6	105,4	117,0	113,6	104,3	104,2	104,1	103,7	104,4
Domácí poptávka	<i>ml. Kč s.c. 1995</i> <i>předch.r.=100</i>	1542,1	1504,8	1509,8	1570,2	1649,9	1705,7	1753	1796	1847	1905
		99,3	97,6	100,3	104,0	105,1	103,4	102,8	102,5	102,8	103,2
Příspěvky k růstu HDP:											
- domácí poptávka	<i>proc.body</i>	-0,7	-2,6	0,4	4,3	5,4	3,7	3,0	2,8	3,1	3,5
-- spotřeba	<i>proc.body</i>	0,4	-1,7	1,3	1,2	2,9	3,2	3,0	1,3	1,7	1,9
-- hrubá tvorba kapitálu	<i>proc.body</i>	-1,1	-0,9	-1,0	3,1	2,5	0,5	0,1	1,5	1,4	1,6
- saldo zahraničního obchodu	<i>proc.body</i>	0,0	1,6	0,1	-1,0	-2,3	-1,7	-0,7	0,0	0,1	0,1

Spotřeba neziskových institucí je zařazena do spotřeby sektoru domácností.

Data o spotřebě vlády a hrubé tvorbě fixního kapitálu za rok 2001 nejsou zcela srovnatelná s předchozími lety vzhledem k metodické změně (bítevníky L159), která je podrobně popsána v poznámce u kapitoly C.1.

Prameny: ČSÚ, propočty MF ČR.

Tabulka 1.2: HDP ve stálých cenách – čtvrtletní

		2002				2003			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
		<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Odhad</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>
Hrubý domácí produkt	<i>ml. Kč s.c. 1995</i> <i>st.obd.p.r.=100</i>	369,6	398,4	388,2	386,1	378	406	398	397
		102,6	102,1	101,7	101,5	102,2	101,9	102,5	102,8
Spotřeba domácností (vč. NZI)	<i>ml. Kč s.c. 1995</i> <i>st.obd.p.r.=100</i>	199,6	212,4	219,4	225,8	209	222	228	235
		104,1	104,3	103,7	103,8	104,6	104,6	104,0	104,0
Spotřeba vlády	<i>ml. Kč s.c. 1995</i> <i>st.obd.p.r.=100</i>	62,3	70,6	74,5	86,1	66	73	76	88
		105,5	103,9	106,0	107,1	105,2	104,0	102,0	102,0
Hrubá tvorba kapitálu	<i>ml. Kč s.c. 1995</i> <i>st.obd.p.r.=100</i>	133,2	141,4	139,6	140,7	133	143	140	140
		94,8	98,9	106,8	105,4	99,7	101,2	100,5	99,3
- fixní kapitál	<i>ml. Kč s.c. 1995</i> <i>st.obd.p.r.=100</i>	111,5	128,2	127,6	151,0	109	127	128	152
		102,3	100,4	100,4	99,9	97,5	99,0	100,5	100,5
- změna zásob a cenností	<i>ml. Kč s.c. 1995</i>	21,7	13,2	12,0	-10,3	24	16	12	-12
Saldo zahraničního obchodu	<i>ml. Kč s.c. 1995</i>	-25,5	-26,0	-45,4	-66,5	-29	-33	-47	-65
- vývoz zboží a služeb	<i>ml. Kč s.c. 1995</i> <i>st.obd.p.r.=100</i>	337,8	350,6	329,6	356,5	351	360	345	372
		103,7	104,0	102,3	101,2	104,0	102,6	104,7	104,4
- dovoz zboží a služeb	<i>ml. Kč s.c. 1995</i> <i>st.obd.p.r.=100</i>	363,3	376,6	375,0	423,0	381	392	392	437
		101,8	104,3	106,1	104,9	104,8	104,2	104,5	103,4
Domácí poptávka	<i>ml. Kč s.c. 1995</i> <i>st.obd.p.r.=100</i>	395,1	424,5	433,6	452,6	407	439	444	462
		101,0	102,4	105,1	104,9	103,0	103,4	102,5	102,2
Příspěvky k růstu HDP:									
- domácí poptávka	<i>proc.body</i>	1,1	2,5	5,5	5,6	3,2	3,6	2,8	2,5
-- spotřeba	<i>proc.body</i>	3,1	2,9	3,1	3,7	3,4	3,2	2,6	2,8
-- hrubá tvorba kapitálu	<i>proc.body</i>	-2,0	-0,4	2,3	1,9	-0,1	0,4	0,2	-0,2
- saldo zahraničního obchodu	<i>proc.body</i>	1,5	-0,5	-3,8	-4,1	-1,1	-1,7	-0,3	0,3

1 Ekonomický výkon

Tabulka 1.3: HDP v běžných cenách - roční

		1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
							Předb.	Předb.	Predikce	Predikce	Výhled	Výhled
Hrubý domácí produkt	<i>m ld. Kč</i>	1567,0	1679,9	1839,1	1902,3	1984,8	2175,2	2275,6	2374	2506	2672	2862
	<i>předch.r.=100</i>	113,5	107,2	109,5	103,4	104,3	109,6	104,6	104,3	105,5	106,6	107,1
Spotřeba domácností (vč. NZI)	<i>m ld. Kč</i>	818,2	899,9	966,1	1019,2	1074,1	1155,6	1200,6	1250	1309	1378	1461
	<i>předch.r.=100</i>	116,6	110,0	107,4	105,5	105,4	107,6	103,9	104,1	104,7	105,3	106,0
Spotřeba vlády	<i>m ld. Kč</i>	312,5	332,5	342,4	373,3	388,3	436,0	487,1	528	557	585	608
	<i>předch.r.=100</i>	113,6	106,4	103,0	109,0	104,0	112,3	111,7	108,5	105,5	105,0	104,0
Hrubá tvorba kapitálu	<i>m ld. Kč</i>	536,7	547,4	552,6	534,1	588,7	642,3	640,5	645	686	731	780
	<i>předch.r.=100</i>	114,2	102,0	100,9	96,7	110,2	109,1	99,7	100,6	106,5	106,5	106,7
- fixní kapitál	<i>m ld. Kč</i>	500,6	514,5	535,5	528,3	561,5	603,3	599,3	601	633	671	716
	<i>předch.r.=100</i>	113,2	102,8	104,1	98,7	106,3	107,4	99,3	100,2	105,4	106,1	106,6
- změna zásob a ceností	<i>m ld. Kč</i>	36,0	32,9	17,1	5,8	27,2	39,0	41,2	44	53	59	64
Saldo zahraničního obchodu	<i>m ld. Kč</i>	-100,4	-100,0	-22,1	-24,3	-66,3	-58,7	-52,6	-48	-46	-22	13
- vývoz zboží a služeb	<i>m ld. Kč</i>	823,3	949,7	1080,9	1152,6	1385,9	1539,3	1483,0	1564	1633	1742	1860
	<i>předch.r.=100</i>	111,1	115,4	113,8	106,6	120,2	111,1	96,3	105,5	104,4	106,7	106,7
- dovoz zboží a služeb	<i>m ld. Kč</i>	923,7	1049,7	1103,0	1176,9	1452,2	1598,0	1535,6	1612	1679	1764	1846
	<i>předch.r.=100</i>	114,5	113,6	105,1	106,7	123,4	110,0	96,1	105,0	104,1	105,1	104,6
Hrubý národní důchod¹⁾	<i>m ld. Kč</i>	1549,7	1659,7	1804,0	1855,6	1931,9	2091,7	2151,8	2247	2363	2515	2688
	<i>předch.r.=100</i>	112,8	107,1	108,7	102,9	104,1	108,3	102,9	104,4	105,1	106,4	106,9
Saldo prvotních důchodů²⁾	<i>m ld. Kč</i>	-17,3	-20,2	-35,1	-46,7	-53,0	-83,5	-123,8	-127	-143	-157	-174

¹⁾ Hrubý národní důchod je součtem HDP a salda čistých prvotních důchodů se zahraničím. Představuje úhrn prvotních příjmových důchodů rezidentů (náhrady zaměstnancům, čisté daně na výrobu a dovoz, důchody z vlastnictví, hrubý provozní přebytek).

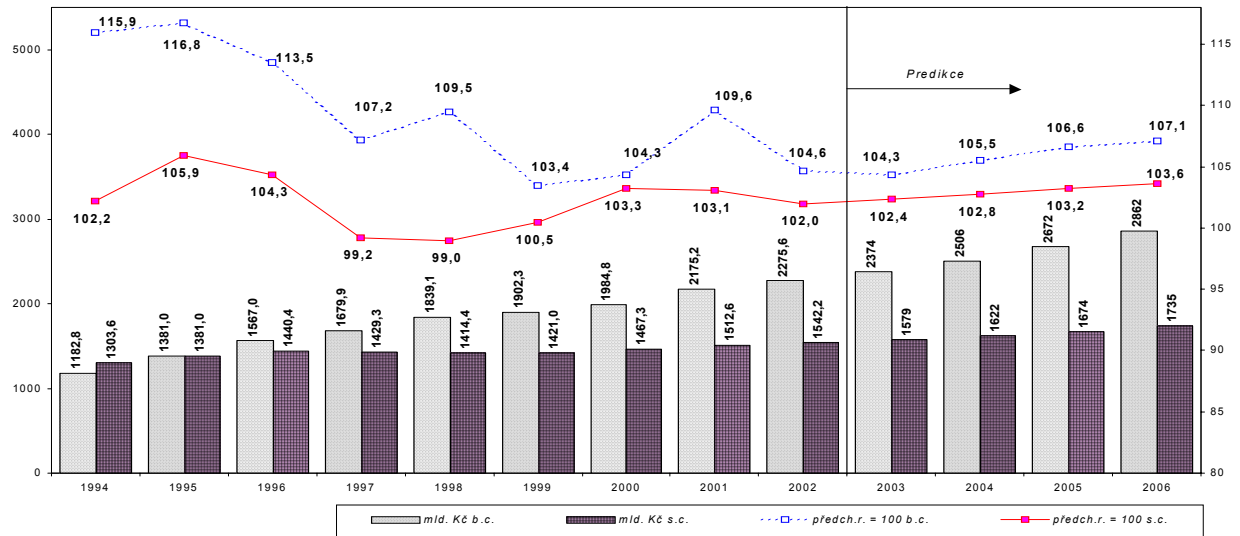
²⁾ Saldo čistých prvotních důchodů rezidentů ve vztahu k zahraničí je součtem rozdílu přijatých a vyplacených mezd, čistých daní z výroby a dovozu a důchodů z vlastnictví (úroků, dividend a reinvestovaných zisků z aktiv vlastněných nerezidenty). Věcně odpovídá bilanci výnosů platební bilance.

Tabulka 1.4: HDP v běžných cenách – čtvrtletní

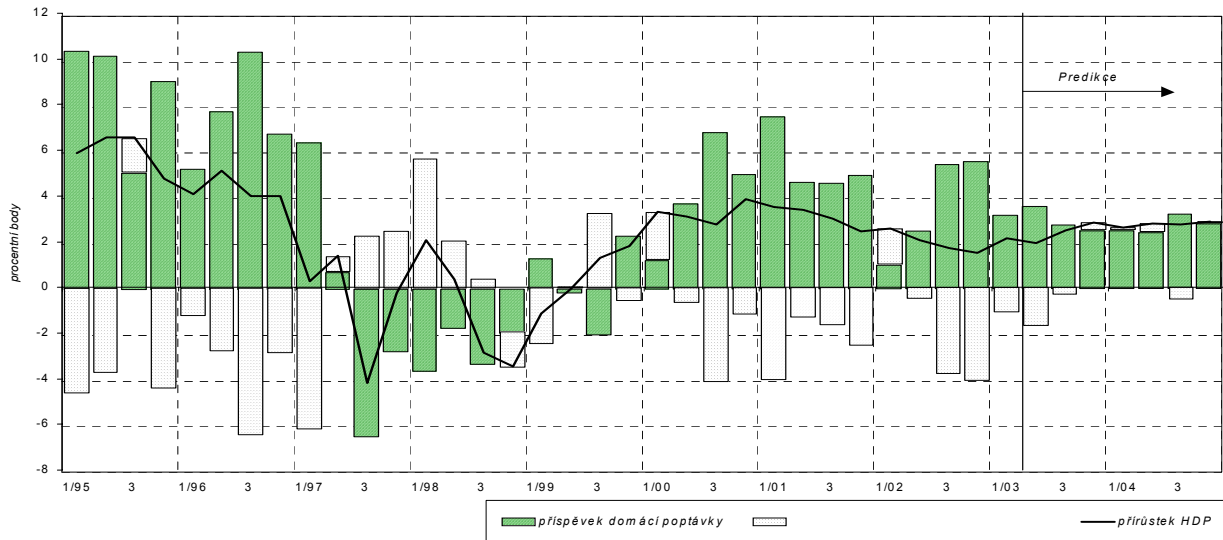
		2002				2003			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
		Předb.	Předb.	Předb.	Předb.	Předb.	Odhad	Predikce	Predikce
Hrubý domácí produkt	<i>m ld. Kč</i>	534,0	582,3	569,9	589,4	551	604	598	622
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	107,1	105,4	103,5	102,8	103,1	103,8	104,9	105,5
Spotřeba domácností (vč. NZI)	<i>m ld. Kč</i>	284,4	297,3	305,7	313,2	295	310	318	328
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	106,2	104,5	102,5	102,6	103,6	104,1	103,9	104,8
Spotřeba vlády	<i>m ld. Kč</i>	95,0	121,1	118,0	152,9	106	132	126	164
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	113,6	110,3	110,6	112,6	111,4	109,2	107,1	107,1
Hrubá tvorba kapitálu	<i>m ld. Kč</i>	154,4	166,0	163,9	156,2	154	175	165	151
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	94,4	98,0	105,4	101,5	99,6	105,2	100,7	96,6
- fixní kapitál	<i>m ld. Kč</i>	128,1	150,1	150,3	170,8	126	150	152	173
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	102,0	99,4	98,9	97,7	98,2	99,8	101,3	101,3
- změna zásob a ceností	<i>m ld. Kč</i>	26,3	15,8	13,6	-14,6	28	25	13	-22
Saldo zahraničního obchodu	<i>m ld. Kč</i>	0,2	-2,1	-17,8	-32,9	-4	-12	-12	-21
- vývoz zboží a služeb	<i>m ld. Kč</i>	372,4	377,3	352,4	380,8	379	394	384	407
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	99,0	96,8	94,0	95,6	101,7	104,5	109,1	106,7
- dovoz zboží a služeb	<i>m ld. Kč</i>	372,2	379,4	370,3	413,7	382	407	396	427
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	94,8	94,7	96,3	98,5	102,7	107,1	107,0	103,3

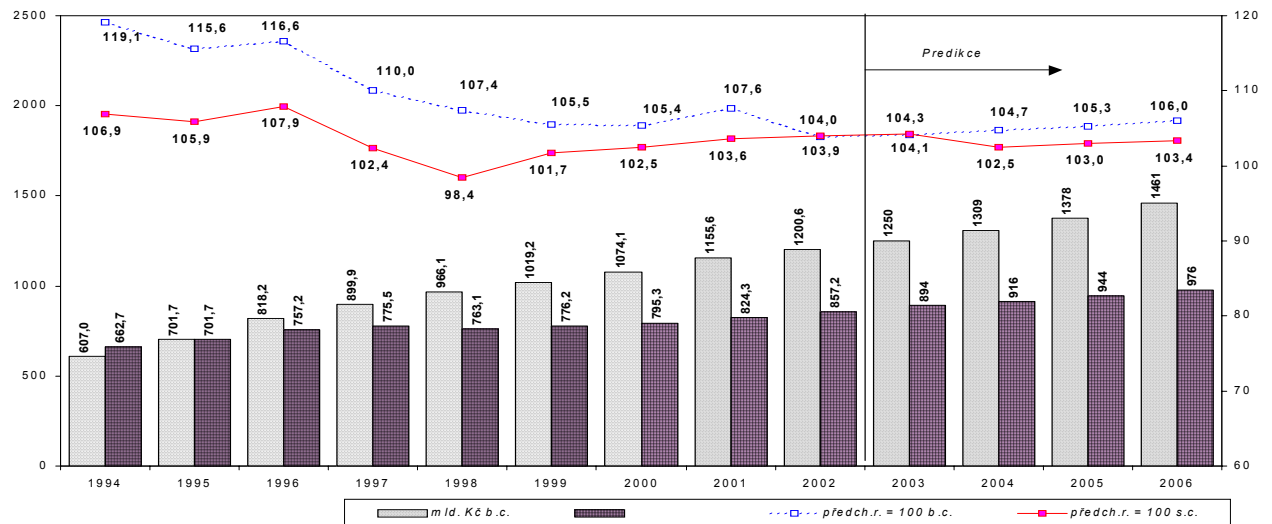
Graf 1.1: Hrubý domácí produkt

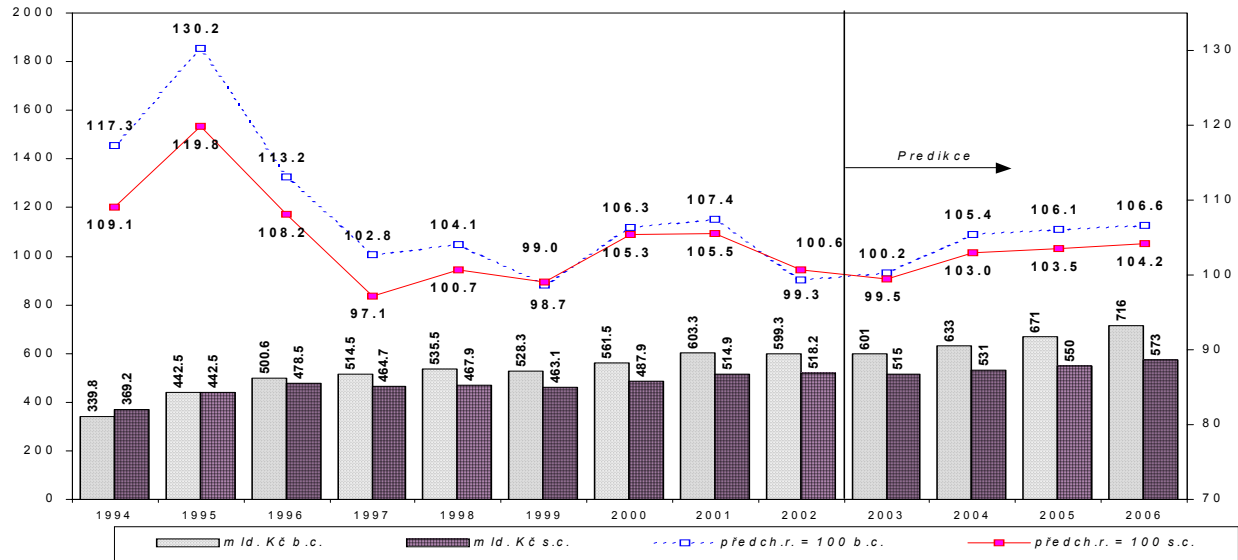
Graf 1.2: Hrubý domácí produkt ve stálých cenách, rozklad meziročního přírůstku

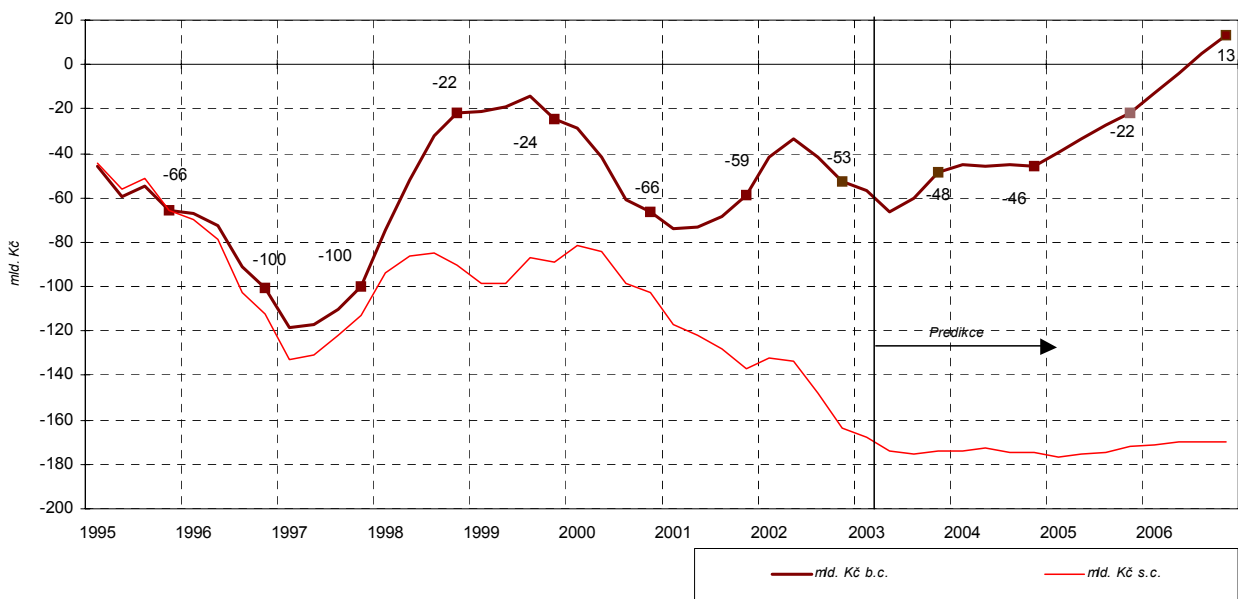
Graf 1.3: Spotřeba domácností (včetně neziskových institucí)

Graf 1.4: Tvorba fixního kapitálu

Graf 1.5: Saldo zahraničního obchodu zbožím a službami
roční klouzavé úhrny

Tabulka 2.1: Ceny zboží a služeb - roční

		1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
								Odhad	Predikce	Predikce	Výhled
Spotřebitelské ceny											
průměr roku	<i>průměr 2000=100</i>	78,5	85,2	94,2	96,2	100,0	104,7	106,6	107,0	109,8	112,6
- průměrná míra inflace	<i>růst v %</i>	8,8	8,5	10,7	2,1	3,9	4,7	1,8	0,4	2,6	2,5
koncem roku	<i>průměr 2000=100</i>	80,8	88,9	94,9	97,3	101,2	105,3	105,9	107,5	110,9	113,7
- zvýšení cen v průběhu roku	<i>růst v %</i>	8,6	10,0	6,8	2,5	4,0	4,1	0,6	1,5	3,2	2,5
- z toho příspevek administrativních opatření ¹⁾	<i>proc. body</i>	2,7	4,5	5,4	1,4	1,8	2,3	0,7	0,4	1,8	0,8
Ceny průmyslových výrobců											
průměr roku	<i>průměr 2000=100</i>	85,8	90,0	94,4	95,3	100,0	102,8	102,3	102,1	103,9	106,5
	<i>předch.r.=100</i>	104,8	104,9	104,9	101,0	104,9	102,9	99,5	99,9	101,8	102,5
Deflátoři											
HDP	<i>průměr 1995=100</i>	108,8	117,5	130,0	133,9	135,3	143,8	147,6	150,4	154,5	159,6
	<i>předch.r.=100</i>	108,8	108,0	110,6	103,0	101,1	106,3	102,6	101,9	102,7	103,3
Spotřeba domácností (vč. NZI)	<i>průměr 1995=100</i>	108,1	116,0	126,6	131,3	135,0	140,2	140,1	139,8	142,8	146,0
	<i>předch.r.=100</i>	108,1	107,4	109,1	103,7	102,8	103,8	99,9	99,8	102,1	102,2
Spotřeba vlády	<i>průměr 1995=100</i>	109,7	122,1	131,6	140,2	147,3	157,0	165,9	174,4	184,9	194,2
	<i>předch.r.=100</i>	109,7	111,3	107,8	106,6	105,0	106,6	105,7	105,1	106,0	105,0
Tvorba fixního kapitálu	<i>průměr 1995=100</i>	104,6	110,7	114,4	114,1	115,1	117,2	115,7	116,5	119,2	122,2
	<i>předch.r.=100</i>	104,6	105,8	103,4	99,7	100,9	101,8	98,7	100,8	102,3	102,5
Vývoz zboží a služeb	<i>průměr 1995=100</i>	102,7	108,5	112,3	112,9	115,9	115,1	107,9	109,5	109,3	111,9
	<i>předch.r.=100</i>	102,7	105,7	103,5	100,5	102,7	99,3	93,7	101,5	99,8	102,4
Dovoz zboží a služeb	<i>průměr 1995=100</i>	101,0	106,2	104,8	106,0	111,8	108,4	99,9	100,6	100,6	102,0
	<i>předch.r.=100</i>	101,0	105,2	98,6	101,2	105,5	96,9	92,1	100,8	100,0	101,3
Směnné relace	<i>průměr 1995=100</i>	101,6	102,1	107,2	106,4	103,7	106,2	108,1	108,8	108,6	109,7
	<i>předch.r.=100</i>	101,6	100,5	105,0	99,3	97,4	102,5	101,7	100,7	99,8	101,0

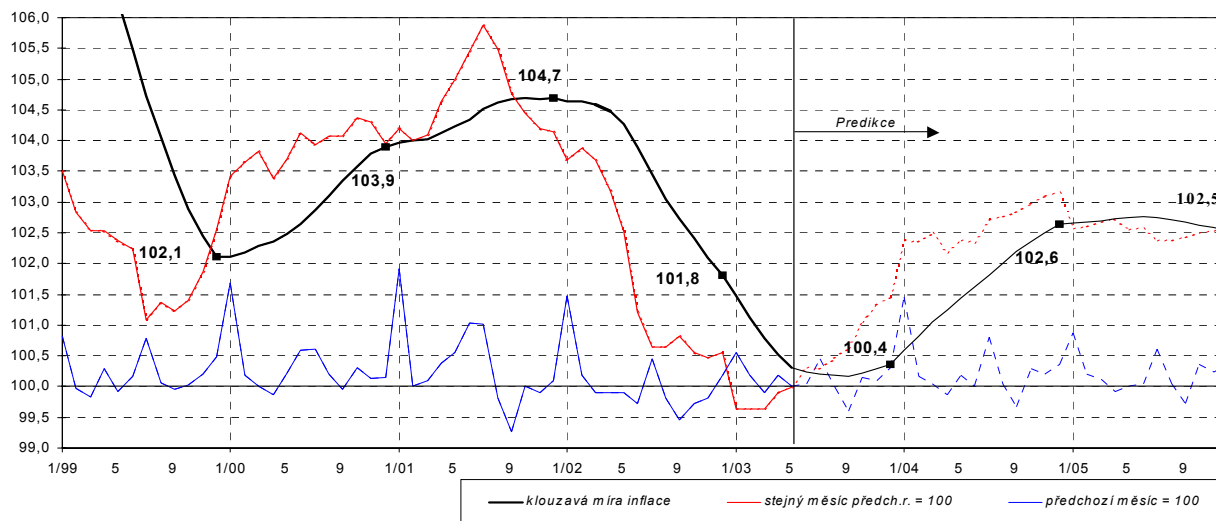
¹⁾ Změna regulovaných maximálních nebo věcně usměrňovaných cen a nepřímých daní.

Prameny: ČSÚ, propočty MF ČR.

Tabulka 2.2: Ceny zboží a služeb – čtvrtletní

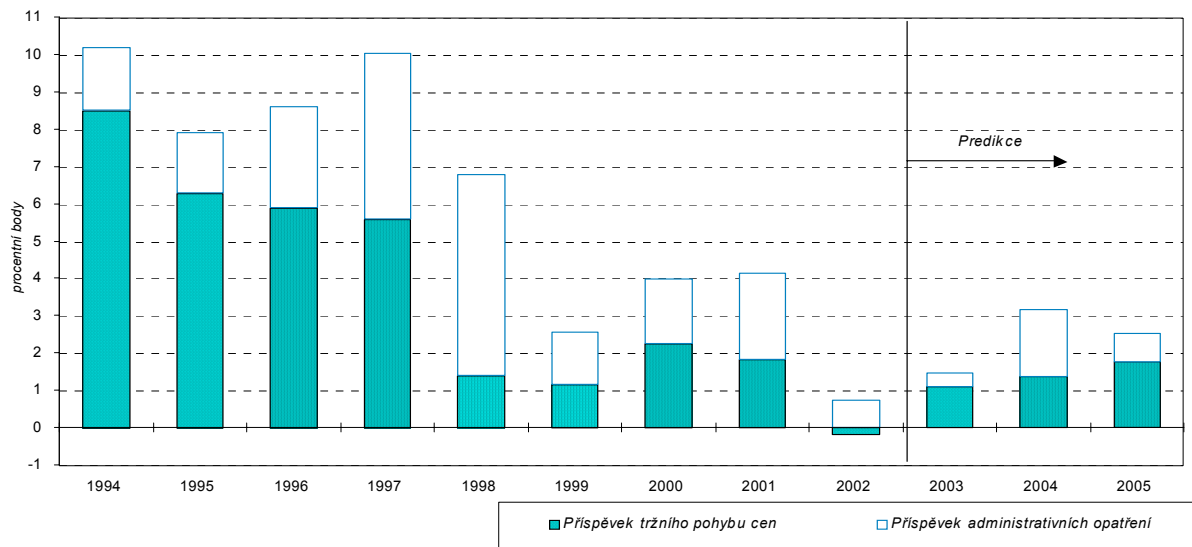
		2002				2003			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
						Odhad	Predikce	Predikce	Predikce
Spotřebitelské ceny (průměr období)	<i>průměr 2000=100</i>	107,0	106,7	106,7	105,9	106,6	106,8	107,2	107,2
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	103,7	102,3	100,7	100,5	99,6	100,1	100,5	101,3
Ceny průmyslových výrobců (průměr období)	<i>průměr 2000=100</i>	102,9	102,3	101,6	102,1	102,3	102,0	101,6	102,6
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	100,1	99,6	99,0	99,2	99,4	99,7	100,0	100,5
Deflátor HDP	<i>průměr 1995=100</i>	144,5	146,2	146,8	152,7	145,8	148,8	150,2	156,6
	<i>st.obd.p.r.=100</i>	104,5	103,2	101,7	101,3	100,9	101,8	102,3	102,6

Graf 2.1: Spotřebitelské ceny

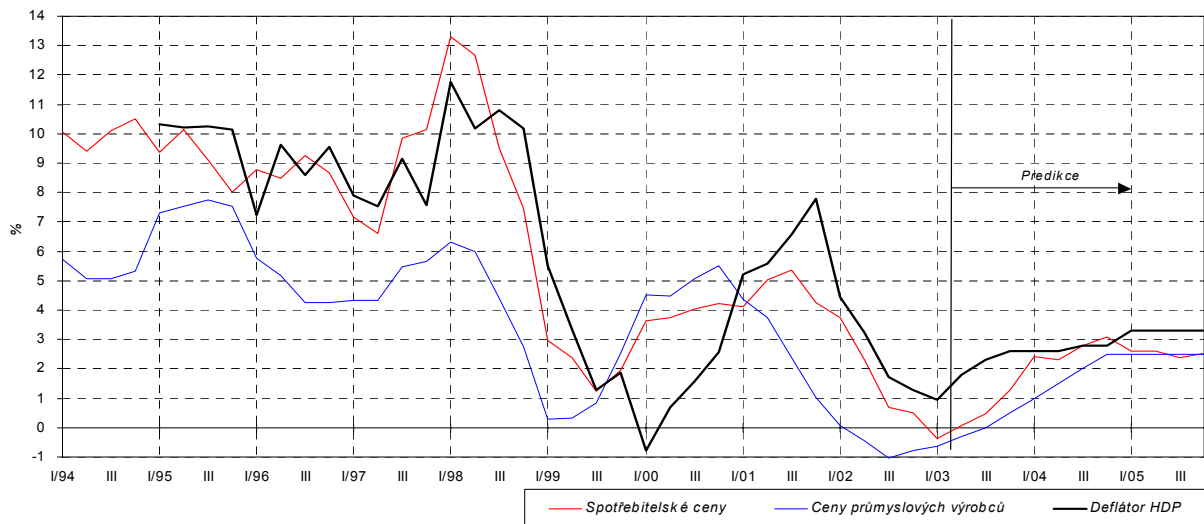
Graf 2.2: Spotřebitelské ceny

rozklad zvýšení spotřebitelských cen v průběhu roku (prosinec proti prosinci předchozího roku)

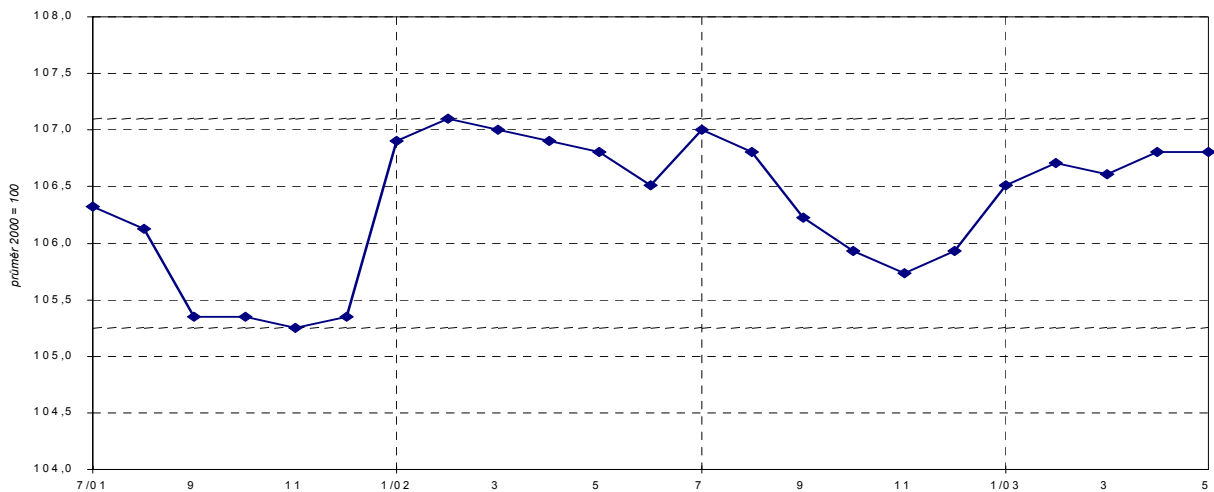
Graf 2.3: Cenové okruhy

relativní meziroční přírůstky

Graf 2.4: Spotřebitelské ceny

bazický index cenové hladiny

Tabulka 3.1: Zaměstnanost a nezaměstnanost – roční

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	
									<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>	
Výběrové šetření pracovních sil – ČSÚ:											
Zaměstnanost ¹⁾	<i>průměr v tis. osob</i>	4963	4972	4937	4866	4764	4732	4728	4765	4772	4779
	<i>předch. r.=100</i>	100,7	100,2	99,3	98,6	97,9	99,3	99,9	(100,8)	100,1	100,2
- zaměstnanci ²⁾	<i>průměr v tis. osob</i>	4374	4369	4329	4203	4079	4023	4010	4002	3957	3953
	<i>předch. r.=100</i>	99,2	99,9	99,1	97,1	97,1	98,6	99,7	(99,8)	98,9	99,9
- podnikatelé ³⁾	<i>průměr v tis. osob</i>	589	603	607	663	685	709	718	763	815	827
	<i>předch. r.=100</i>	114,1	102,4	100,8	109,2	103,3	103,5	101,2	(106,3)	106,9	101,4
Makroekon. produktivita práce ⁴⁾	<i>předch. r.=100</i>	105,2	104,1	99,9	100,4	102,6	104,0	103,2	(101,2)	102,2	102,6
Registrovaná nezaměstnanost - MPSV:											
Počet nezaměstnaných	<i>průměr v tis. osob</i>	155,6	160,7	219,5	311,7	443,2	470,0	443,8	477,5	524	543
	<i>koncem r. v tis. osob</i>	153,0	186,3	268,9	386,9	487,6	457,4	461,9	514,4	551	551
Míra nezaměstnanosti	<i>průměr v %</i>	2,99	3,05	4,29	6,04	8,54	9,02	8,54	9,16	10,0	10,3
	<i>koncem r. v %</i>	2,93	3,52	5,23	7,48	9,37	8,78	8,90	9,81	10,5	10,5

Údaje z Výběrového šetření pracovních sil za rok 2002 nejsou meziročně zcela srovnatelné vlivem metodické změny (harmonizace dotazníku se standardem Eurostatu), která je podrobně popsána v poznámce u kapitoly C3.

¹⁾ Zaměstnaní s jediným nebo hlavním zaměstnáním podle Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS).

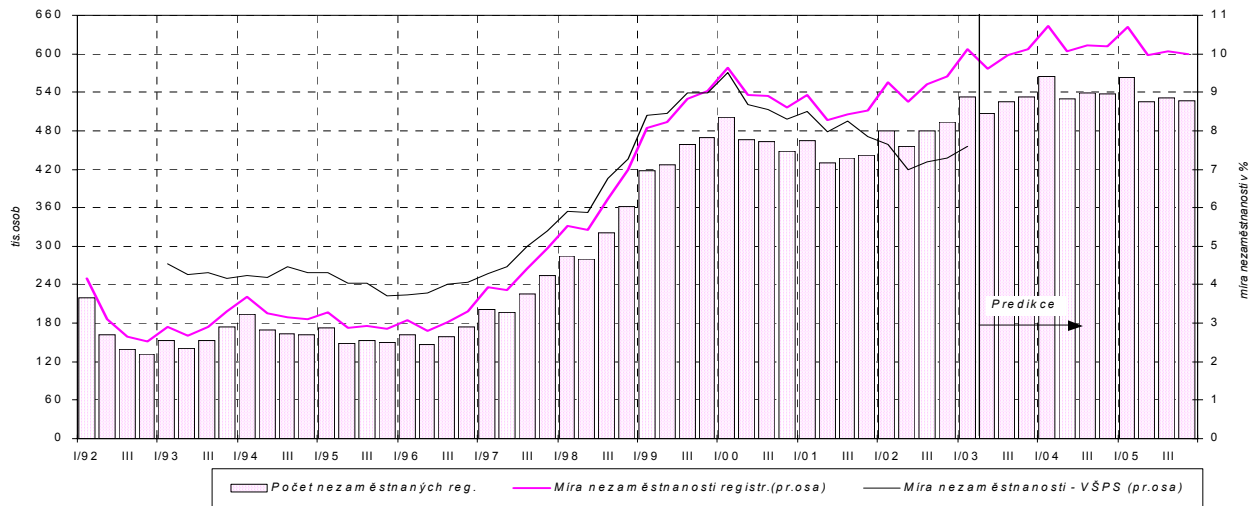
²⁾ Včetně členů produkčních družstev.

³⁾ Včetně pomáhajících rodinných příslušníků.

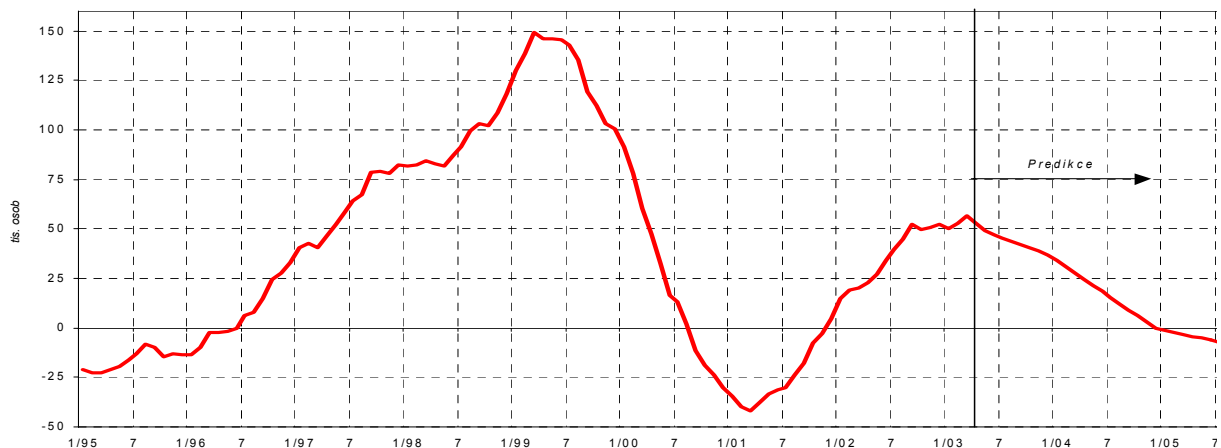
⁴⁾ Hrubý domácí produkt ve stálých cenách připadající na 1 zaměstnaného.

Prameny: ČSÚ, MPSV ČR, propočty MF ČR.

Graf 3.1: Nezaměstnanost
čtvrtletní průměry

Graf 3.2: Nezaměstnanost
absolutní meziroční přírůstky registrované nezaměstnanosti

3 Trh práce a domácnosti

Tabulka 3.2: **Zdroje a užití důchodů v sektoru domácností – roční metodika národních účtů**

		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
								Předb.	Předb.	Předikce	Předikce
Běžné příjmy	<i>mld. Kč</i>	1146,2	1322,1	1447,2	1528,6	1588,8	1664,6	1757,0	1848,5	1946	2043
	<i>předch.r.=100</i>	.	115,4	109,5	105,6	103,9	104,8	105,6	105,2	105,3	105,0
Náhrady zaměstnancům	<i>mld. Kč</i>	650,1	753,6	799,9	835,2	867,3	909,6	974,6	1036,6	1094	1155
	<i>předch.r.=100</i>	.	115,9	106,1	104,4	103,8	104,9	107,1	106,4	105,5	105,6
- Mzdy a platy (včetně naturálních)	<i>mld. Kč</i>	491,6	567,2	604,8	633,5	655,9	687,1	734,9	780,8	822	866
	<i>předch.r.=100</i>	.	115,4	106,6	104,8	103,5	104,8	107,0	106,2	105,3	105,4
-- ve vládním sektoru	<i>mld. Kč</i>	81,1	95,2	99,9	101,7	114,0	116,7	130	144	160	171
	<i>předch.r.=100</i>	.	117,4	104,9	101,8	112,1	102,4	111,7	110,2	111,1	107,0
-- v ostatních sektorech	<i>mld. Kč</i>	410,4	472,0	504,9	531,8	541,9	570,4	605	637	662	696
	<i>předch.r.=100</i>	.	115,0	107,0	105,3	101,9	105,3	106,0	105,4	104,0	105,0
- Sociální příspěvky zaměstnavatelů	<i>mld. Kč</i>	158,6	186,4	195,1	201,7	211,4	222,6	239,6	255,9	272	288
	<i>předch.r.=100</i>	.	117,5	104,7	103,4	104,8	105,3	107,7	106,8	106,3	106,1
Hrubý smíšený důchod ¹⁾	<i>mld. Kč</i>	204,4	230,1	250,2	281,4	296,1	304,9	325,1	329,7	340	357
	<i>předch.r.=100</i>	.	112,6	108,7	112,5	105,2	103,0	106,6	101,4	103,2	105,0
Přijaté důchody z vlastnictví ²⁾	<i>mld. Kč</i>	80,2	87,4	107,2	119,6	100,8	93,7	93,3	85,0	83	85
	<i>předch.r.=100</i>	.	109,1	122,6	111,6	84,2	93,0	99,6	91,1	98,0	102,0
Sociální dávky	<i>mld. Kč</i>	159,5	186,6	213,2	232,3	252,3	276,5	292,8	314,8	336	351
	<i>předch.r.=100</i>	.	117,0	114,2	109,0	108,6	109,6	105,9	107,5	106,8	104,5
Ostatní přijaté běžné transfery ³⁾	<i>mld. Kč</i>	51,9	64,4	76,8	60,1	72,4	79,8	71,3	82,5	93	94
	<i>předch.r.=100</i>	.	124,0	119,4	78,2	120,5	110,2	89,3	115,6	112,4	102,0
Běžné výdaje	<i>mld. Kč</i>	361,6	422,3	461,5	472,3	497,3	521,1	555,2	600,3	634	672
	<i>předch.r.=100</i>	.	116,8	109,3	102,3	105,3	104,8	106,6	108,1	105,7	106,0
Placené důchody z vlastnictví ⁴⁾	<i>mld. Kč</i>	24,7	24,8	27,5	24,8	21,9	20,0	20,4	23,0	24	26
	<i>předch.r.=100</i>	.	100,3	110,7	90,4	88,1	91,6	101,9	112,5	104,3	110,0
Běžné daně z důchodu a jmění ⁵⁾	<i>mld. Kč</i>	70,4	82,0	90,6	97,3	99,7	103,5	108,3	123,3	131	139
	<i>předch.r.=100</i>	.	116,4	110,6	107,3	102,5	103,8	104,7	113,9	106,5	106,2
Sociální příspěvky ⁶⁾	<i>mld. Kč</i>	229,4	264,9	284,2	296,0	310,5	328,8	357,9	379,1	404	428
	<i>předch.r.=100</i>	.	115,5	107,3	104,1	104,9	105,9	108,9	105,9	106,5	106,1
Ostatní placené běžné transfery ⁷⁾	<i>mld. Kč</i>	37,1	50,7	59,1	54,2	65,2	68,8	68,6	74,8	76	79
	<i>předch.r.=100</i>	.	136,8	116,7	91,6	120,3	105,6	99,8	109,1	101,0	104,0
Disponibilní důchod	<i>mld. Kč</i>	784,6	899,8	985,7	1056,3	1091,5	1143,5	1201,8	1248,2	1312	1370
	<i>předch.r.=100</i>	.	114,7	109,5	107,2	103,3	104,8	105,1	103,9	105,1	104,5
Výdaje na konečnou spotřebu	<i>mld. Kč</i>	692,1	807,3	888,0	952,0	1006,6	1059,6	1140,3	1183,9	1232	1290
	<i>předch.r.=100</i>	.	116,6	110,0	107,2	105,7	105,3	107,6	103,8	104,1	104,7
Změny čistého podílu v penzijních fondech (-) ⁸⁾	<i>mld. Kč</i>	5,5	8,9	9,3	7,6	6,1	7,6	11,1	11,8	14	16
Hrubé úspory	<i>mld. Kč</i>	98,0	101,3	107,1	111,9	91,0	91,5	72,6	76,1	93	95
Kapitálové transfery (příjem (-) / výdaj (+))	<i>mld. Kč</i>	-155,8	-22,4	-11,0	-9,2	-10,1	-11,2	-12,5	-13,5	-2	-7
Hrubá tvorba kapitálu	<i>mld. Kč</i>	18,8	54,5	68,3	51,7	70,0	72,1	68,5	75,2	79	85
	<i>předch.r.=100</i>	.	289,8	125,4	75,6	135,4	103,1	95,0	109,8	104,9	108,0
Změna finančních aktiv a pasiv	<i>mld. Kč</i>	234,9	69,2	49,7	69,5	31,1	30,6	16,6	14,3	17	17

¹⁾ Smíšený důchod drobných podnikatelů, který je souhrnem důchodu z podnikání (zisku) a důchodu z jejich pracovní činnosti pro vlastní podnik.

²⁾ Přijaté úroky, dividendy, důchody z půdy, čerpání podnikatelského důchodu, důchodu z rozděleného zisku apod.

³⁾ Náhrady z neživotního pojištění, soukromé mezinárodní transfery, výhry v sázkách a loteriích, státní příspěvky na stavební spoření apod.

⁴⁾ Placené úroky.

⁵⁾ Daň z příjmu, daň z převodu nemovitostí, místní poplatky a používání dálnic.

⁶⁾ Příspěvky na sociální a zdravotní pojištění, penzijní připojištění a zákonné úrazové pojištění placené zaměstnavatelem i zaměstnancem a tzv. imputované příspěvky (nenávratné sociální výpomoci poskytnuté zaměstnavatelem).

⁷⁾ Čisté pojistné na neživotní pojištění, soukromé mezinárodní transfery, pokuty ve správním a blokovém řízení, sázky apod.

⁸⁾ Rozdíl mezi přijatým pojistným a vyplacenými důchody.

Prameny: ČSÚ, propočty MF ČR.

Tabulka 3.3: **Důchody domácností - analytické ukazatele**

		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
								<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Předikce</i>	<i>Předikce</i>
Míra hrubých úspor domácností ¹⁾	%	12,5	11,3	10,9	10,6	8,3	8,0	6,0	6,1	7,1	7,0
Objem mezd a platů reálný ²⁾	<i>mld. Kč 2000</i> <i>předch.r.=100</i>	681,2	722,5	710,2	672,3	681,5	687,1	702,1	732,6	768	789
Objem sociálních dávek reálný ²⁾	<i>mld. Kč 2000</i> <i>předch.r.=100</i>	221,1	237,7	250,3	246,5	262,2	276,5	279,7	295,3	314	320
Disponibilní důchod reálný ²⁾	<i>mld. Kč 2000</i> <i>předch.r.=100</i>	1087,3	1146,1	1157,6	1120,9	1134,3	1143,5	1148,0	1171,3	1226	1248
Makroekonomická průměrná ³⁾											
mzda (plat) - nominální	<i>předch.r.=100</i>	.	115,5	107,6	107,9	106,7	106,2	107,3	106,4	106,5	105,5
mzda (plat) - reálná ²⁾	<i>předch.r.=100</i>	.	106,2	99,2	97,5	104,5	102,2	102,5	104,6	106,1	102,8
Efektivní míra zdanění běžných příjmů ⁴⁾	%	26,2	26,2	25,9	25,7	25,8	26,0	26,5	27,2	27,5	27,8
Úplné jednotkové náklady práce ⁵⁾	<i>předch.r.=100</i>	.	111,1	107,0	105,5	103,4	101,6	103,9	104,3	103,1	102,7
Podíl náhrad zaměstnancům na HDP	%	47,1	48,1	47,6	45,4	45,6	45,8	44,8	45,6	46,1	46,1
Podíl sociálních dávek na HDP	%	11,6	11,9	12,7	12,6	13,3	13,9	13,5	13,8	14,2	14,0

¹⁾ Podíl hrubých úspor na disponibilním důchodu domácností.

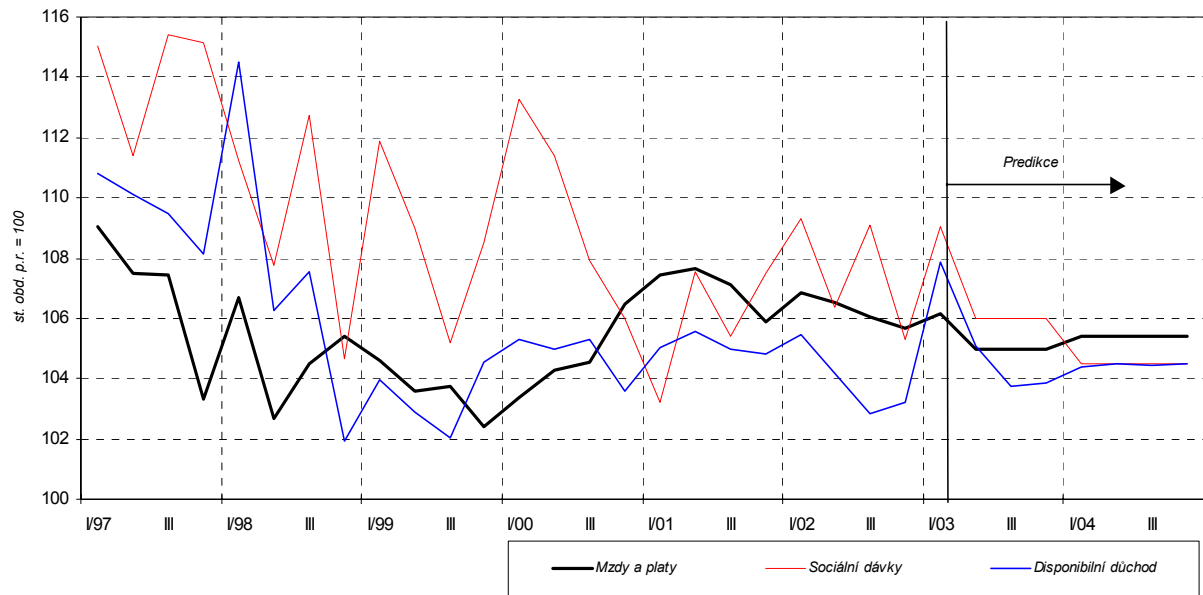
²⁾ Deflováno indexem spotřebitelských cen.

³⁾ Podíl objemu mezd a počtu zaměstnanců (tj. pracovníků pobírajících mzdu a členů produkčních družstev) podle metodiky VŠPS, tj. včetně zaměstnanců malých podniků nezapočítaných do analogického ukazatele ČSÚ.

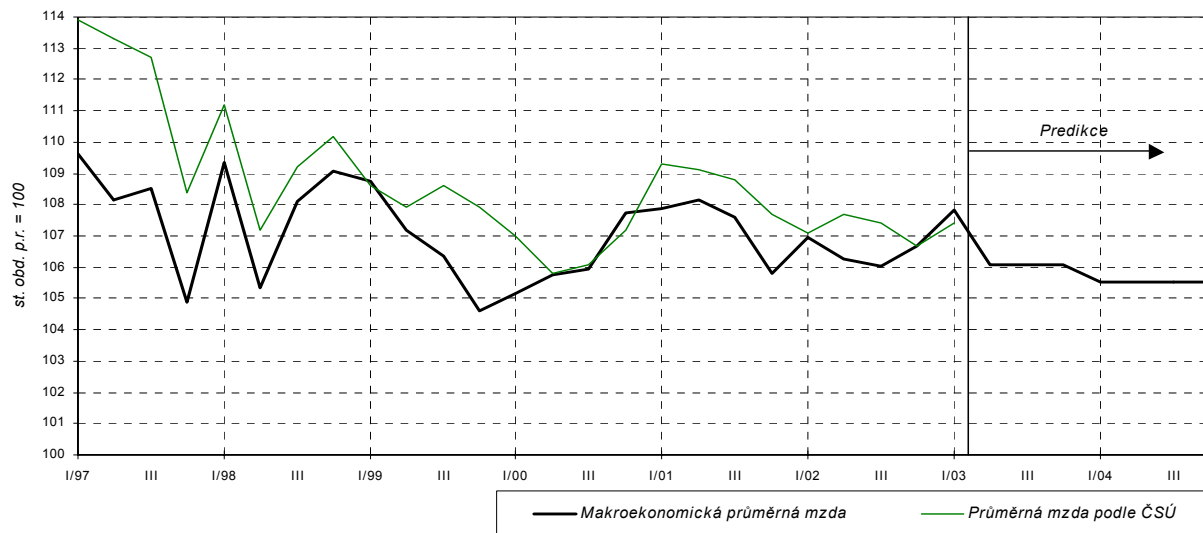
⁴⁾ Podíl běžných daní z důchodu a jmění a sociálních příspěvků na běžných příjmech domácností.

⁵⁾ Objem nominálních náhrad zaměstnancům na jednotku HDP ve stálých cenách.

Graf 3.3: **Nominální příjmy domácností - objem**

Graf 3.4: Průměrná mzda nominální

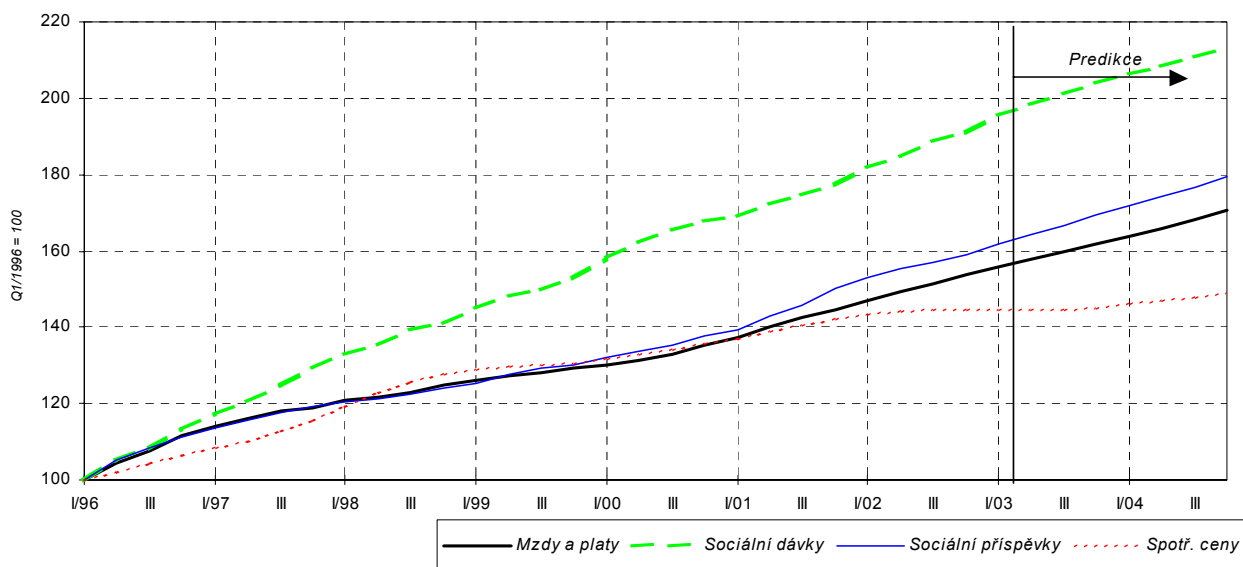

Makroekonomická průměrná mzda je podíl objemu mezd ze systému národních účtů a počtu zaměstnanců (tj. pracovníků pobírajících mzdu a členů produkčních družstev) podle metodiky VŠPS, tj. včetně zaměstnanců malých podniků nezahrnutých do ukazatele ČSÚ.

Graf 3.5: Průměrná makroekonomická mzda reálná

Graf 3.6: Objem sociálních dávek a mezd a platů
bazický index z ročních klouzavých úhrnů

Tabulka 4.1: Souhrnná platební bilance - roční

		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
										Predikce	Predikce
Vývoz zboží	<i>mld. Kč</i>	569,5	595,8	709,3	834,2	908,8	1121,1	1269,6	1250,4	1340	1400
	<i>předch.r.=100</i>	124,2	104,6	119,1	117,6	108,9	123,4	113,2	98,5	107,2	104,5
Dovoz zboží	<i>mld. Kč</i>	667,1	750,7	864,5	918,2	974,6	1241,9	1386,3	1325,3	1410	1475
	<i>předch.r.=100</i>	133,9	112,5	115,2	106,2	106,1	127,4	111,6	95,6	106,4	104,6
Obchodní bilance	<i>mld. Kč</i>	-97,6	-154,9	-155,2	-84,0	-65,8	-120,8	-116,7	-74,8	-70	-74
z toho:											
- minerální paliva (SITC 3)	<i>mld. Kč</i>	-28,0	-38,6	-47,4	-33,2	-38,8	-85,7	-87,6	-64,3	-62	-49
- ostatní	<i>mld. Kč</i>	-69,6	-116,3	-107,9	-50,8	-27,0	-35,1	-29,1	-10,6	-8	-25
Vývoz služeb	<i>mld. Kč</i>	178,3	222,0	227,2	246,7	243,9	264,8	269,7	231,1	222	231
	<i>předch.r.=100</i>	120,1	124,5	102,3	108,6	98,8	108,6	101,8	85,7	96,2	104,0
Dovoz služeb	<i>mld. Kč</i>	129,4	169,8	171,3	184,8	202,3	210,2	211,7	209,3	201	203
	<i>předch.r.=100</i>	96,3	131,3	100,8	107,9	109,5	103,9	100,7	98,9	96,1	101,0
Bilance služeb	<i>mld. Kč</i>	48,9	52,2	55,9	61,9	41,5	54,6	58,0	21,9	21	28
Výnosy - příjmy	<i>mld. Kč</i>	31,7	31,8	44,7	55,0	64,3	75,4	84,9	71,4	76	80
	<i>předch.r.=100</i>	139,6	100,2	140,7	123,1	116,8	117,3	112,5	84,2	106,5	105,0
Výnosy - náklady	<i>mld. Kč</i>	34,5	51,4	69,8	90,1	111,0	128,4	168,4	195,2	203	223
	<i>předch.r.=100</i>	148,1	148,9	135,9	129,1	123,1	115,7	131,2	115,9	104,1	109,7
Bilance výnosů	<i>mld. Kč</i>	-2,8	-19,6	-25,1	-35,1	-46,7	-53,0	-83,5	-123,8	-127	-143
Bilance převodů	<i>mld. Kč</i>	15,2	10,4	11,3	16,7	20,4	14,4	17,8	28,7	17	20
Běžný účet	<i>mld. Kč</i>	-36,3	-111,9	-113,0	-40,5	-50,6	-104,9	-124,5	-148,1	-159	-170
Běžný účet	<i>mld. USD</i>	-1,37	-4,12	-3,56	-1,25	-1,46	-2,72	-3,27	-4,60	-5,8	-6,3
Finanční účet	<i>mld. USD</i>	8,23	4,18	1,08	2,92	3,08	3,84	4,54	11,23	7,7	6,7
- přímé zahraniční investice	<i>mld. USD</i>	2,53	1,28	1,28	3,59	6,23	4,94	5,48	9,03	.	.
- portfoliové investice	<i>mld. USD</i>	1,36	0,73	1,09	1,07	-1,40	-1,77	0,92	-1,43	.	.
- ostatní investice ¹⁾	<i>mld. USD</i>	4,34	2,18	-1,28	-1,74	-1,76	0,66	-1,85	3,60	.	.
Změna devizových rezerv	<i>mld. USD</i>	7,46	-0,83	-1,77	1,94	1,65	0,82	1,77	6,61	1,7	0,4
Devizové rezervy ČNB	<i>mld. USD koncem r.</i>	14,0	12,4	9,8	12,6	12,8	13,1	14,5	23,7	27	27
Zahraněční zadluženost ²⁾	<i>mld. USD koncem r.</i>	17,2	21,2	21,6	24,3	22,9	21,6	22,4	26,3	29	29
Podíl obchodní bilance na HDP	%	-7,1	-9,9	-9,2	-4,6	-3,5	-6,1	-5,4	-3,3	-2,9	-3,0
Podíl běžného účtu na HDP	%	-2,6	-7,1	-6,7	-2,2	-2,7	-5,3	-5,7	-6,5	-6,7	-6,8
Podíl finančního účtu na HDP	%	15,8	7,2	2,0	5,1	5,6	7,5	7,9	16,1	8,9	7,2
Podíl zahr.zadluženosti na HDP ³⁾	%	33,1	36,9	44,6	39,5	43,2	41,2	36,2	35,7	33	31

¹⁾ Od roku 2000 včetně finančních derivátů.

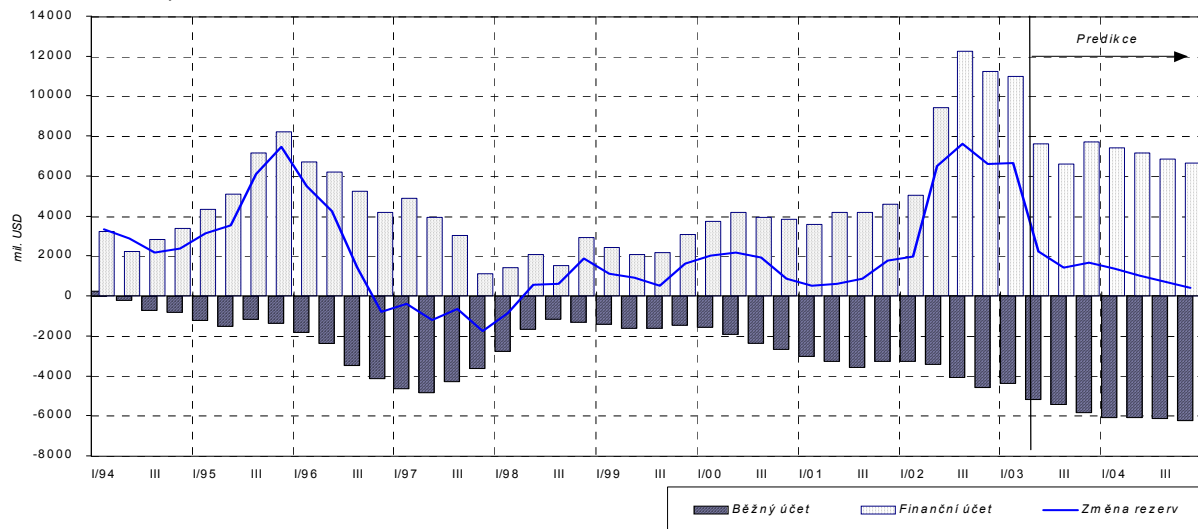
²⁾ Zahraněční zadluženost je soumou devizových a korunových pasiv bankovní soustavy (vč. ČNB), podnikové sféry a vlády vůči nerezidentům.

³⁾ Podíl zahraněční zadluženosti v Kč koncem roku na HDP v Kč vytvořeném v průběhu roku.

Prameny: ČNB, ČSÚ, propočty MF ČR.

Graf 4.1: Souhrnná platební bilance

roční klouzavé úhrny v USD

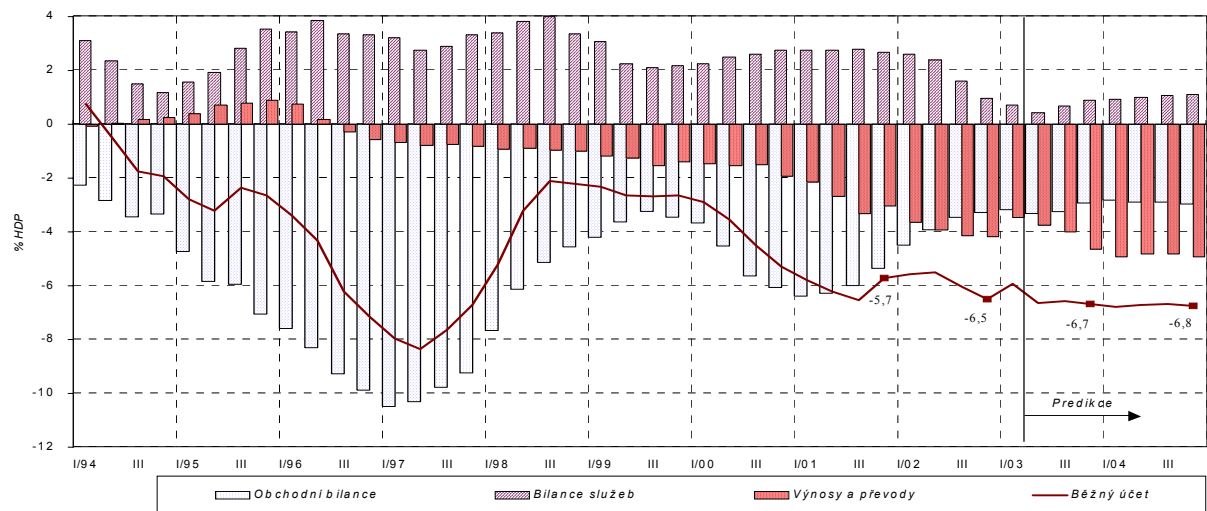

Tabulka 4.2: Souhrnná platební bilance - čtvrtletní

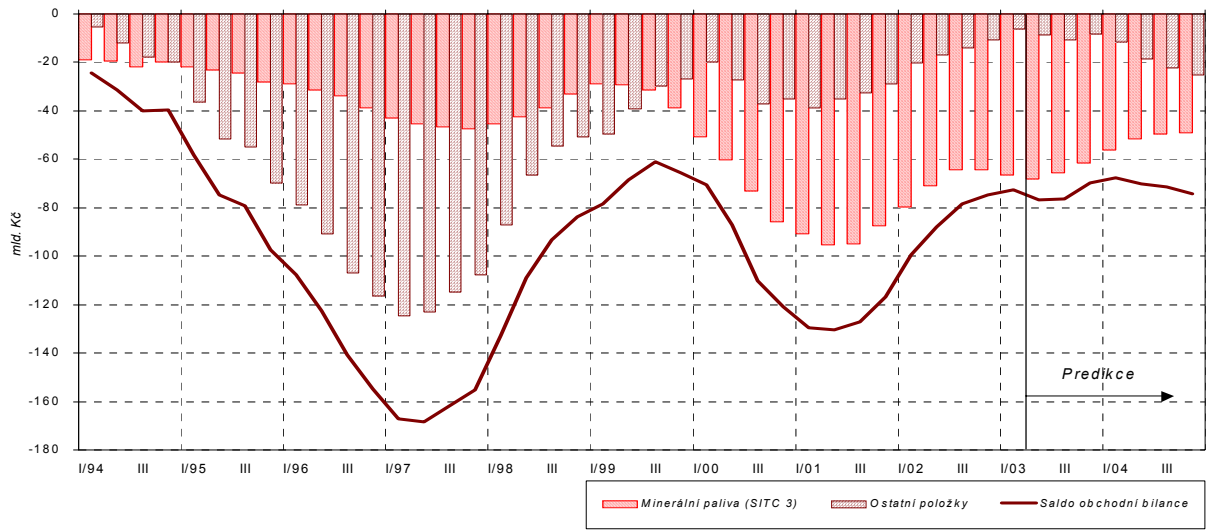
		2002				2003			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
						<i>Odhad</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>	
Vývoz zboží	<i>m ld. Kč</i>	313,0	317,2	295,8	324,4	330,9	343	322	344
	<i>předch.r.=100</i>	98,2	98,0	99,3	98,5	105,7	108,1	108,9	106,2
Dovoz zboží	<i>m ld. Kč</i>	322,1	330,3	315,0	357,9	338,0	360	341	371
	<i>předch.r.=100</i>	93,4	94,8	96,5	97,7	104,9	108,9	108,2	103,8
Saldo obchodní bilance	<i>m ld. Kč</i>	-9,1	-13,1	-19,3	-33,4	-7,1	-17	-19	-27
z toho:									
- minerální paliva (SITC 3)	<i>m ld. Kč</i>	-15,5	-14,0	-15,3	-19,5	-17,7	-15	-13	-15
- ostatní	<i>m ld. Kč</i>	6,4	0,9	-4,0	-13,9	10,6	-2	-6	-12
Vývoz služeb	<i>m ld. Kč</i>	59,2	58,5	57,0	56,4	47,8	50	63	62
	<i>předch.r.=100</i>	103,0	88,3	73,9	81,9	80,7	85,0	110,0	110,0
Dovoz služeb	<i>m ld. Kč</i>	50,1	49,0	55,0	55,3	44,3	47	55	55
	<i>předch.r.=100</i>	104,7	93,3	95,1	103,1	88,6	95,0	100,0	100,0
Saldo bilance služeb	<i>m ld. Kč</i>	9,2	9,6	2,0	1,2	3,4	3	8	7
Bilance výnosů	<i>m ld. Kč</i>	-30,6	-30,9	-35,7	-26,6	-22,0	-35	-40	-31
Bilance převodů	<i>m ld. Kč</i>	2,3	3,4	5,5	17,5	9,3	0	3	5
Běžný účet	<i>m ld. Kč</i>	-28,2	-31,0	-47,5	-41,4	-16,3	-49	-48	-46
Běžný účet	<i>m ld. USD</i>	-0,78	-0,93	-1,54	-1,34	-0,55	-1,8	-1,8	-1,7
Finanční účet	<i>m ld. USD</i>	1,43	5,58	3,20	1,02	1,20	2,2	2,2	2,1
- přímé zahraniční investice	<i>m ld. USD</i>	0,94	5,23	1,91	0,96	1,10	.	.	.
- portfoliové investice	<i>m ld. USD</i>	0,21	0,09	-0,13	-1,73	-1,11	.	.	.
- ostatní investice	<i>m ld. USD</i>	0,28	0,26	1,42	1,79	1,21	.	.	.
Změna devizových rezerv	<i>m ld. USD</i>	0,38	4,85	1,21	0,17	0,42	0,4	0,4	0,4
Devizové rezervy ČNB	<i>m ld. USD koncem obd.</i>	14,8	21,4	22,5	23,7	24,7	26	27	27
Zahraniční zadluženost	<i>m ld. USD koncem obd.</i>	21,6	24,9	24,5	26,3	27	29	29	29

Graf 4.2: Běžný účet platební bilance

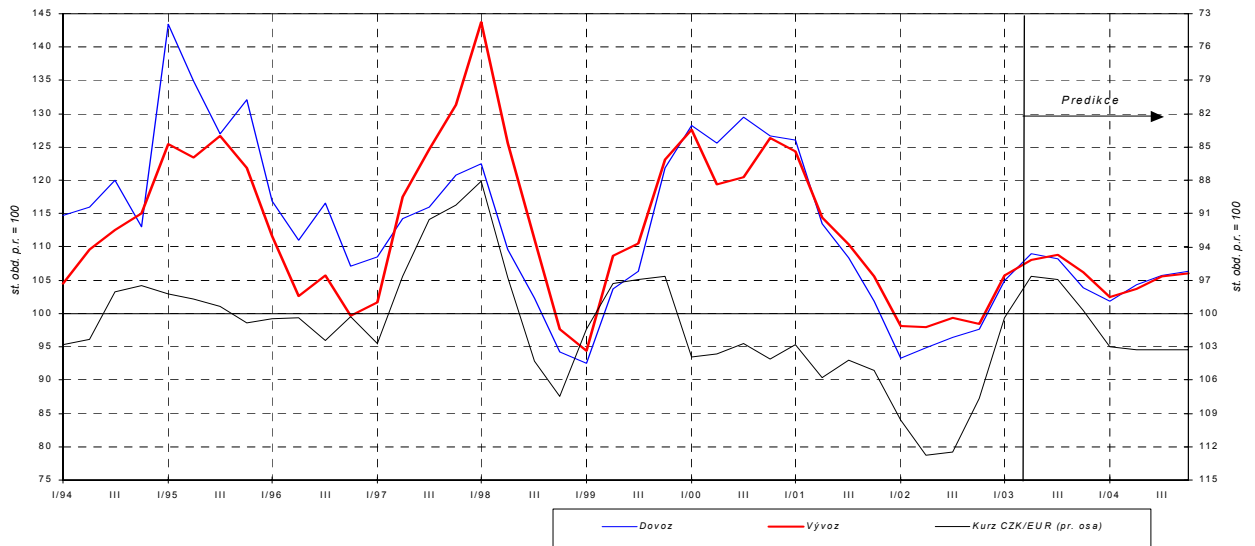
roční klouzavé úhrny v procentech HDP

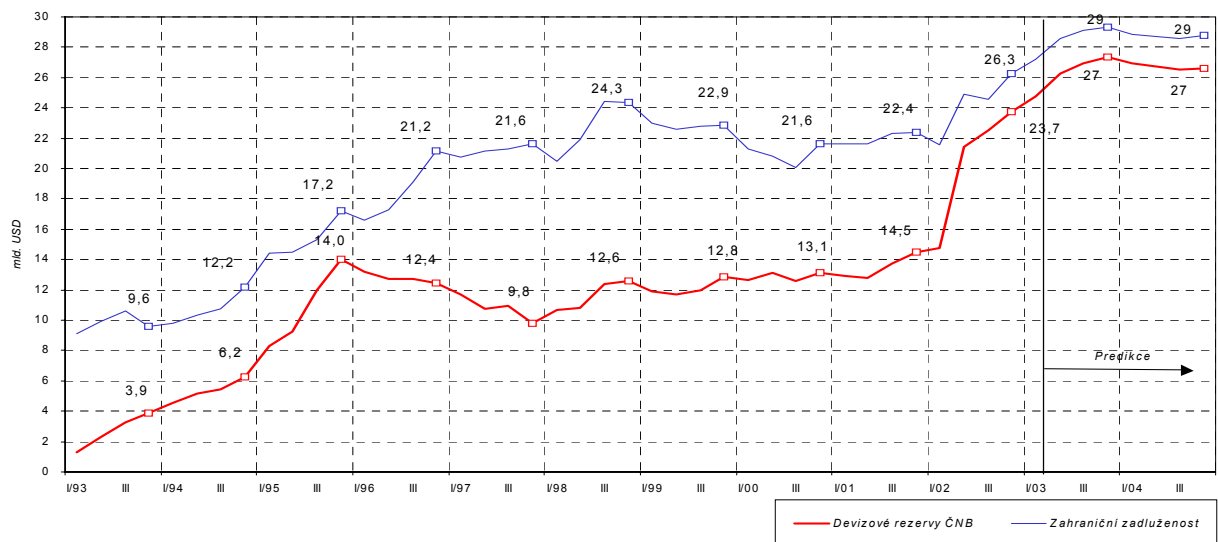
Graf 4.3: Saldo obchodní bilance
roční klouzavé úhrny v běžných Kč

Graf 4.4: Vývoz a dovoz zboží
ze souhrnné platební bilance v běžných Kč

Graf 4.5: Devizové rezervy ČNB a zahraniční zadluženost
stav koncem čtvrtletí

Tabulka 4.3: Směnné kurzy – roční

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
									<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>
Devizové kurzy nominální:										
CZK / EUR ¹⁾	34,31	34,00	35,80	36,16	36,88	35,61	34,08	30,81	31,3	30,3
<i>roční průměr</i>										
<i>index zhodnocení předch.r.=100</i>	99,3	100,9	95,0	99,0	98,1	103,6	104,5	110,6	98,4	103,2
CZK / USD	26,55	27,14	31,71	32,27	34,60	38,59	38,04	32,74	27,6	27,0
<i>roční průměr</i>										
<i>index zhodnocení předch.r.=100</i>	108,4	97,8	85,6	98,3	93,3	89,7	101,5	116,2	118,7	102,0
Devizové kurzy reálné: ²⁾										
Vůči Německu	100,0	110,4	117,1	127,8	127,2	133,5	146,1	163,2	162,5	171,2
<i>průměr 1995 = 100</i>										
<i>index zhodnocení předch.r.=100</i>	103,5	110,4	106,0	109,1	99,6	104,9	109,5	111,7	99,5	105,3
CZK / USD	100,0	104,4	94,7	101,7	96,3	85,4	90,0	106,1	126,3	130,7
<i>průměr 1995 = 100</i>										
<i>index zhodnocení předch.r.=100</i>	116,8	104,4	90,7	107,4	94,7	88,7	105,4	117,9	119,1	103,4

¹⁾ Do roku 1998 směnný kurz CZK/XEU.

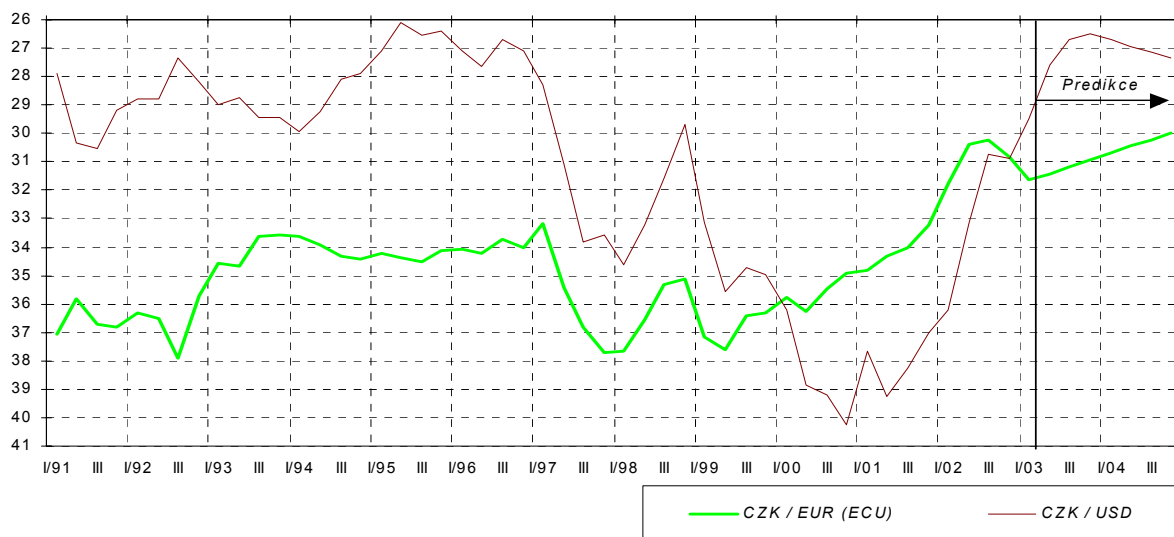
²⁾ Deflováno deflátory HDP. Růst indexů indikuje reálné zhodnocení měny.

Tabulka 4.4: Směnné kurzy – čtvrtletní

	2002				2003			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
						<i>Odhad</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>
Devizové kurzy (nominální):								
CZK / EUR	31,76	30,40	30,25	30,85	31,63	31,4	31,2	30,9
<i>index zhodnocení předch.r.=100</i>	109,6	112,8	112,5	107,6	100,4	96,7	97,0	99,7
CZK / USD	36,23	33,12	30,75	30,88	29,48	27,6	26,7	26,5
<i>index zhodnocení předch.r.=100</i>	103,9	118,5	124,4	119,9	122,9	119,9	115,1	116,5
Devizové kurzy (reálné):								
vůči Německu	155,5	164,1	165,2	168,3	156,3	160	163	171
<i>průměr 1995 = 100</i>								
<i>index zhodnocení předch.r.=100</i>	112,2	114,7	112,2	108,1	100,5	97,6	98,4	101,5
CZK / USD	94,3	104,0	112,3	115,7	115,1	125	130	136
<i>průměr 1995 = 100</i>								
<i>index zhodnocení předch.r.=100</i>	107,1	121,1	125,5	119,8	122,1	120,2	115,9	117,7

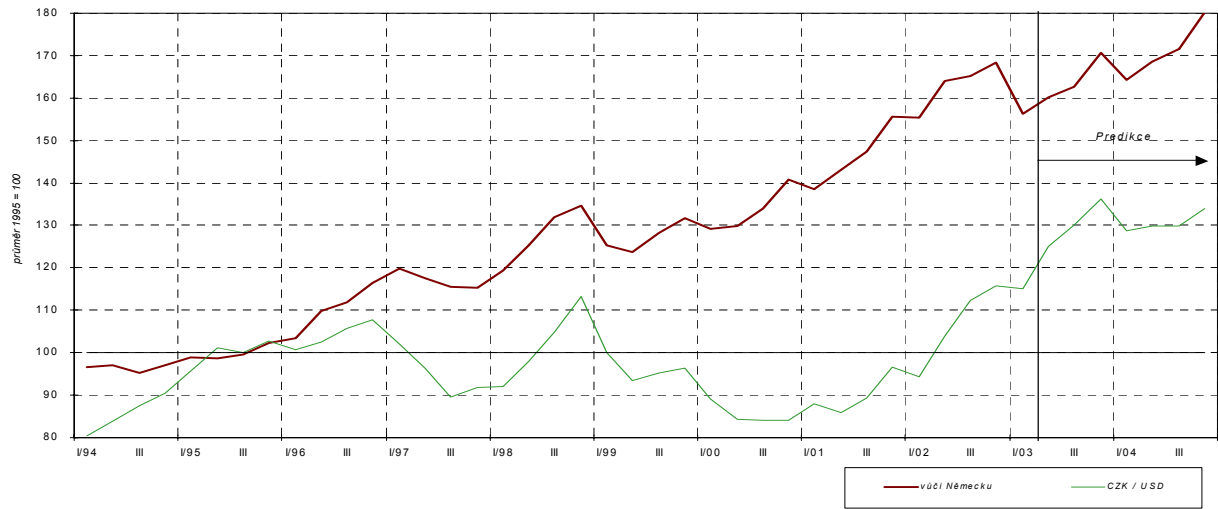
Graf 4.7: Nominální směnné kurzy

čtvrtletní průměry

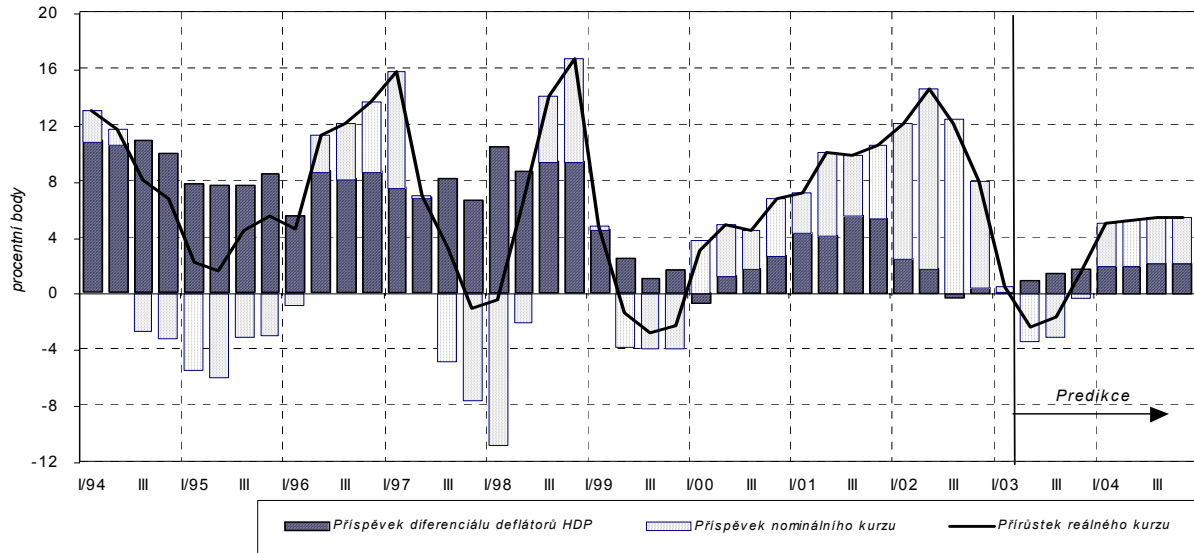
Graf 4.8: Reálné směnné kurzy

čtvrtletní průměry, deflováno deflátory HDP, růst indexů indikuje reálné zhodnocení

Graf 4.9: Reálný směnný kurz vůči Německu

rozklad meziročního přírůstku na příspěvek nominálního kurzu a cenového diferenciálu deflátorů HDP, růst indikuje reálné zhodnocení

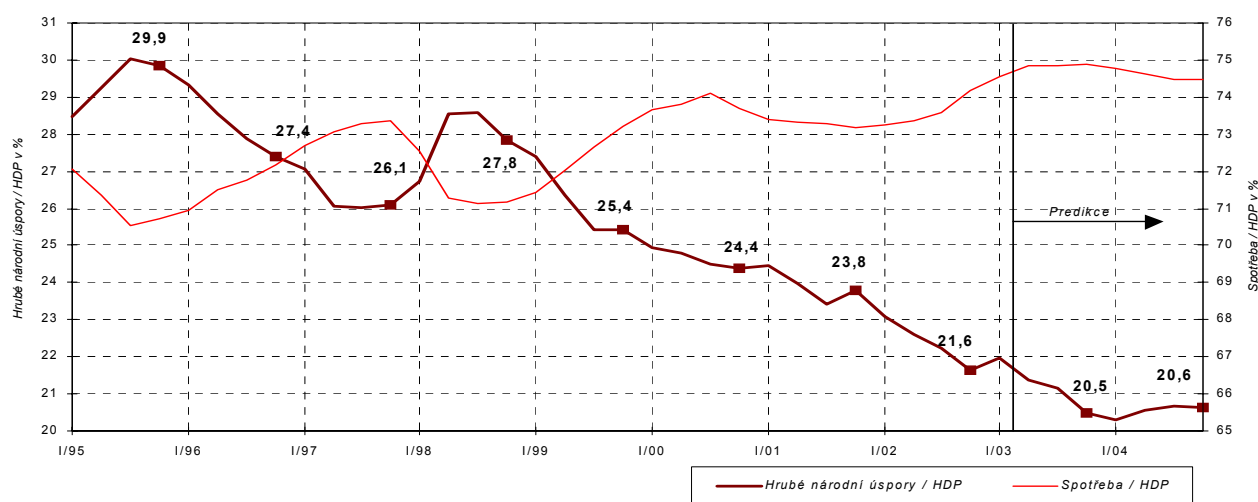

Tabulka 5.1: Úspory a investice – roční

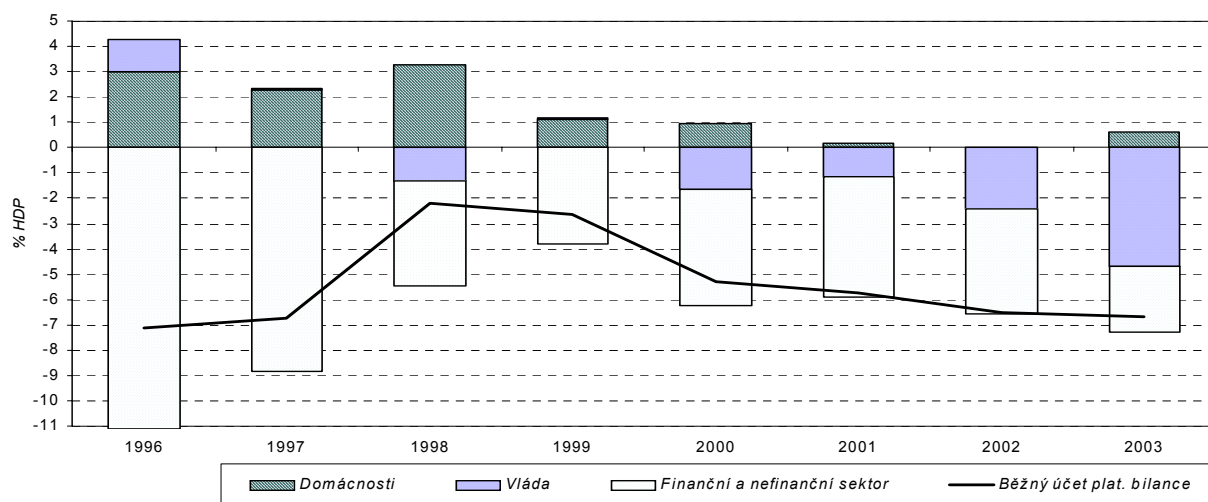
		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
								<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Předikce</i>	<i>Předikce</i>
Hrubé investice =	<i>mln. Kč</i>	470,0	536,7	547,4	552,6	534,1	588,7	642,3	640,5	645	686
=hrubá tvorba kapitálu	<i>předch.r.=100</i>	133,6	114,2	102,0	100,9	96,7	110,2	109,1	99,7	100,6	106,5
- fixní kapitál	<i>mln. Kč</i>	442,5	500,6	514,5	535,5	528,3	561,5	603,3	599,3	601	633
	<i>předch.r.=100</i>	130,2	113,2	102,8	104,1	98,7	106,3	107,4	99,3	100,2	105,4
- změna zásob a rezerv	<i>mln. Kč</i>	27,6	36,0	32,9	17,1	5,8	27,2	39,0	41,2	44	53
Podíl tvorby fixního kapitálu na HDP	%	32,0	31,9	30,6	29,1	27,8	28,3	27,7	26,3	25,3	25,3
Hrubé úspory	<i>mln. Kč</i>	470,0	536,7	547,4	552,6	534,1	588,7	642,3	640,5	645	686
-zahraniční úspory =	<i>mln. Kč</i>	36,3	111,9	113,0	40,5	50,6	104,9	124,5	148,1	159	170
=deficit běžného účtu plat.bilance	<i>mln. Kč</i>	21,3	-4,7	-4,2	0,0	0,0	0,0	0	0	0	0
- metodologická diference ¹⁾	<i>mln. Kč</i>	412,4	429,5	438,6	512,1	483,5	483,8	518	492	486	517
- hrubé národní úspory	<i>předch.r.=100</i>	125,2	104,1	102,1	116,8	94,4	100,1	107,0	95,1	98,7	106,3
Hrubé státní úspory	<i>mln. Kč</i>	107,6	99,4	92,6	84,5	77,5	67,2	.	.	.	.
Hrubé úspory domácností	<i>mln. Kč</i>	98,0	101,3	107,1	111,9	91,0	91,5	72,6	76,1	93	95
Hrubé úspory nefinančních podniků a finančních institucí	<i>mln. Kč</i>	206,8	228,8	238,9	315,7	315,0	325,1	.	.	.	.
Podíl hrubých národních úspor na HDP	%	29,9	27,4	26,1	27,8	25,4	24,4	23,8	21,6	20,5	20,6

¹⁾ Diference mezi saldem běžných transakcí se zahraničím v pojetí národních účtů a běžným účtem v pojetí statistiky platební bilance.

Graf 5.1: Podíly hrubých národních úspor a spotřeby domácností (vč. NZI) a vlády na HDP z ročních klouzavých úhrnů

Graf 5.2: Finanční bilance sektorů rozdíl úspor a investic v jednotlivých sektorech

Tabulka 6.1: Demografie

v tis. osob koncem roku

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
								Predikce	Predikce	Výhled
Počet obyvatel	10 309	10 299	10 290	10 278	10 232	10 206	10 203	10 251	10 248	10 247
<i>předch.r.=100</i>	99,9	99,9	99,9	99,9	99,6	99,7	100,0	(100,5)	100,0	100,0
Věkové skupiny:										
(0 - 19)	2 653	2 567	2 485	2 407	2 348	2 296	2 255	2 212	2 173	2 135
<i>předch.r.=100</i>	96,7	96,8	96,8	96,9	97,5	97,8	98,2	(98,1)	98,2	98,3
(20 - 59)	5 799	5 874	5 941	5 998	6 003	6 005	6 016	6 049	6 039	6 035
<i>předch.r.=100</i>	101,4	101,3	101,1	101,0	100,1	100,0	100,2	(100,5)	99,8	99,9
(60 a více)	1 857	1 857	1 864	1 873	1 882	1 905	1 932	1 990	2 036	2 077
<i>předch.r.=100</i>	100,0	100,0	100,3	100,5	100,5	101,2	101,4	(103,0)	102,3	102,0
Starobní důchodci	1 806	1 813	1 859	1 891	1 919	1 935	1 921	1 927	1 935	1 948
<i>předch.r.=100</i>	99,7	100,4	102,5	101,7	101,5	100,8	99,3	100,3	100,4	100,7
Míry závislosti: - %										
Demografická ¹⁾	32,0	31,6	31,4	31,2	31,3	31,7	32,1	32,9	33,7	34,4
Podle platné legislativy ²⁾	35,0	34,1	33,4	32,7	32,3	31,9	31,7	31,7	31,7	31,7
Efektivní míra závislosti ³⁾	36,3	36,8	38,3	39,7	40,4	40,8	40,1	40,3	40,5	40,8
Střední délka života (roky)										
Muži	70,4	70,5	71,1	71,4	71,7	72,1	72,0	72,2	72,4	72,6
Ženy	77,3	77,5	78,1	78,1	78,4	78,4	78,8	79,0	79,3	79,5

Údaje za roky 2000 – 2002 jsou konzistentní s výsledky Sčítání lidu 2001. Jako predikce na období 2003 až 2005 je uvedena střední varianta Demografické projekce ČSÚ z roku 1999, která není konzistentní s údaji do roku 2002. Nová projekce by měla být publikována do konce roku 2003.

Údaje se týkají obyvatel, kteří mají na území ČR trvalé bydliště, a to bez ohledu na jejich státní občanství.

¹⁾ Podíl počtu obyvatel v seniorském věku (nad 59 let) na počtu obyvatel v produkt. věku - nezohledňuje tedy prodlužování věku odchodu do důchodu.

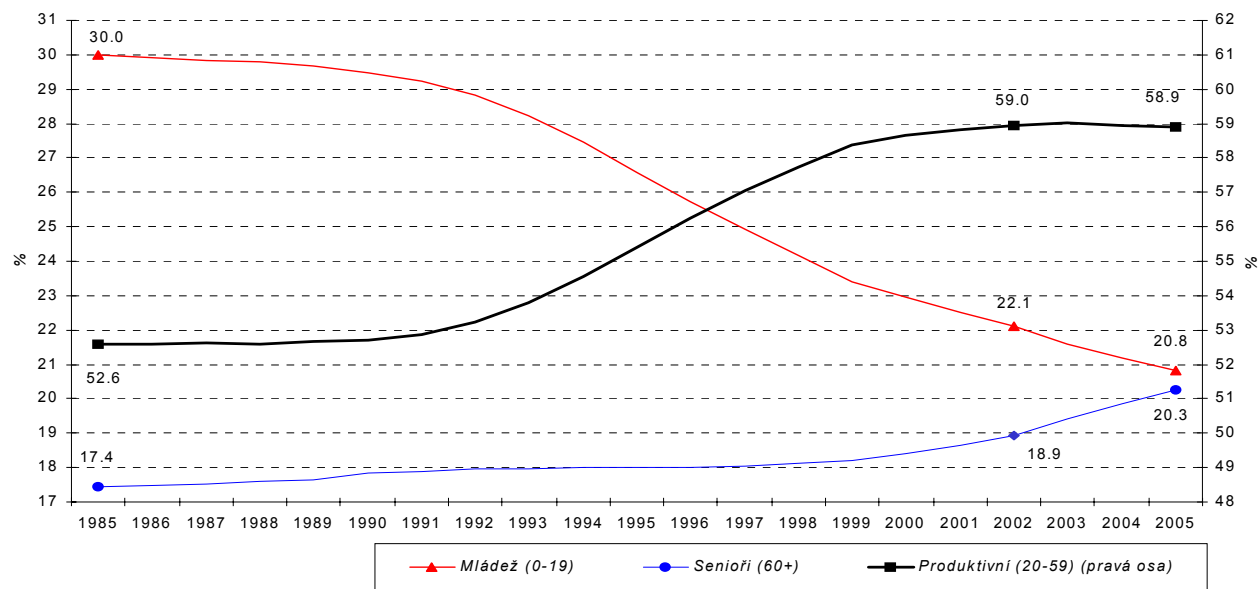
²⁾ Podíl počtu obyvatel v důchodovém věku podle platné legislativy na počtu ostatních obyvatel nad 19 let.

³⁾ Podíl počtu vyplácených starobních důchodů na počtu pracujících.

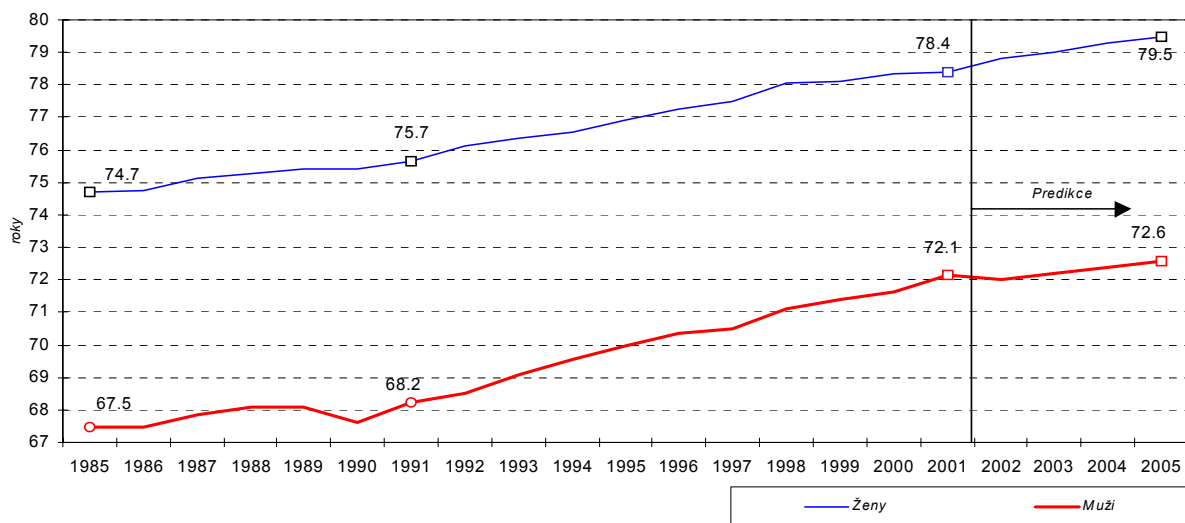
Prameny: ČSÚ, propočty MF ČR.

Graf 6.1: Věkové skupiny

strukturní podíly

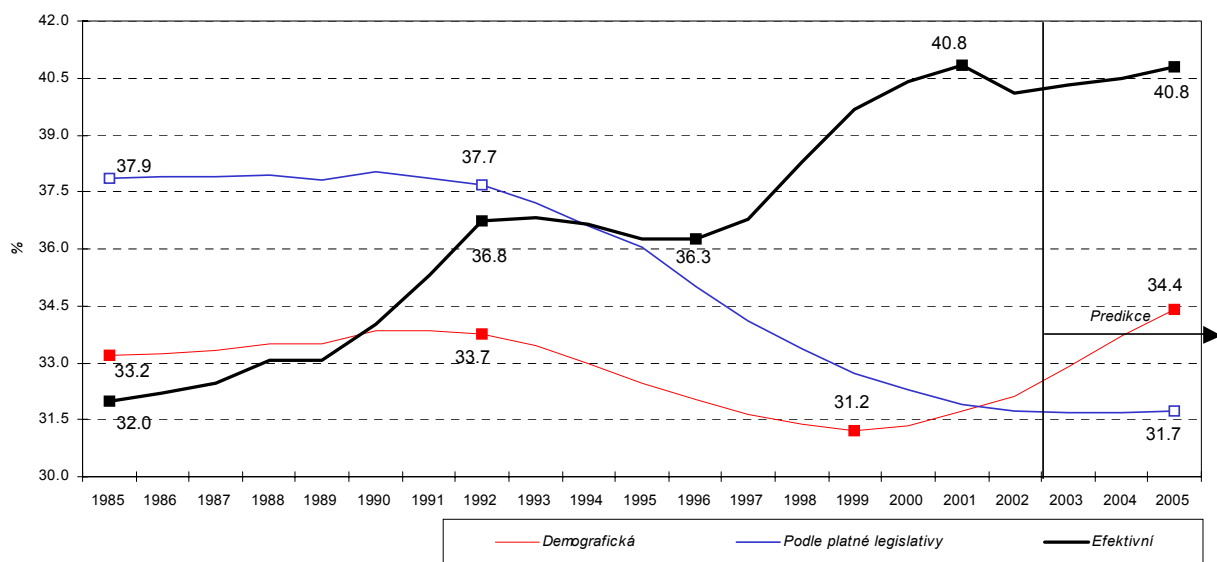

Graf 6.2: Střední délka života

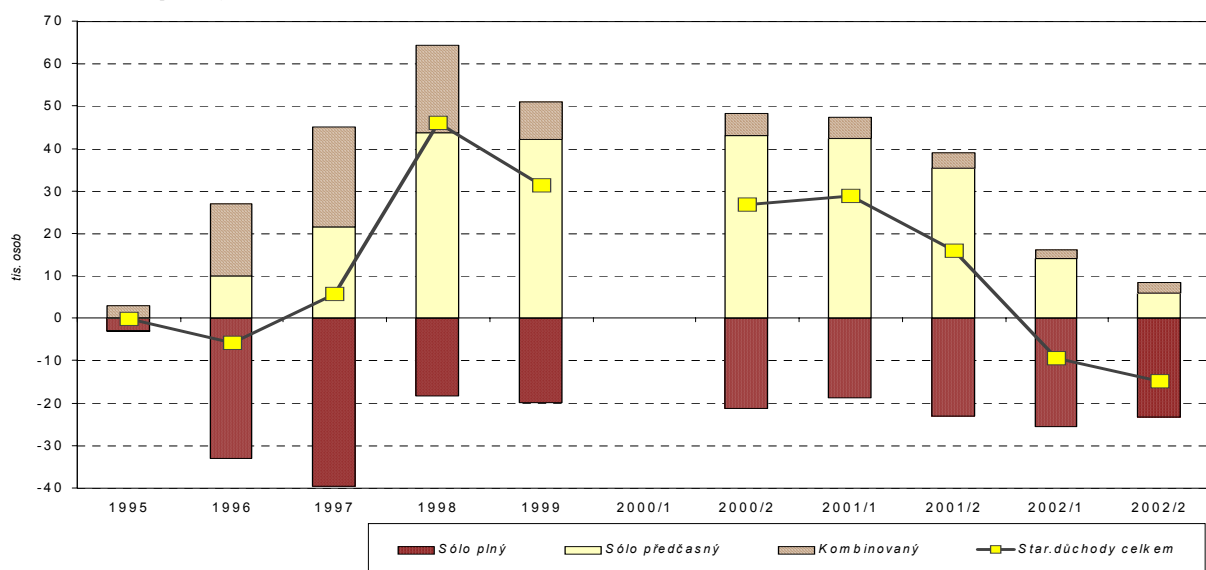
Graf 6.3: Míry závislosti

definice ukazatelů viz poznámky k tabulce 6.1

Graf 6.4: Starobní důchody

absolutní meziroční přírůstky v tis. osob

Tabulka 7.1: Úrokové sazby – roční
průměrné sazby - v % p.a.

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
								Predikce	Predikce	Výhled
Diskontní sazba (konec roku)	10,5	13,0	7,5	5,0	5,0	3,75	1,75	.	.	.
Repo 2T (konec roku)	12,4	14,75	9,5	5,25	5,25	4,75	2,75	.	.	.
Lombardní sazba (konec roku)	14,0	23,0	12,5	7,5	7,5	5,75	3,75	.	.	.
PRIBOR 3M ¹⁾	11,98	15,97	14,33	6,84	5,36	5,18	3,55	2,4	2,7	3,2
Výnos do doby splatnosti 5R	10,03	10,53	12,12	7,57	6,77	5,97	.	.	.	.
státních dluhopisů ²⁾ 10R	-	-	-	-	-	6,35	4,94	4,0	4,4	5,0
Úrokové sazby z celkových stavů úvěrů	12,54	13,22	12,86	8,69	7,16	7,05	6,23	5,5	5,7	6,0
Úrokové sazby z vkladů	6,79	7,72	8,09	4,47	3,39	2,97	2,17	1,5	1,7	2,0
- na viděnou	2,55	2,24	2,01	1,83	1,62	1,54	1,30	0,9	1,2	1,3
- termínovaných	9,45	10,43	10,53	5,60	4,25	3,70	2,68	1,9	2,2	2,6
Úroková marže	5,75	5,50	4,77	4,22	3,76	4,08	4,06	4,0	4,0	4,0
Průměrné reálné sazby ze stavů úvěrů ³⁾	7,9	7,1	10,4	5,1	1,5	6,0	7,1	4,9	3,6	3,9
Průměrné čisté reálné sazby z termínovaných vkladů ⁴⁾	-0,5	-1,1	2,0	2,2	-0,4	-1,0	1,7	0,2	-1,2	-0,3

Predikce a výhled úrokových sazeb mezibankovního peněžního trhu byly zpracovány na základě úrokových swapů.

¹⁾ 3měsíční sazba PRIBOR na mezibankovním trhu.

²⁾ Za rok 1995 jsou uvedeny náklady primární emise dluhopisů. V letech 1996 až 2001 se jedná o výnos 5letých státních dluhopisů na sekundárním trhu do doby splatnosti podle statistiky Patria Finance. Od roku 2001 je uveden výnos 10letých dluhopisů podle statistiky ČNB.

³⁾ Deflováno růstem cen průmyslových výrobců v průběhu roku.

⁴⁾ Deflováno růstem spořitelenských cen v průběhu roku, od r. 1993 uvažována jednotná 15% daň z kapitálových výnosů.

⁵⁾ Průměrná hodnota indexu Burzy cenných papírů Praha PX50 - predikci neprovádíme.

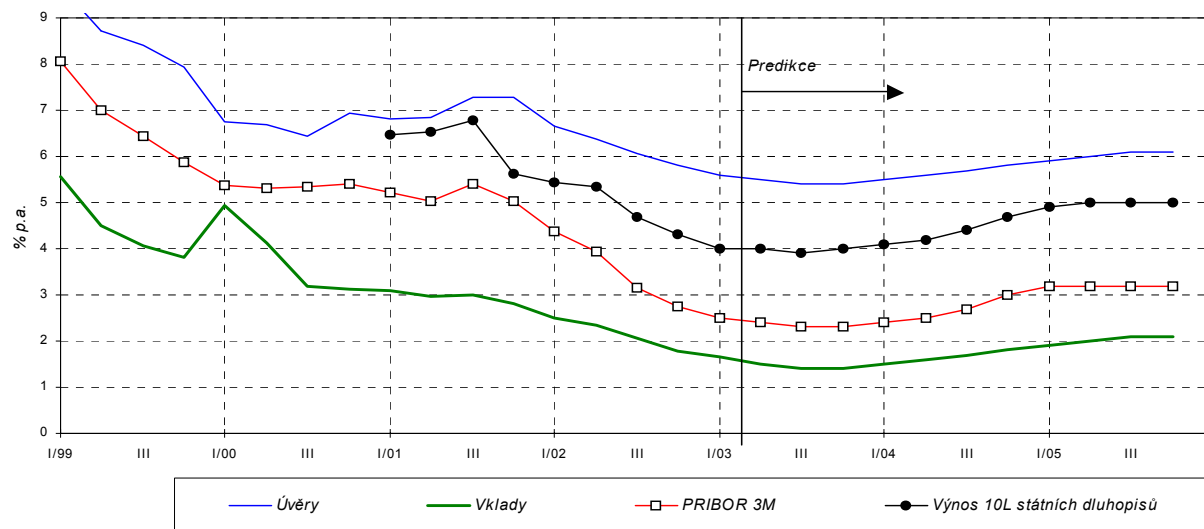
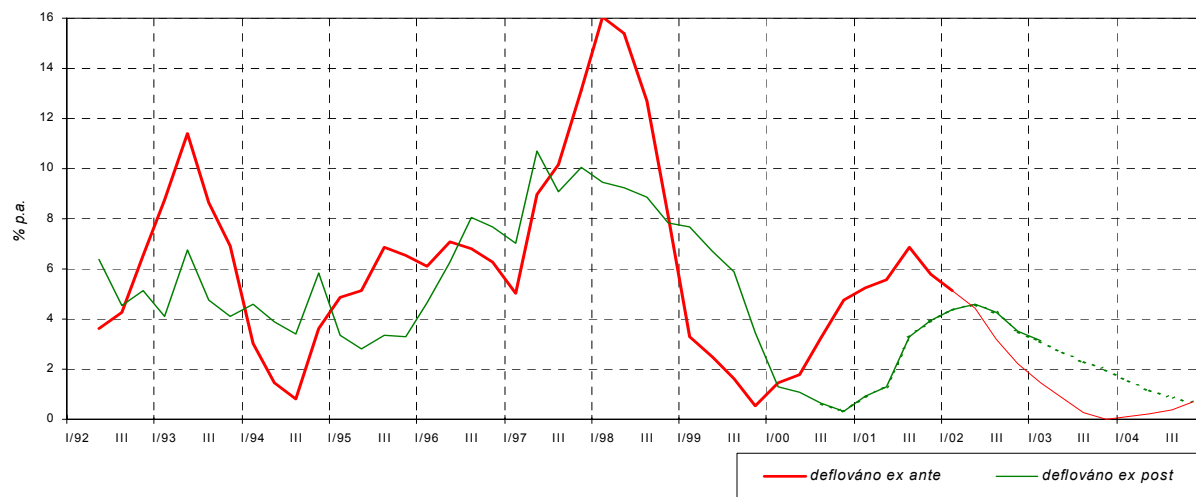
Prameny: ČNB, Patria Finance, Burza cenných papírů Praha, propočty MF ČR.

Tabulka 7.2: Úrokové sazby – čtvrtletní
průměrné sazby - v % p.a.

	2002				2003			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
						Predikce	Predikce	Predikce
Diskontní sazba (konec období)	3,25	2,75	2,00	1,75	1,50	.	.	.
Repo 2T (konec období)	4,25	3,75	3,00	2,75	2,50	.	.	.
Lombardní sazba (konec období)	5,25	4,75	4,00	3,75	3,50	.	.	.
PRIBOR 3M	4,39	3,94	3,14	2,75	2,51	2,4	2,3	2,3
Výnos do doby splatnosti 10letých státních dluhopisů ¹⁾	5,43	5,33	4,69	4,32	3,99	4,0	3,9	4,0
Úrokové sazby z celkových stavů úvěrů	6,66	6,39	6,06	5,80	5,59	5,5	5,4	5,4
Úrokové sazby z vkladů	2,51	2,35	2,06	1,79	1,66	1,5	1,4	1,4
- na viděnou	1,47	1,39	1,26	1,14	1,07	0,9	0,9	0,9
- termínovaných	3,10	2,90	2,52	2,22	2,07	1,9	1,9	1,9
Úroková marže	4,15	4,04	4,00	4,00	3,94	4,0	4,0	4,0

¹⁾ Viz poznámka 2 u tabulky 7.1.

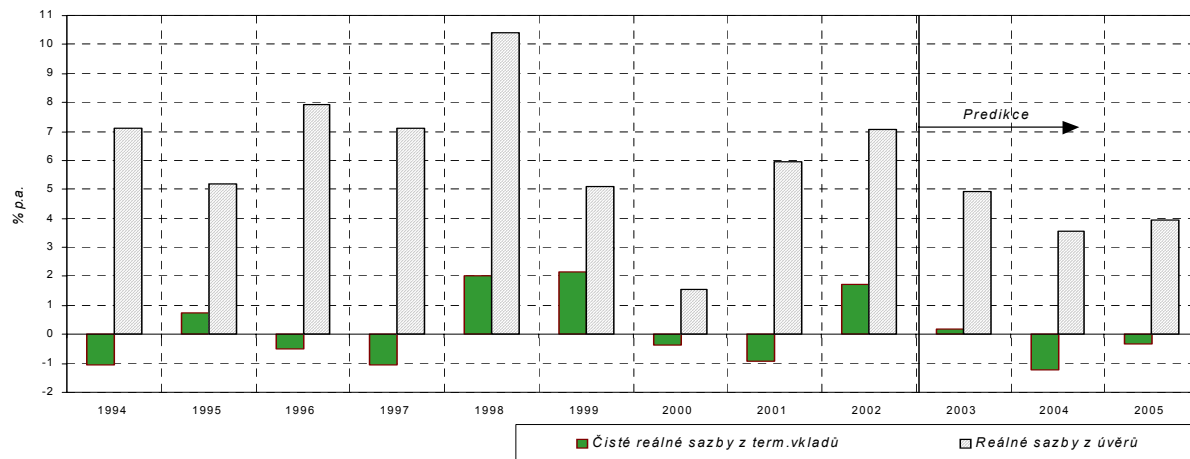
Graf 7.1: Přehled úrokových sazeb

Graf 7.2: Reálné sazby mezibankovního trhu
PRIBOR 1R deflovaný indexem cen průmyslových výrobců

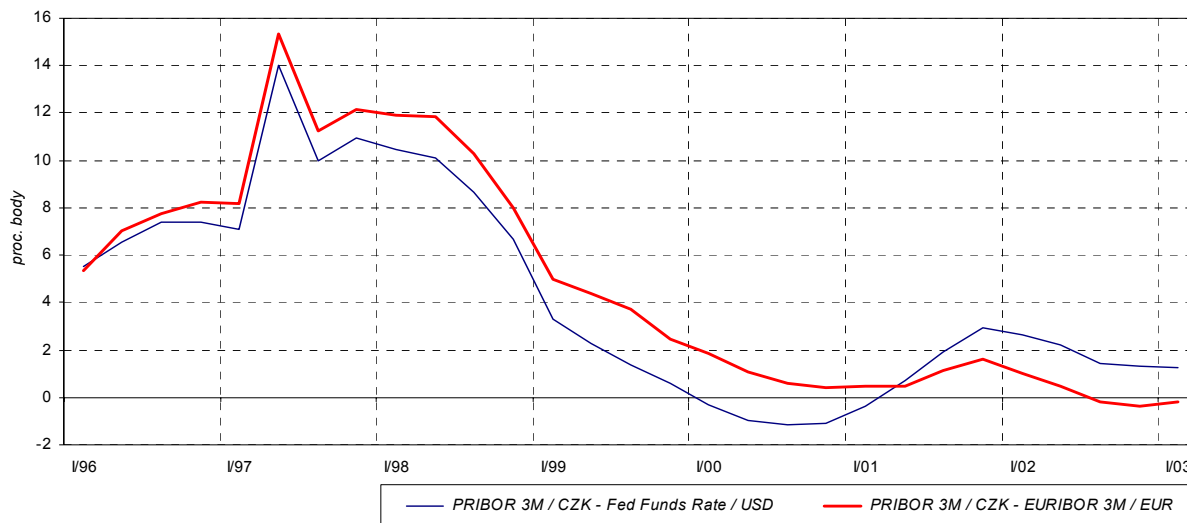
Roční sazba PRIBOR na mezibankovním trhu deflovaná cenami průmyslových výrobců. Při deflování ex post je použit růst cen za uplynulá čtyři čtvrtletí. Při deflování ex ante je použit růst cen v následujících čtyřech čtvrtletích, tedy do splatnosti mezibankovního vkladu. V případě, že skutečné hodnoty růstu cen ještě nejsou známy, je použito predikce. Deflování ex ante podle našeho názoru lépe odráží ekonomický charakter reálných úrokových sazeb.

Graf 7.3: Průměrné reálné sazby z úvěrů a termínovaných vkladů

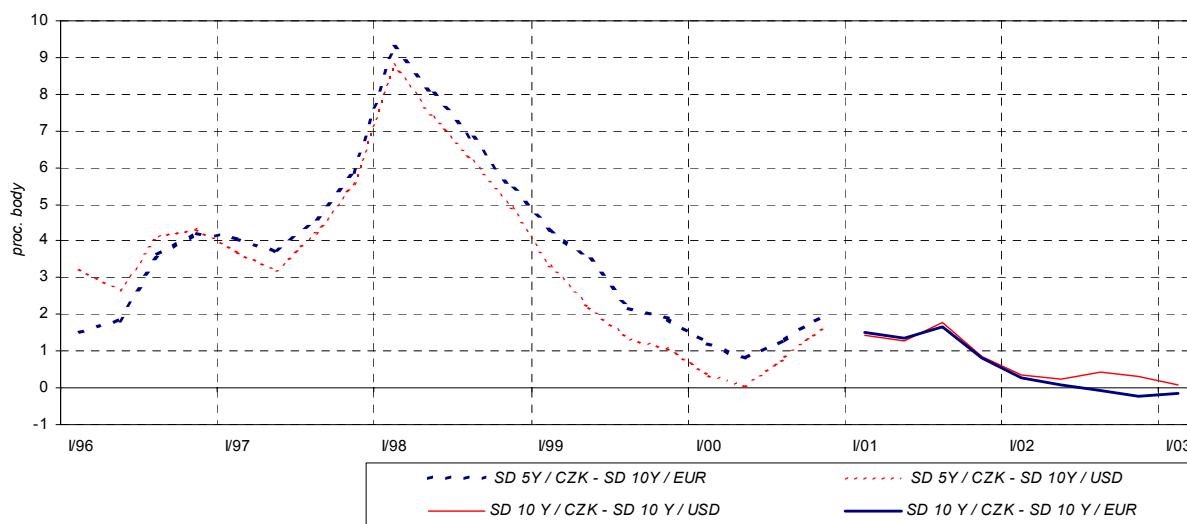
Sazby z úvěrů deflované růstem indexu cen průmyslových výrobců v průběhu roku, sazby z termínovaných vkladů po zdanění deflované růstem CPI v průběhu roku.

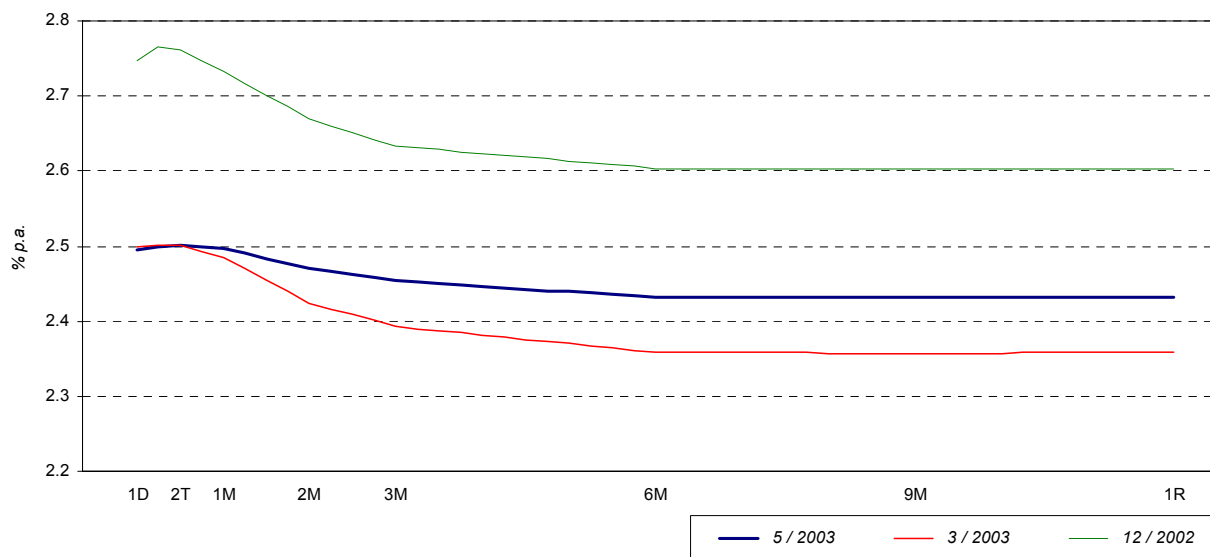
Graf 7.4: Krátkodobý úrokový diferencál

Graf 7.5: Dlouhodobý úrokový diferencál (státní dluhopisy)

Graf 7.6: Výnosové křivky PRIBOR

Tabulka 8.1: Vládní sektor - příjmy

Veškeré údaje v tomto oddíle jsou uspořádány podle metodiky GFS (Government Finance Statistics) Mezinárodního měnového fondu.

		1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
											<i>Predikce</i>
Konsolidované příjmy vládního sektoru	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	503,9	578,4	634,4	665,3	709,3	743,9	780,7	851,1	906,8	953
Celkové příjmy (včetně grantů)											
- státního rozpočtu (včetně NF) ¹⁾	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	388,7	428,4	461,4	486,0	521,1	545,8	574,8	602,8	659,3	672
- zdravotních pojišťoven	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	64,8	73,6	87,1	95,7	104,8	112,5	117,7	132,3	136,0	144
- mimorozpočtových fondů	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	8,4	15,4	8,7	8,0	7,1	5,8	8,5	35,2	31,9	37
- územních samosprávných celků ²⁾	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	112,2	130,0	163,8	145,3	157,2	165,6	181,8	192,4	236,6	276
Daňové příjmy celkem	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	446,0	511,2	569,8	610,6	652,6	688,2	721,1	782,0	833,0	882
Daně na zboží a služby	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	154,9	173,6	196,2	211,3	216,5	240,3	247,6	255,5	265,4	270
- daň z přidané hodnoty	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	85,8	94,8	109,3	117,7	119,4	138,3	145,9	150,9	154,4	159
- spotřební daně	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	46,4	56,7	61,2	64,2	67,8	73,1	70,9	76,3	79,5	78
- clo	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	17,4	17,4	19,7	14,9	13,6	12,1	13,6	10,0	9,8	10
- ostatní ³⁾	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	5,3	4,7	6,1	14,5	15,7	16,7	17,2	18,3	21,7	23
Pojistné na sociální a zdravotní zabezpečení ⁴⁾	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	162,3	192,5	222,2	246,8	263,1	271,3	287,4	318,9	335,0	358
- státního rozpočtu	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	119,7	140,7	162,5	179,1	191,9	197,6	208,9	227,1	242,0	261
- zdravotních pojišťoven	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	49,2	58,9	68,2	76,6	80,2	84,0	89,0	102,3	104,5	110
Daně z příjmu, majetku a ostatní	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	128,8	145,1	150,5	152,6	173,0	176,6	186,1	207,6	232,7	254
- daň z příjmu fyzických osob	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	54,5	68,6	80,5	87,9	94,9	95,3	98,3	104,4	114,4	127
- daň z příjmu právnických osob	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	63,8	66,5	61,8	55,6	67,6	70,1	75,8	92,0	105,7	114
- daně z majetku a ostatní ⁵⁾	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	10,5	10,0	8,1	9,1	10,5	11,2	12,1	11,2	12,6	13
Nedaňové příjmy	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	51,5	61,7	57,3	45,5	47,0	46,7	48,9	56,7	60,1	50
Kapitálové příjmy	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	6,3	5,5	8,3	9,1	9,7	8,8	9,5	9,7	11,2	10
Dotace ze zahraničí	<i>mld. Kč</i> <i>předch.r.=100</i>	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,2	0,9	2,7	2,4	11
		x	x	x	x	x	x	456,4	290,4	89,3	466,7

¹⁾ Po konzultaci s MMF byly v rámci metodiky GFS revidovány časové řady v souvislosti se zaklasifikováním premii z emisí státních dluhopisů. Tyto částky byly vyloučeny z příjmů státního rozpočtu a zároveň byly o stejné částky sníženy výdaje placených úroků. Od roku 2000 jsou zde zohledněny i operace Národního fondu (předstrukturální fondy EU).

²⁾ Územní samosprávné celky tvoří od roku 2001 obce a nově vzniklé kraje, do roku 2000 tato položka představuje obce a okresy (v letech 2001 a 2002 tvořily okresní úřady kapitolu státního rozpočtu, zanikly k 1. 1. 2003).

³⁾ Daně ze zvláštních služeb, poplatky a daně z vybraných činností a ostatní daně ze zboží a služeb – místní, správní a environmentální poplatky.

⁴⁾ Součtové údaje u daňových příjmů celkem a u pojistného na sociální zabezpečení jsou sníženy o část příspěvku zaměstnavatelů na sociální a zdravotní pojištění (zaměstnanců vládního sektoru), která podléhá konsolidaci.

⁵⁾ Ostatní daňové příjmy – např. zrušené daně z objemu mezd.

Prameny tohoto oddílu: MF ČR.

Tabulka 8.2: Vládní sektor - výdaje

		1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
											<i>Předikce</i>
Konsolidované výdaje VS vč. čistých půjček ¹⁾	<i>mlá. Kč</i>	494,6	573,6	638,7	685,1	737,5	755,0	842,7	903,3	918,6	1143
	<i>předch.r.=100</i>	117,8	116,0	111,4	107,3	107,6	102,4	111,6	107,2	101,7	124,5
Konsolidované výdaje VS bez čistých půjček	<i>mlá. Kč</i>	518,4	593,9	660,5	700,7	752,7	796,4	867,6	962,2	1060,2	1149
	<i>předch.r.=100</i>	117,1	114,6	111,2	106,1	107,4	105,8	108,9	110,9	110,2	108,4
Celkové výdaje nekonsolidované (včetně položky čisté půjčky)											
- státního rozpočtu (včetně NF) ²⁾	<i>mlá. Kč</i>	373,9	431,8	466,7	503,5	546,8	580,6	626,6	669,5	705,2	801
	<i>předch.r.=100</i>	108,7	115,5	108,1	107,9	108,6	106,2	107,9	106,8	105,3	113,6
- zdravotních pojišťoven	<i>mlá. Kč</i>	67,3	78,1	90,1	97,2	105,8	110,0	115,6	130,8	137,3	145
	<i>předch.r.=100</i>	140,5	116,0	115,4	107,8	108,9	104,0	105,1	113,2	104,9	105,9
- mimorozpočtových fondů	<i>mlá. Kč</i>	11,5	2,7	-1,1	7,2	10,7	3,8	17,9	10,8	-8,3	90
	<i>předch.r.=100</i>	x	23,5	x	x	147,7	35,6	469,8	60,6	x	x
- územních samosprávných celků ³⁾	<i>mlá. Kč</i>	112,1	132,3	171,1	150,1	155,7	147,1	184,3	203,6	240,9	285
	<i>předch.r.=100</i>	125,1	118,0	129,3	87,7	103,7	94,5	125,2	110,5	118,3	118,1
Nákup zboží a služeb	<i>mlá. Kč</i>	130,6	123,9	139,8	140,7	152,3	166,7	179,6	183,8	208,6	226
	<i>předch.r.=100</i>	102,7	94,9	112,9	100,6	108,2	109,5	107,8	102,3	113,5	108,4
- mzdy, platy	<i>mlá. Kč</i>	48,6	50,3	57,4	62,3	62,6	69,4	70,3	76,2	83,0	84
	<i>předch.r.=100</i>	131,0	103,5	114,1	108,5	100,6	110,8	101,2	108,5	108,9	100,9
- ostatní nákupy zboží a služeb	<i>mlá. Kč</i>	82,0	73,6	82,5	78,4	89,6	97,2	109,3	107,5	125,5	142
	<i>předch.r.=100</i>	91,0	89,8	112,1	95,1	114,2	108,5	112,5	98,3	116,7	113,4
Transfery domácnostem a neziskovým org.	<i>mlá. Kč</i>	205,6	241,3	278,2	316,8	345,0	371,1	399,1	433,6	464,6	490
	<i>předch.r.=100</i>	121,3	117,4	115,3	113,9	108,9	107,6	107,6	108,6	107,2	105,4
- zdravotních pojišťoven	<i>mlá. Kč</i>	63,2	74,1	86,3	93,0	101,5	106,4	111,4	126,6	132,6	139
	<i>předch.r.=100</i>	136,8	117,2	116,4	107,8	109,1	104,8	104,8	113,7	104,7	105,1
- důchody (včetně transferů do zahraničí)	<i>mlá. Kč</i>	88,2	109,8	127,6	151,1	166,1	177,9	186,9	201,1	212,6	226
	<i>předch.r.=100</i>	115,1	124,5	116,2	118,4	109,9	107,1	105,1	107,6	105,7	106,2
- ostatní ⁴⁾	<i>mlá. Kč</i>	54,2	57,4	64,3	72,7	77,4	86,9	100,8	105,8	119,4	124
	<i>předch.r.=100</i>	116,1	105,9	112,1	113,1	106,4	112,2	116,1	104,9	112,9	104,1
Dotace podnikům a fin. institucím	<i>mlá. Kč</i>	83,9	114,7	126,1	131,0	140,9	141,5	160,4	212,7	242,8	252
	<i>předch.r.=100</i>	128,3	136,7	109,9	103,9	107,5	100,4	113,4	132,6	114,2	103,7
- transformačním institucím (TI) ⁵⁾	<i>mlá. Kč</i>	0,0	3,4	11,1	11,6	18,4	7,6	20,1	51,1	64,0	31
	<i>předch.r.=100</i>	x	x	323,5	104,5	158,4	41,4	264,9	253,7	125,2	47,8
- ostatní	<i>mlá. Kč</i>	83,9	111,3	115,0	119,4	122,5	133,9	140,3	161,6	178,8	221
	<i>předch.r.=100</i>	128,3	132,6	103,4	103,8	102,6	109,3	104,8	115,2	110,7	123,7
Úroky	<i>mlá. Kč</i>	15,0	16,6	16,3	20,7	21,3	19,5	20,9	20,1	15,7	24
	<i>předch.r.=100</i>	85,2	110,7	98,0	127,3	103,0	91,6	106,7	96,4	78,1	151,6
Kapitálové výdaje ⁶⁾	<i>mlá. Kč</i>	83,2	97,5	100,1	91,5	93,2	97,6	107,6	112,0	128,5	158
	<i>předch.r.=100</i>	132,5	117,2	102,6	91,4	101,9	104,7	110,2	104,2	114,7	123,2
Čisté půjčky	<i>mlá. Kč</i>	-23,8	-20,3	-21,8	-15,6	-15,2	-41,4	-24,9	-58,8	-141,6	-6
	<i>předch.r.=100</i>	104,8	85,3	107,2	71,7	97,4	272,4	60,3	235,9	240,7	4,4
- z toho příjmy z privatizace (-) ⁷⁾	<i>mlá. Kč</i>	-31,7	-27,1	-25,7	-13,8	-15,5	-26,0	-20,5	-59,9	-126,6	-14
	<i>předch.r.=100</i>	120,3	85,6	94,6	53,9	111,6	168,4	78,9	291,6	211,4	11,3

¹⁾ Čisté půjčky = poskytnuté půjčky minus splátky půjček, jedná se o příjmové a výdajové operace spojené se změnou stavu majetkových účastí státu a dalšího finančního majetku: nákup a prodej akcií a majetkových podílů (privatizační příjmy), splátky dříve poskytnutých vládních půjček, realizace státních záruk za předpokladu jejich budoucího opětovného splacení apod.

²⁾ Viz pozn. ¹⁾ u tab. 8.1.

³⁾ Viz pozn. ²⁾ u tab. 8.1.

⁴⁾ Dávky státní sociální podpory, nemocenské dávky, podpory v nezaměstnanosti a ostatní transfery obyvatelstvu a neziskovým organizacím.

⁵⁾ Dotace transformačním institucím zahrnují úhrady ztrát ČKA/KoB a dotace z FNM pro finanční skupinu ČKA/KoB a Českou inkasní.

⁶⁾ Časová řada kapitálových výdajů byla upravena o destruktivní bojovou techniku přesunutím do běžných výdajů.

⁷⁾ Příjmy z privatizace se v metodice GFS uvádějí jako položka snižující výdaje.

Tabulka 8.3: Vládní sektor - saldo a dluh

		1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
		<i>Predikce</i>									
Konsolidované saldo VS vč. čistých půjček	<i>mld. Kč</i>	9,3	4,8	-4,3	-19,8	-28,2	-11,1	-62,0	-52,2	-11,7	-190,2
Konsolidované saldo VS bez čistých půjček	<i>mld. Kč</i>	-14,5	-15,5	-26,0	-35,4	-43,3	-52,5	-86,9	-111,0	-153,4	-196,4
Celkové saldo ¹⁾											
- státního rozpočtu (včetně NF) ²⁾	<i>mld. Kč</i>	14,8	-3,4	-5,4	-17,5	-25,6	-34,8	-51,8	-66,7	-45,9	-129,3
- zdravotních pojišťoven	<i>mld. Kč</i>	-2,5	-4,5	-3,0	-1,5	-1,1	2,5	2,1	1,4	-1,2	-1,3
- mimorozpočtových fondů	<i>mld. Kč</i>	-3,1	12,7	9,8	0,8	-3,6	2,0	-9,4	24,3	40,2	-53,6
- územních samosprávných celků	<i>mld. Kč</i>	0,1	-2,3	-7,3	-4,8	1,5	18,5	-2,5	-11,2	-4,3	-8,6
Konsolidovaný dluh vládního sektoru ³⁾	<i>mld. Kč</i>	207,8	210,9	206,7	217,5	240,0	275,2	332,4	404,5	444,5	582,5
	<i>předch.r.=100</i>	108,4	101,5	98,0	105,2	110,3	114,7	120,8	121,7	109,9	131,0
- státní dluh (konsolidovaný)	<i>mld. Kč</i>	161,7	154,4	161,6	172,2	193,6	226,8	287,4	342,5	392,9	514,8
	<i>předch.r.=100</i>	101,8	95,5	104,7	106,6	112,4	117,1	126,7	119,1	114,7	131,0
- dluh zdravotních pojišťoven	<i>mld. Kč</i>	0,8	0,4	1,2	2,4	1,7	1,2	0,7	0,5	0,4	0,3
	<i>předch.r.=100</i>	x	45,1	325,8	204,6	70,8	68,5	61,9	64,8	79,2	78,6
- dluh mimorozpočtových fondů	<i>mld. Kč</i>	32,8	40,2	22,5	17,2	15,0	16,6	14,3	22,4	3,2	3,4
	<i>předch.r.=100</i>	109,5	122,4	56,2	76,3	87,2	110,7	85,9	157,2	14,1	106,7
- dluh územních samosprávných celků	<i>mld. Kč</i>	13,8	19,9	28,1	34,4	39,2	40,3	41,4	49,0	56,7	64,0
	<i>předch.r.=100</i>	449,1	144,8	140,8	122,6	114,0	102,8	102,8	118,2	115,8	112,9
- domácí	<i>mld. Kč</i>	126,3	133,9	137,4	141,7	175,4	215,1	269,8	373,5	407,8	.
	<i>předch.r.=100</i>	107,8	106,0	102,6	103,2	123,8	122,6	125,4	138,4	109,2	.
- zahraniční	<i>mld. Kč</i>	69,0	61,0	57,2	49,6	33,9	28,7	29,8	31,0	36,7	.
	<i>předch.r.=100</i>	96,2	88,4	93,7	86,8	68,3	84,7	104,0	103,9	118,3	.
- neidentifikováno ⁴⁾	<i>mld. Kč</i>	12,5	16,0	12,2	26,2	30,7	31,4	32,8	0,0	0,0	.

¹⁾ Konsolidované saldo veřejných rozpočtů se liší od součtu sald jednotlivých složek. Příčinou jsou půjčky v rámci vládního sektoru, které jsou zaúčtovány jako výdaj věřitelské složky a financování dlužnické složky veřejných rozpočtů.

²⁾ Deficit státního rozpočtu pro rok 2003 je upraven o částku 7,4 mld. Kč, která představuje předpokládané užití finančních zdrojů z půjčky od EIB.

³⁾ Hrubý vládní dluh nezahrnuje nepřímé závazky státu a územně samosprávných celků, údaje za rok 2003 nejsou konsolidovány.

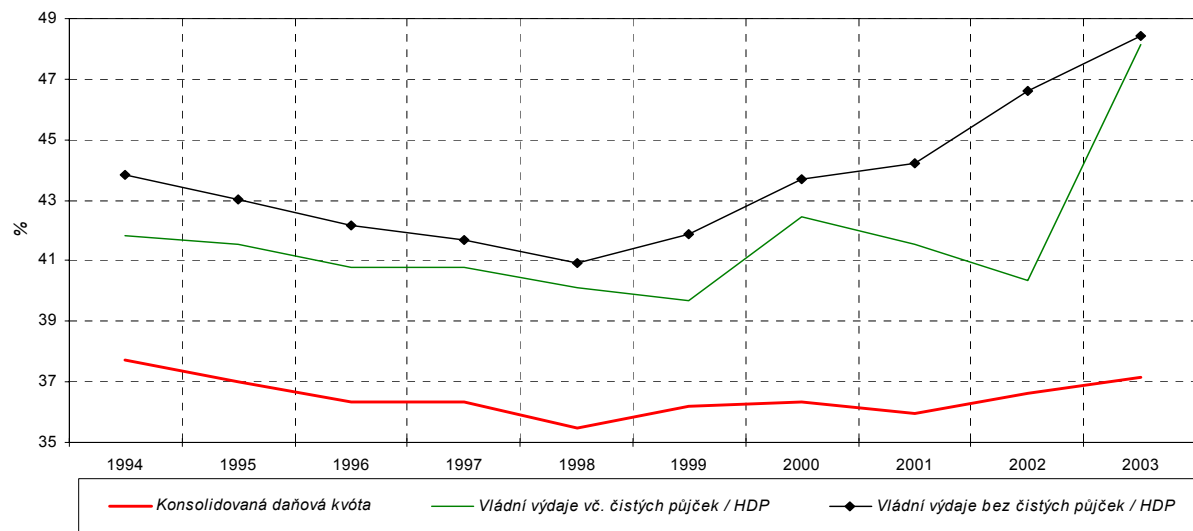
⁴⁾ Část dluhu územně samosprávných celků.

Tabulka 8.4: Vládní sektor - poměrové ukazatele v % HDP

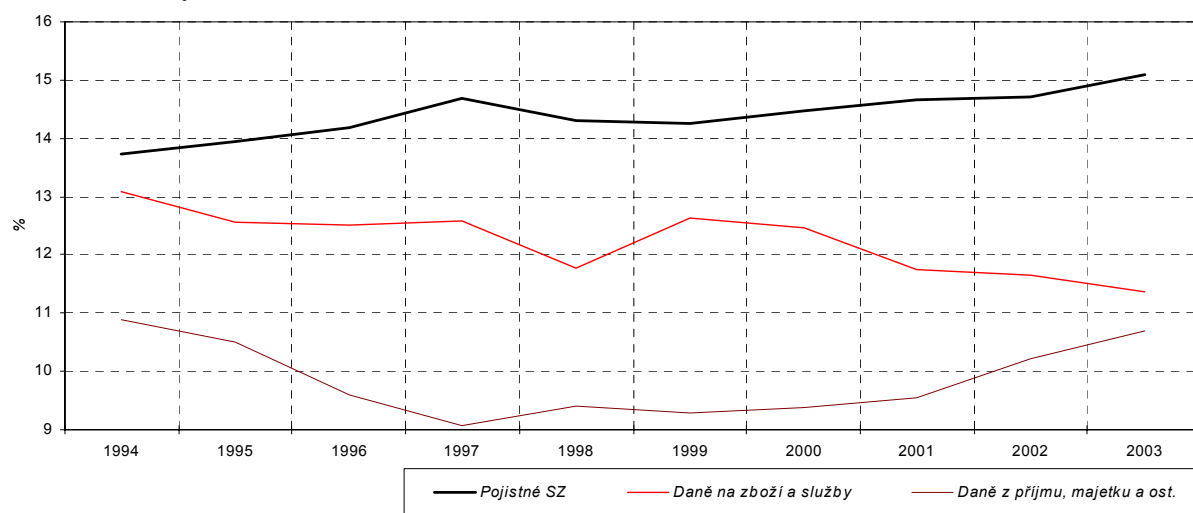
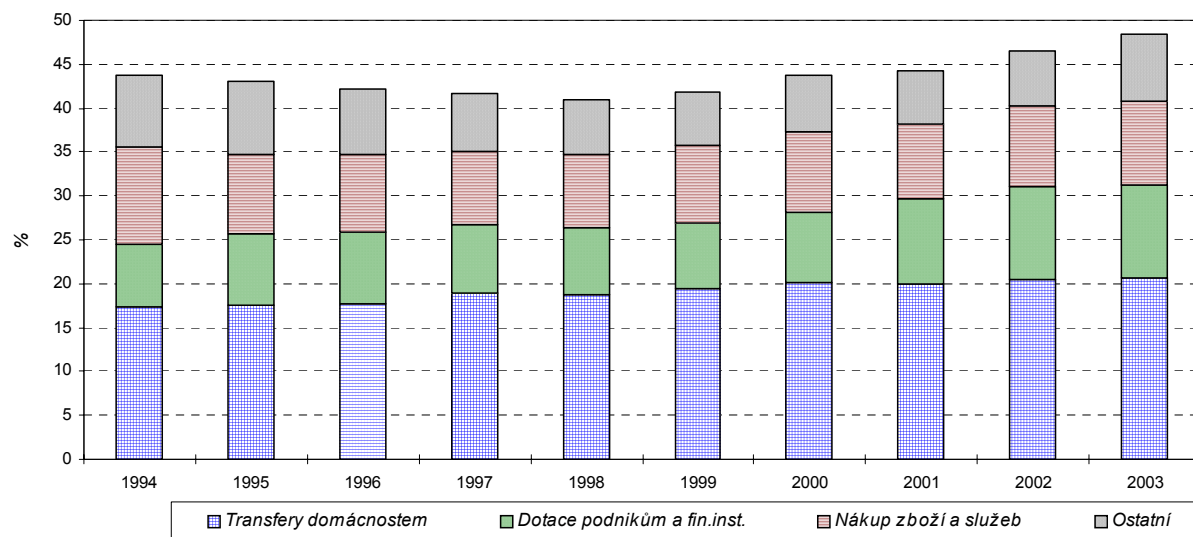
		1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
		<i>Predikce</i>									
Konsolidovaná daňová kvóta ¹⁾	%	37,7	37,0	36,4	36,3	35,5	36,2	36,3	36,0	36,6	37,1
Daně na zboží a služby	%	13,1	12,6	12,5	12,6	11,8	12,6	12,5	11,7	11,7	11,4
Pojistné na sociální zabezpečení	%	13,7	13,9	14,2	14,7	14,3	14,3	14,5	14,7	14,7	15,1
Daně z příjmu, majetku a ostatní	%	10,9	10,5	9,6	9,1	9,4	9,3	9,4	9,5	10,2	10,7
Výdaje vládního sektoru vč. čistých půjček	%	41,8	41,5	40,8	40,8	40,1	39,7	42,5	41,5	40,4	48,2
Výdaje vládního sektoru bez čistých půjček	%	43,8	43,0	42,1	41,7	40,9	41,9	43,7	44,2	46,6	48,4
Transfery domácnostem a neziskovým org.	%	17,4	17,5	17,8	18,9	18,8	19,5	20,1	19,9	20,4	20,6
Saldo vládního sektoru vč. čistých půjček	%	0,8	0,3	-0,3	-1,2	-1,5	-0,6	-3,1	-2,4	-0,5	-8,0
Saldo vládního sektoru bez čistých půjček	%	-1,2	-1,1	-1,7	-2,1	-2,4	-2,8	-4,4	-5,1	-6,7	-8,3
Saldo VS bez čistých půjček a dotací TI	%	-1,2	-0,9	-1,0	-1,4	-1,4	-2,4	-3,4	-2,8	-3,9	-7,0
Úroky	%	1,3	1,2	1,0	1,2	1,2	1,0	1,1	0,9	0,7	1,0
Primární saldo VS očištěné o čisté půjčky a dotace TI	%	0,0	0,3	0,1	-0,2	-0,2	-1,3	-2,3	-1,8	-3,2	-6,0
Cyklicky očištěné saldo	%	1,0	0,0	-0,9	-0,4	0,1	-0,8	-2,2	-2,5	-3,7	-6,0
Konsolidovaný dluh vládního sektoru	%	17,6	15,3	13,2	12,9	13,0	14,5	16,7	18,6	19,5	24,5

¹⁾ Jedná se o daňovou kvótu podle metodiky GFS s konsolidací pojistného na sociální a zdravotní pojištění hrazené vládním sektorem jako zaměstnavatelem.

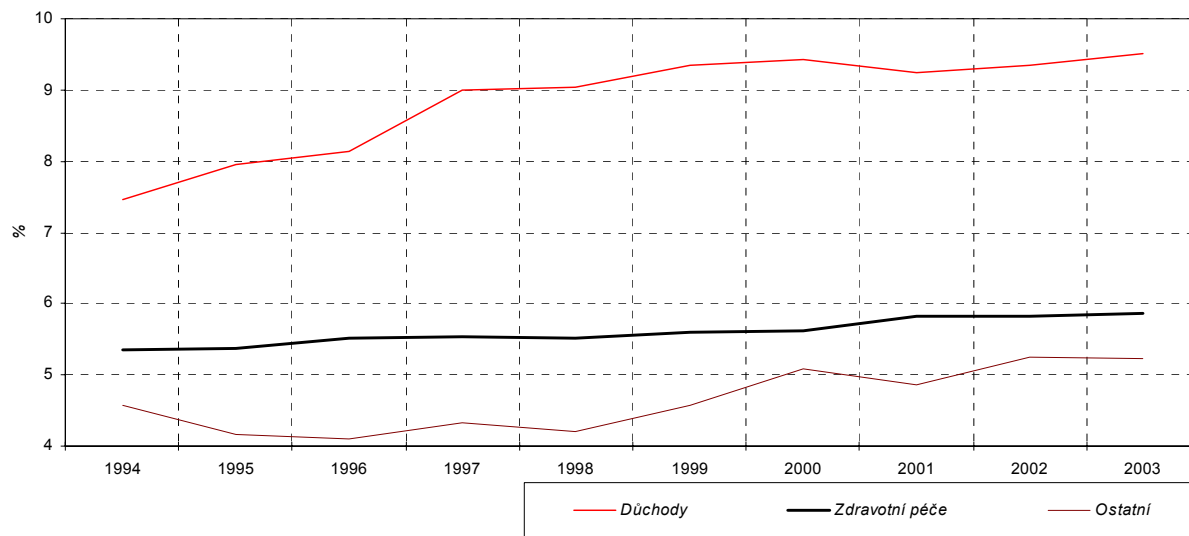
Graf 8.1: Konsolidovaná daňová kvóta a podíl vládních výdajů na HDP

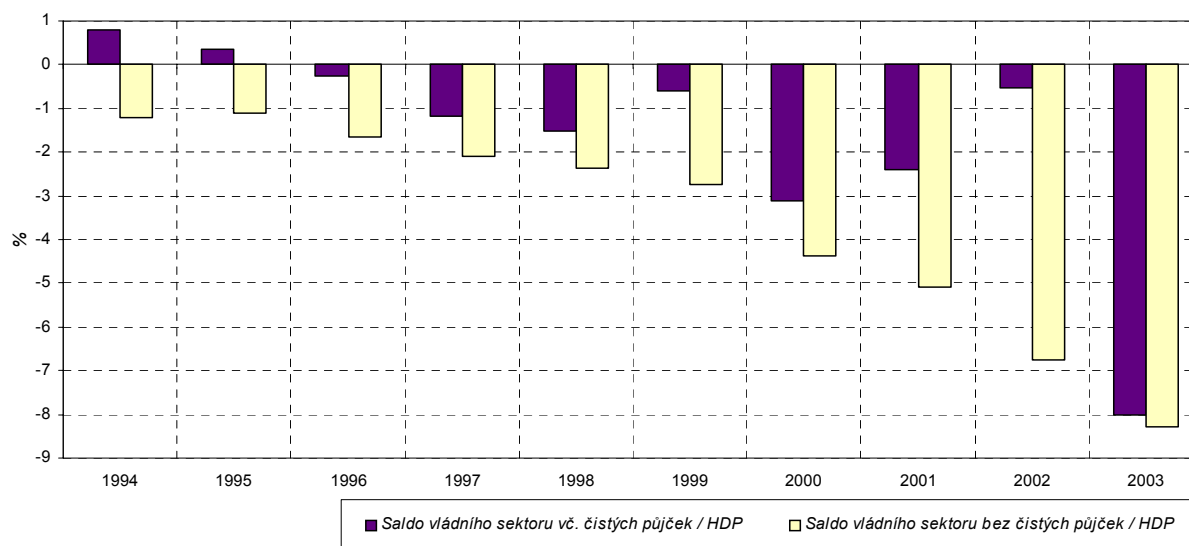
Graf 8.2: Podíl výnosu daní na HDP

Graf 8.3: Podíl konsolidovaných výdajů vládního sektoru na HDP
výdaje bez zahrnutí čistých půjček / HDP

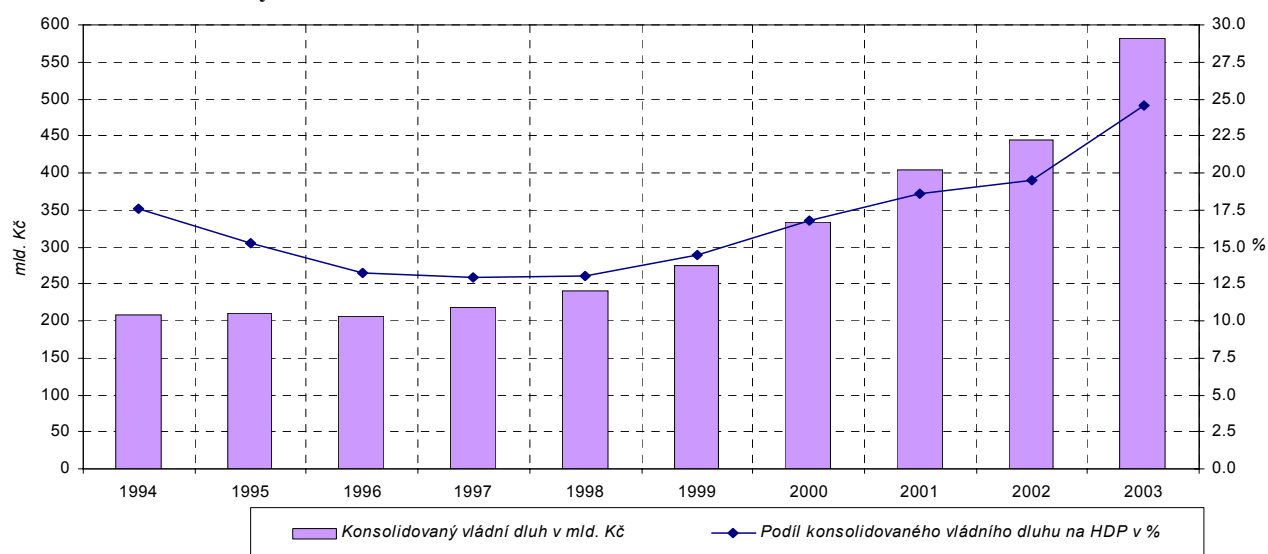
Graf 8.4: Podíl transferů domácnostem na HDP

Graf 8.5: Podíl salda vládního sektoru na HDP

Graf 8.6: Konsolidovaný vládní dluh

Tabulka 9.1: **Hrubý domácí produkt** – roční
růst ve stálých cenách - v %

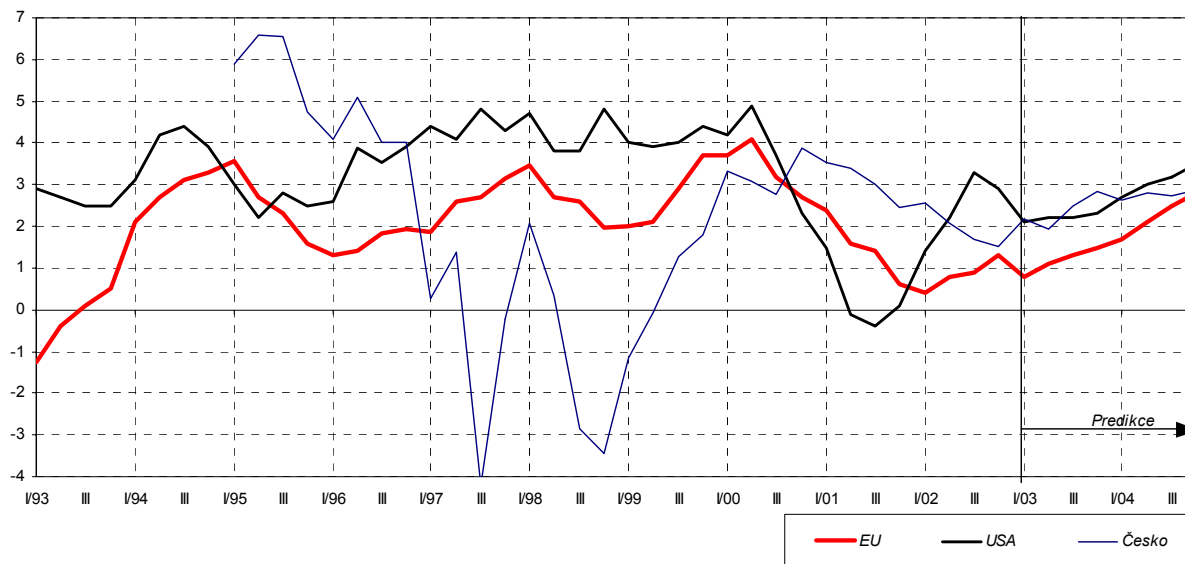
	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003 <i>Predikce</i>	2004 <i>Predikce</i>
EU-15	2.4	1.6	2.6	2.8	2.6	3.3	1.5	1.0	1.3	2.4
Německo	1.7	0.8	1.4	2.1	1.6	3.0	0.6	0.2	0.3	1.5
Francie	1.9	1.0	1.9	3.3	3.2	3.2	1.8	1.1	1.2	2.4
Británie	2.8	2.6	3.5	2.6	2.3	3.0	2.0	1.6	1.9	2.6
Rakousko	1.7	2.0	1.3	3.3	2.8	3.2	1.0	1.0	1.0	1.5
USA	2.7	3.6	4.4	4.3	4.1	3.8	0.3	2.4	2.3	3.2
Japonsko	1.6	3.5	1.8	-1.1	0.8	1.7	-0.5	0.3	0.9	0.9
Maďarsko	1.5	1.3	4.6	4.9	4.5	5.2	3.7	3.3	3.7	3.7
Polsko	7.0	6.0	6.8	4.8	4.0	4.0	1.0	1.3	2.5	3.1
Slovensko	6.5	5.8	5.6	4.0	1.3	2.2	3.3	4.4	4.1	4.0
Česko	5.9	4.3	-0.8	-1.0	0.5	3.3	3.1	2.0	2.4	2.8

Prameny: Main Economic Indicators, OECD, CESTAT – statistical bulletin, odhad MF, The Economist

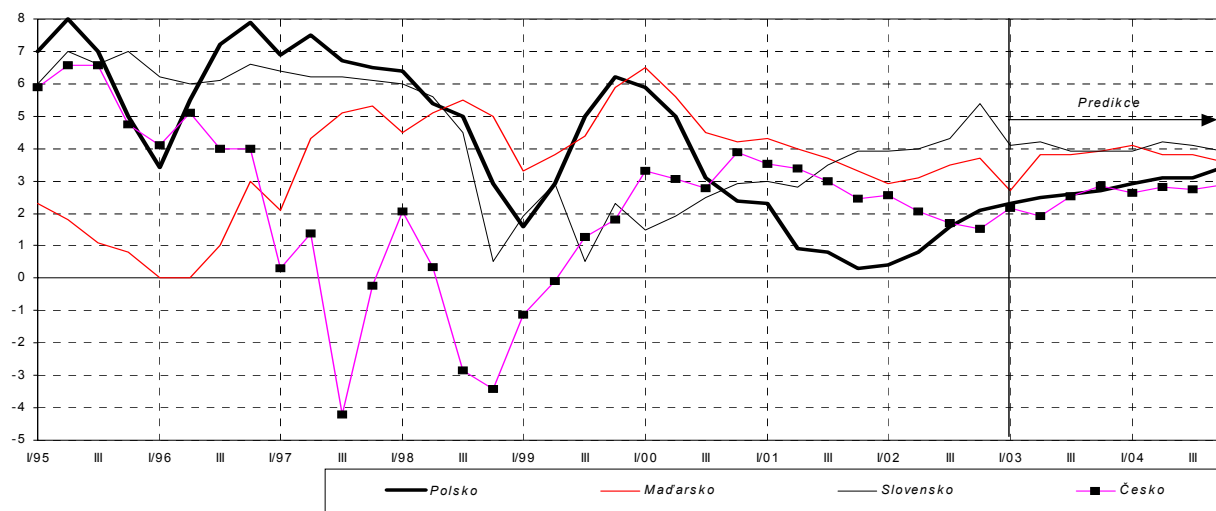
Tabulka 9.2: **Hrubý domácí produkt** – čtvrtletní
růst ve stálých cenách proti stejnému období předchozího roku - v %

	Q1	2002				Q1	2003			
		Q2	Q3	Q4	Q2 <i>Predikce</i>		Q3 <i>Predikce</i>	Q4 <i>Predikce</i>		
EU-15	0,4	0,8	0,9	1,3	0,8	1,1	1,3	1,5		
Německo	-0,2	-0,1	0,4	0,5	0,2	0,2	0,3	0,6		
Francie	0,4	1,0	0,8	1,7	1,0	1,4	1,2	1,2		
Británie	1,0	1,3	1,8	2,1	2,2	1,9	1,7	1,8		
Rakousko	-0,4	1,0	1,4	1,3	1,0	1,0	1,2	1,3		
USA	1,4	2,2	3,3	2,9	2,1	2,2	2,2	2,3		
Japonsko	-1,5	-0,7	1,3	2,6	2,6	0,5	0,3	0,6		
Maďarsko	2,9	3,1	3,5	3,7	2,7	3,8	3,8	3,9		
Polsko	0,4	0,8	1,6	2,1	2,3	2,5	2,6	2,7		
Slovensko	3,9	4,0	4,3	5,4	4,1	4,2	3,9	3,9		
Česko	2,6	2,1	1,7	1,5	2,2	1,9	2,5	2,8		

Graf 9.1: **Hrubý domácí produkt**
přírůstek proti stejnému období předchozího roku v %

Graf 9.2: **Hrubý domácí produkt** – vybrané tranzitivní země
 přírůstek proti stejnému období předchozího roku - v %

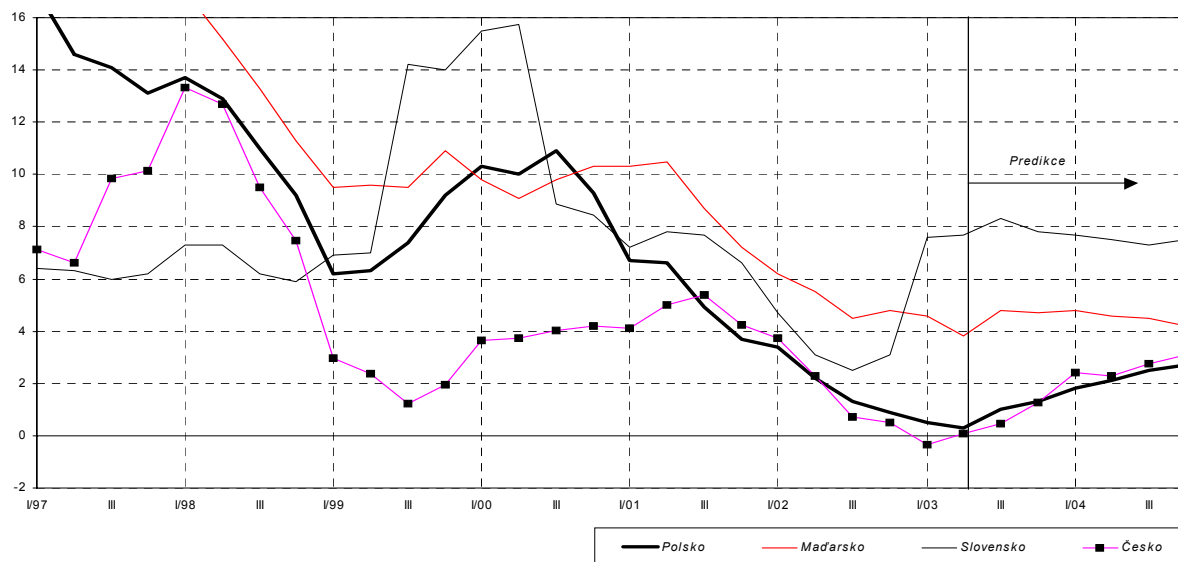

Tabulka 9.3: **Spotřebitelské ceny** – roční
 průměrná roční míra inflace ze spotřebitelských cen - v %

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
									<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>
EU-15	3.1	2.5	2.1	1.8	1.3	2.5	2.6	2.2	1.9	1.7
Německo	1.7	1.4	1.9	0.9	0.6	1.9	2.5	1.3	1.0	1.0
Francie	1.8	2.0	1.2	0.8	0.5	1.7	1.7	1.9	1.8	1.5
Británie	3.4	2.4	3.1	3.4	1.6	2.9	1.8	1.6	2.7	2.5
Rakousko	2.2	1.5	1.3	0.9	0.6	2.4	2.6	1.8	1.5	1.4
USA	2.8	2.9	2.3	1.6	2.2	3.4	2.9	1.5	2.3	1.8
Japonsko	-0.1	0.1	1.7	0.6	-0.3	-0.6	-0.5	-1.0	-0.4	-0.4
Maďarsko	28.3	23.5	18.3	14.2	10.0	9.8	9.2	5.3	4.5	4.5
Polsko	27.8	19.9	14.9	11.6	7.3	10.1	5.5	1.9	0.8	2.3
Slovensko	9.9	5.8	6.1	6.7	10.6	12.1	7.3	3.3	7.9	7.5
Česko	9.1	8.8	8.5	10.7	2.1	3.9	4.7	1.8	0.4	2.6

Prameny: Main Economic Indicators, OECD, The Economist, CESTAT – statistical bulletin, odhad MF

Graf 9.3: **Spotřebitelské ceny** – vybrané tranzitivní země
 přírůstek proti stejnému období předchozího roku - v %

Tabulka 9.4: Světové ceny komodit – roční

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
									<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>
Ropa Brent										
<i>USD/barel</i>	17.06	20.45	19.12	12.72	17.70	28.31	24.41	25.01	26.2	23.5
<i>předch.r.=100</i>	107.8	119.9	93.5	66.5	139.2	159.9	86.2	102.4	104.9	89.6
Index NFC²⁾ (USD)										
<i>1990=100</i>	118.2	116.7	113.2	96.6	89.8	91.4	86.4	90.6	98.8	101.8
<i>předch.r.=100</i>	108.3	98.7	97.0	85.3	93.0	101.8	94.5	104.9	109.0	103.0

²⁾ NFC – Nonfuel commodities (suroviny mimo palivových)

Tabulka 9.5: Světové ceny komodit – čtvrtletní

ceny okamžitého dodání

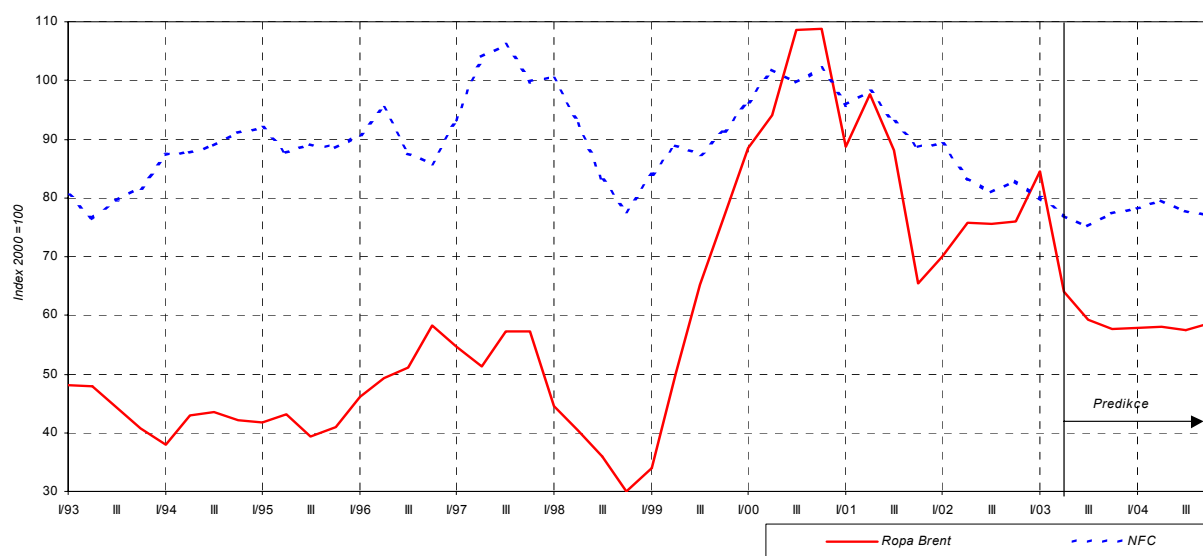
		2002				2003			
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
			<i>Estimate</i>	<i>Predikce</i>	<i>Predikce</i>				
Ropa Brent									
<i>USD/barel</i>	21.16	25.07	26.91	26.90	31.40	25.4	24.3	23.8	
<i>st.obd.p.r.=100</i>	82.0	92.0	106.6	139.1	148.4	101.3	90.3	88.5	
Index NFC (USD)									
<i>1990=100</i>	86.64	88.65	92.67	94.56	95.6	98.0	99.0	102.7	
<i>st.obd.p.r.=100</i>	96.7	100.9	108.4	112.0	110.4	110.5	106.8	108.6	

Prameny: IMF – Financial Statistics, odhad MF

Graf 9.4: Cena ropy

Graf 9.5: Korunové indexy světových cen komodit

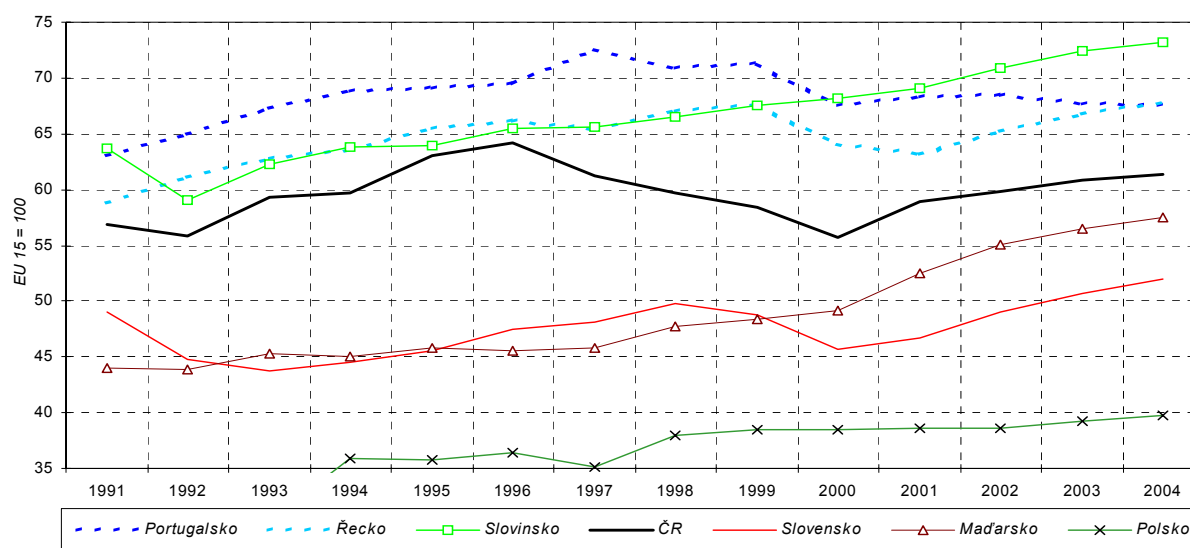
Tabulka 10.1: Úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžné parity kupní síly
založeno na výsledcích srovnávacího projektu za rok 1999 a odhadech OECD

		1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
							<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Předikce</i>	<i>Výchled</i>
USA	<i>USD</i>	28 100	29 400	31 000	32 500	34 000	35 700	36 300	37 300	38 500	40 200
	<i>EU 15 = 100</i>	144	146	144	145	145	144	141	143	144	145
Německo	<i>USD</i>	21 400	21 600	23 000	23 700	24 600	26 100	26 300	26 600	27 100	27 800
	<i>EU 15 = 100</i>	109	107	107	106	105	106	102	102	101	101
Rakousko	<i>USD</i>	21 400	22 400	23 700	24 600	25 800	28 100	28 200	28 800	29 500	30 300
	<i>EU 15 = 100</i>	109	111	110	110	110	113	110	110	110	109
Francie	<i>USD</i>	20 700	20 800	21 700	22 600	23 800	25 600	27 200	27 600	28 300	29 200
	<i>EU 15 = 100</i>	106	103	101	101	102	103	106	106	106	106
Britanie	<i>USD</i>	19 000	20 400	22 100	22 800	23 700	25 100	26 400	27 100	28 000	29 100
	<i>EU 15 = 100</i>	97	101	103	102	101	101	102	104	105	105
Španělsko	<i>USD</i>	15 200	15 900	17 000	18 000	19 000	20 200	21 400	22 200	22 800	23 600
	<i>EU 15 = 100</i>	78	79	79	81	81	82	83	85	85	85
Portugalsko	<i>USD</i>	13 600	14 000	15 600	15 900	16 700	16 700	17 600	17 900	18 100	18 700
	<i>EU 15 = 100</i>	69	69	73	71	71	68	68	68	68	67
Řecko	<i>USD</i>	12 800	13 400	14 000	15 000	15 800	15 900	16 200	17 100	17 900	18 700
	<i>EU 15 = 100</i>	65	66	65	67	68	64	63	65	67	68
Slovinsko	<i>USD</i>	12 500	13 200	14 100	14 900	15 800	16 900	17 800	18 500	19 400	20 200
	<i>EU 15 = 100</i>	64	65	66	67	68	68	69	71	72	73
Česko	<i>USD</i>	12 400	13 000	13 200	13 300	13 700	13 800	15 100	15 600	16 300	17 000
	<i>EU 15 = 100</i>	63	64	61	60	58	56	59	60	61	61
Slovensko	<i>USD</i>	8 900	9 600	10 300	11 100	11 400	11 300	12 000	12 800	13 600	14 400
	<i>EU 15 = 100</i>	46	47	48	50	49	46	47	49	51	52
Maďarsko	<i>USD</i>	9 000	9 200	9 800	10 700	11 300	12 200	13 500	14 400	15 100	15 900
	<i>EU 15 = 100</i>	46	46	46	48	48	49	52	55	56	57
Polsko	<i>USD</i>	7 000	7 400	7 600	8 500	9 000	9 500	9 900	10 100	10 500	11 000
	<i>EU 15 = 100</i>	36	36	35	38	39	38	39	39	39	40

Paritou kupní síly je takový poměr mezi měnami, který vyjadřuje schopnost zakoupit stejný soubor statků v obou zemích. Zjišťuje se ve 3-letých intervalech (naposledy 1999), v mezidobí mezi zjišťováními se používá interpolačních a extrapolacních metod na bázi reálných směnných kurzů.

Prameny: OECD, IMF, propočty MF ČR

Graf 10.1: Úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžné parity kupní síly

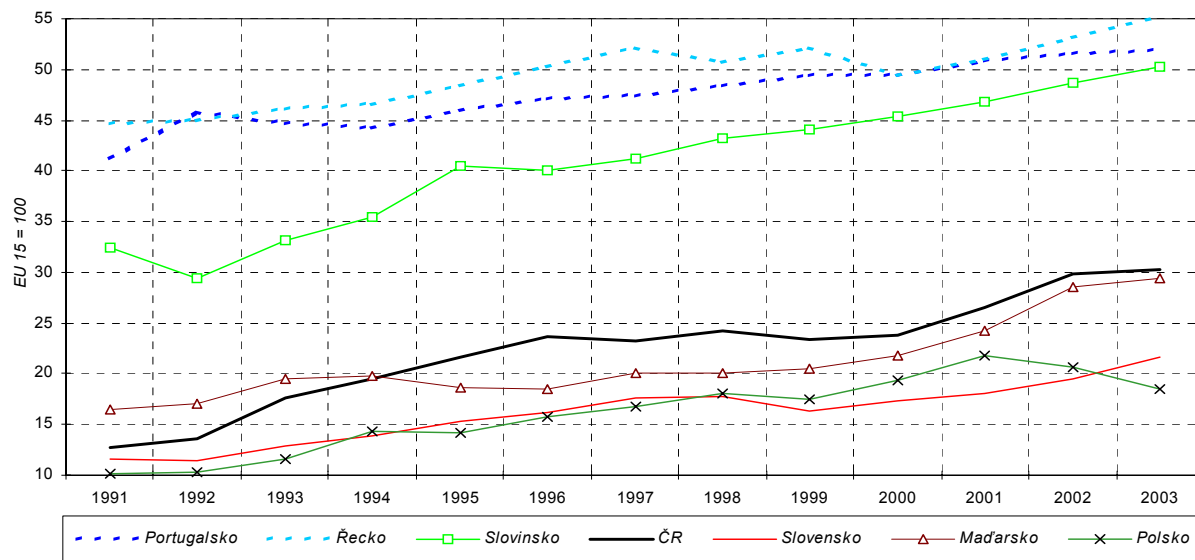

Tabulka 10.2: Úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžného směnného kurzu

		1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
								<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Předb.</i>	<i>Predikce</i>
USA	<i>USD</i>	27 100	28 100	29 400	31 000	32 500	34 000	35 700	36 300	37 300	38 500
	<i>EU 15 = 100</i>	133	121	124	140	142	149	170	173	164	138
	<i>Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100</i>	90	84	85	97	98	102	118	123	115	96
Německo	<i>USD</i>	25 700	30 100	29 100	25 700	26 100	25 700	22 800	22 500	24 100	29 000
	<i>EU 15 = 100</i>	126	129	123	116	114	112	108	107	106	104
	<i>Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100</i>	115	119	115	108	108	107	103	105	104	103
Rakousko	<i>USD</i>	24 800	29 200	28 700	25 500	26 200	26 000	23 500	23 300	25 000	30 600
	<i>EU 15 = 100</i>	122	126	121	115	115	114	112	111	110	110
	<i>Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100</i>	110	115	110	104	104	103	99	101	100	100
Francie	<i>USD</i>	23 400	26 900	26 800	24 200	24 900	24 600	22 200	22 300	24 100	29 300
	<i>EU 15 = 100</i>	115	115	113	109	109	108	106	106	106	105
	<i>Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100</i>	108	109	110	108	107	106	102	101	100	100
Britanie	<i>USD</i>	18 000	19 600	20 500	22 800	24 400	24 900	24 600	24 300	26 600	30 000
	<i>EU 15 = 100</i>	88	84	87	103	107	109	117	116	117	108
	<i>Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100</i>	90	87	86	100	105	108	115	113	113	103
Španělsko	<i>USD</i>	12 900	14 900	15 500	14 300	14 900	15 200	14 100	14 500	16 100	20 000
	<i>EU 15 = 100</i>	63	64	66	64	65	66	67	69	71	72
	<i>Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100</i>	82	83	83	81	81	82	82	83	84	84
Portugalsko	<i>USD</i>	9 000	10 700	11 100	10 500	11 100	11 300	10 400	10 700	11 700	14 400
	<i>EU 15 = 100</i>	44	46	47	47	48	49	49	51	52	52
	<i>Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100</i>	64	66	68	65	68	69	73	74	75	77
Řecko	<i>USD</i>	9 500	11 300	11 900	11 600	11 600	11 900	10 400	10 700	12 100	15 400
	<i>EU 15 = 100</i>	46	48	50	52	51	52	49	51	53	55
	<i>Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100</i>	73	74	76	80	75	77	77	81	81	83
Slovensko	<i>USD</i>	7 200	9 400	9 500	9 100	9 900	10 100	9 500	9 800	11 100	14 000
	<i>EU 15 = 100</i>	35	40	40	41	43	44	45	47	49	50
	<i>Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100</i>	55	63	61	63	65	65	67	68	69	69
Česko	<i>USD</i>	4 000	5 000	5 600	5 100	5 500	5 300	5 000	5 600	6 800	8 400
	<i>EU 15 = 100</i>	19	22	24	23	24	23	24	27	30	30
	<i>Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100</i>	33	34	37	38	41	40	43	45	50	50
Slovensko	<i>USD</i>	2 800	3 600	3 800	3 900	4 100	3 700	3 700	3 800	4 400	6 000
	<i>EU 15 = 100</i>	14	15	16	18	18	16	17	18	19	22
	<i>Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100</i>	31	34	34	37	36	34	38	39	40	43
Maďarsko	<i>USD</i>	4 000	4 300	4 400	4 400	4 600	4 700	4 600	5 100	6 500	8 200
	<i>EU 15 = 100</i>	20	19	19	20	20	21	22	24	29	29
	<i>Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100</i>	44	41	41	44	42	42	44	46	52	52
Polsko	<i>USD</i>	2 900	3 300	3 700	3 700	4 100	4 000	4 100	4 600	4 700	5 200
	<i>EU 15 = 100</i>	14	14	16	17	18	18	19	22	21	19
	<i>Index cenové hladiny HDP EU 15 = 100</i>	40	40	43	48	47	46	50	56	54	47

Index cenové hladiny je podíl směnného kurzu a parity kupní síly mezi měnami.

Graf 10.2: Úroveň HDP na obyvatele při přepočtu pomocí běžného směnného kurzu

Graf 10.3: Komparativní cenová hladina HDP

